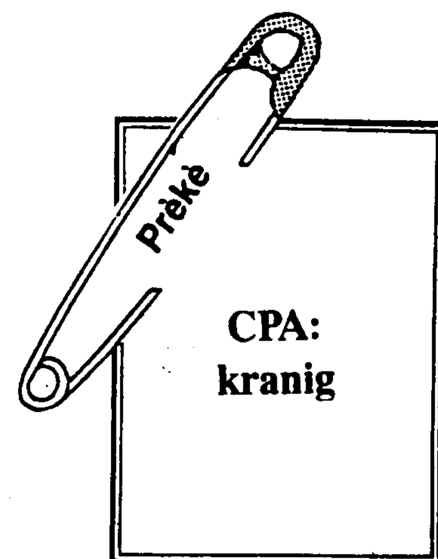
MICHELE CAPRILES
...zwangerschapscontrole ...

111E JAARGANG — NO.: 263 ZATERDAG 12 NOVEMBER 1994

AMIGOE

CPA: kranig

Nederlanders in Hongkong dood gevonden

DEN HAAG - De politie van Hongkong heeft vrijdag een Nederlands echtpaar dood aangetroffen. De man was medewerker van het Hoge Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties (UNhcr). Volgens de politie heeft het echtpaar zelfmoord gepleegd.

De man lag dood op straat vlakbij een wolkenkrabber aan het sjieke Braemer Hill, waar hij woonde. Toen de politie zijn vrouw niet kon bereiken, namen agenten een kijkje in de woning van het echtpaar op de 21ste verdieping. Daar vonden ze het lijk van de vrouw. De namen van de slachtoffers zijn om privacy-redenen niet bekend gemaakt.

Een medewerker van de UNhcr in Den Haag bevestigde dat het echtpaar levenloos is aangetroffen, maar kon de lezing van de politie over dubbele zelfmoord bevestigen noch ontkennen. Wel zei hij dat het echtpaar relatieproblemen had. Ook het ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag kon geen opheldering over de doodsoorzaak geven.

Hezbollah wellicht achter aanslag in Argentinië

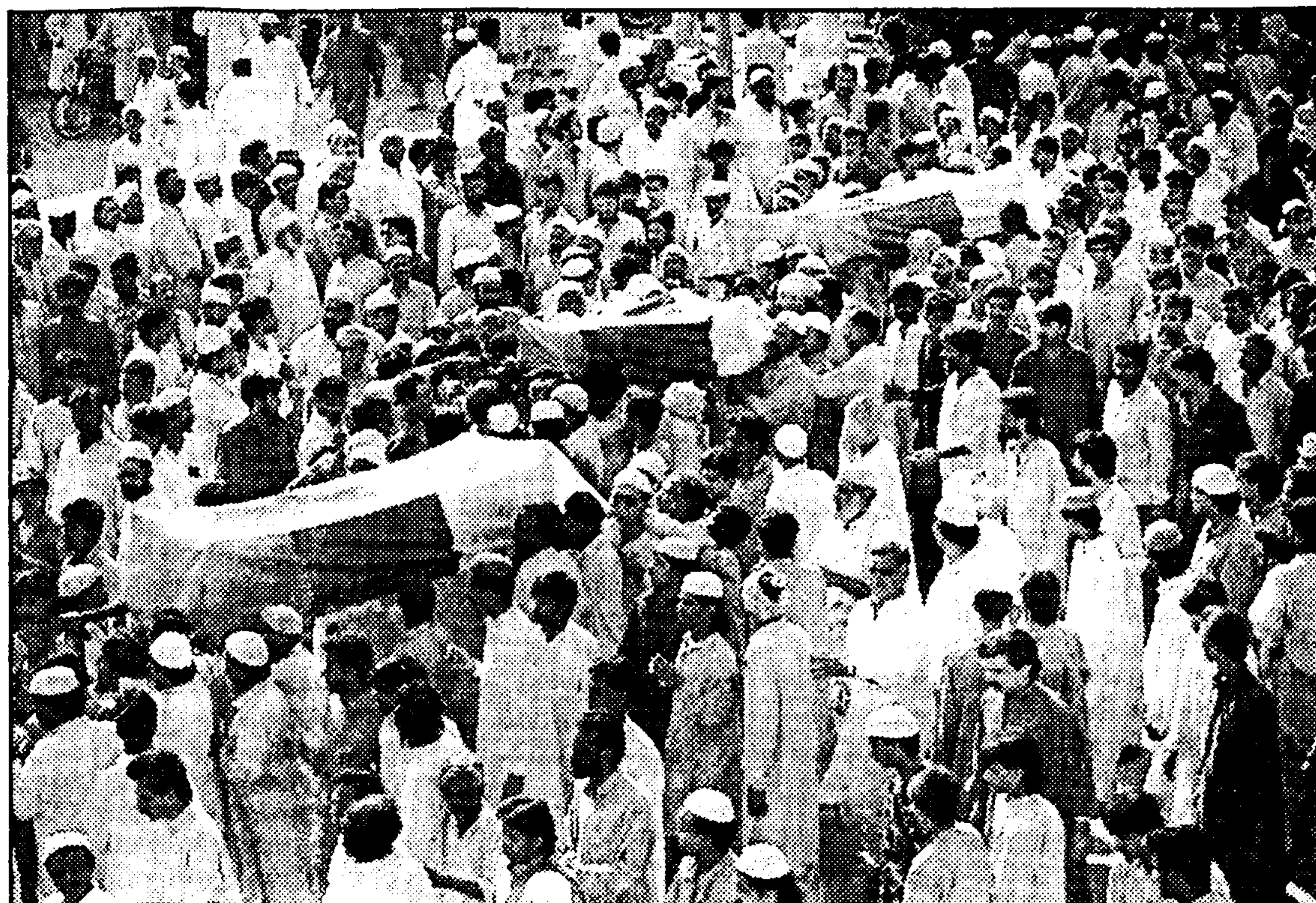
NEW YORK - Een deskundige van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken heeft gezegd dat de terreurorganisatie Hezbollah 'zo goed als zeker' de aanslag heeft uitgevoerd op kantoren van de joodse gemeenschap in Buenos Aires in juli. Daarbij kwamen 90 mensen om het leven.

Philip Wilcox, de coördinator van het ministerie voor Anti-Terreuractiviteiten, zei deze week tijdens een bijeenkomst van het joodse wereldcongres (WJC), dat Hezbollah en 'Iran, de staat die de beweging steunt' het grootste obstakel zijn van vrede in het Midden-Oosten. De WJC maakte zijn uitspraken vrijdag bekend.

Volgens Wilcox is Syrië niet meer rechtstreeks betrokken bij de planning en uitvoering van terroristische activiteiten sinds 1986. Het land blijft terreurgroepen echter toestaan kantoren in de hoofdstad Damascus te hebben. "Wij hebben de Syriërs gezegd dat tot dit probleem is opgelost zij op onze lijst van ondersteuners van terrorisme blijven staan."

Over de bomaanslag in de Argentijnse hoofdstad zei hij: "Deze misdaad is zo goed als zeker het werk van Hezbollah. Die organisatie beschikt over een goed georganiseerd netwerk van cellen verborgen in vreedzame shi'itische gemeenschappen in de hele wereld." Wilcox wees Iran aan als het land dat verreweg het meeste steun geeft aan terrorisme.

Pakistaanse politicus begraven

■ *KARACHI - In de Pakistaanse hoofdstad Karachi vond vrijdag de begrafenis plaats van de politicus Mansoor Ahmed Khan, zijn echtgenote Arifa en hun elfjarig oud zoontje Muqeet. Deze drie werden gedood toen een onbekende schutter het vuur opende op de auto van Khan.(AFP-satellietfoto)*

NAPA

DEZE WEEK

* KINDEREN uit Curaçao krijgen steeds vaker te maken met de afdeling Jeugdgezondheidszorg van de GGD. Deze afdeling geeft adviezen over voeding, hygiëne en veiligheid. Bovendien wordt er veel aandacht besteed aan vroege opsporing van ziekten. Een reportage van Jeannette van Ditzhuijzen op pag. 1

* DERTIG jaar geleden begon pater Paul Brenneker met het project 'Pan pa mi ruman'. Geen stichting die veel in het nieuws komt, maar een organisatie die altijd klaar staat om mensen in nood te helpen. Over 'Pan pa mi ruman' en tal van andere zaken had Nel Casimiri een gesprek met pater Paul Brenneker pag. 3

* DE CURACAOSE dammer Raoul Alias neemt het op tegen de top van de damwereld in het WK damtoernooi dat in Den Haag wordt gehouden. Hij scoort er geen geweldige resultaten, maar de ervaring die hij er opdoet is enorm. Een beschouwing van Hans Vaders op pag. 4

* OVER biodiversiteit als economische hulpbron gaat het artikel van Adolphe Debrot op pag. 7. In eenvoudiger taal: over het gebruik van de produkten die onze eigen natuur ons biedt. En dat zijn er meer dan de meeste van ons denken.

* VERDER IN ÑAPA de rubrieken Buitenland, Boeken, de Kinderpagina, Ziek en Gezond, Schaken en de wekelijkse Kruiswoordpuzzel.

ÑAPA wordt wekelijks gratis bezorgd aan Amigoe-abonnees en is in de losse verkoop verkrijgbaar met de zaterdagkrant voor het totaalbedrag van een gulden.

Enorme betoging in Rome tegen Berlusconi

ROME - Honderdduizenden Italianen, volgens de vakbonden zelfs meer dan een miljoen, hebben zich zaterdag verzameld in Rome voor een enorme betoging tegen de regering-Berlusconi. De demonstranten protesteren tegen de aangekondigde bezuinigingen op de gezondheidzorg en de pensioenen.

De drie grote vakbondsfederaties - de christen-democratische CISL, de socialistische UIL en de CGIL van de ex-communisten - hebben vijf protestmarsen op het programma staan. De demonstranten komen samen op drie pleinen in het centrum van de Italiaanse hoofdstad.

Veel spandoeken keerden zich rechtstreeks tegen de Italiaanse premier en mediamagnaat: 'Silvio Berlusconi, de nieuwe Robin Hood, hij steelt van de arbeiders en de gepensioneerden en geeft aan de arme kapitalisten'. Een ander spandoek vergeleek de premier met de fascistische dictator Mussolini. 'Laten we ons ontdoen van Berlusconi, de nieuwe Duce', was het devies.

De Italiaanse premier zelf kondigde vrijdag aan dat hij tijdens de behandeling van zijn begroting de vertrouwenskwestie zal stellen. Hij eist dat de hoofdlijnen van zijn begroting ongeschonden door het parlement komen. Wijzen de parlementsleden maandag onderdelen ervan af, dan zal hij dat beschouwen als een motie van wantrouwen, zo luidde de boodschap.

Berlusconi's kabinet heeft in het parlement een meerderheid van 51 zetels maar binnen de centrum-rechtse coalitie zijn grote spanningen. Met name regeringspartij Lega Nord zou wijzigingen willen aanbrengen.

Granaat ontploft in winkelstraat Rotterdam

ROTTERDAM - Een ontplofte handgranaat is de oorzaak van een explosie zaterdagmorgen vroeg in een Rotterdamse winkelstraat. Dit heeft een onderzoek van de Explosieven Opruimingsdienst uitgewezen. De auto waarmee vier mannen kort na de klap wegreden, is inmiddels in de omgeving gevonden.

De explosie deed zich voor op het trottoir, vlak voor een paar winkels langs de Nieuwe Binnenweg. De rondvliegende scherven veroorzaakten gaten in enkele winkelruiten. De regiopolitie Rotterdam-Rijnmond heeft nog geen idee of het gaat om een aanslag. Niemand raakte gewond. De winkelstraat bleef tot het middaguur gedeeltelijk afgesloten.

Luchtmacht blijft meedoen aan NAVO-operatie Bosnië

VILLAFRANCA - De Koninklijke Luchtmacht gaat er vanuit dat zij ook na april een bijdrage blijft leveren aan de NAVO-acties boven Bosnië, al is dat wellicht in afgeslankte vorm. Er liggen plannen gereed voor een gezamenlijk optreden met de Belgische luchtmacht, waaraan het parlement in Brussel zijn goedkeuring nog moet geven. Die plannen gaan in hun huidige vorm niet uit van een gehele terugtrekking van het Nederlandse detachement uit de operatie Deny Flight.

Generaal-majoor Van den Burg, directeur Operatiën van de Koninklijke Luchtmacht heeft dit vrijdag gezegd op de Italiaanse vliegbasis Villafranca. Van den Burg was daar in verband met een bliksembezoek van de nieuwe NAVO-topman Claes en de hoogste NAVO-militair in Europa, de Amerikaanse generaal Joulwan.

Van den Burg heeft geen aanwijzingen dat minister Voorhoeve (Defensie) van plan is de Nederlandse luchtmacht helemaal uit Deny Flight terug te trekken. Voorhoeve en zijn ambtsvoorganger Ter Beek hebben er bij herhaling bij NAVO-bondgenoten op aangedrongen de taak van Nederland in Deny Flight over te nemen omdat die te duur wordt voor ons land.

Nederland doet sinds april '93 met een squadron F 16-gevechtsvliegtuigen (18 toestellen, 300 man personeel) mee aan de NAVO-operatie. Die is er op gericht het vliegverbod boven Bosnië te handhaven en zonodig vanuit de lucht steun te geven aan de VN-grondtroepen en de bevolking in beschermde gebieden.

Tot nu toe neemt elk half jaar een detachement van een Nederlandse vliegbasis het werk in Deny Flight over. Tot april 1995 doet de vliegbasis Twenthe dit. De plannen voor een aflossing door Leeuwarden liggen gereed.

België overweegt Nederland daarin vanaf april bij te staan, mede als compensatie voor de terugtrekking van een deel van het Belgische transportbataljon in Bosnië. Nederland, België, Denemarken en Noorwegen werken in NAVO-verband regelmatig samen op luchtmachtgebied. Een Nederlands-Belgisch detachement zou ook goed aansluiten bij de recente bezuinigingsplannen van minister Voorhoeve, die uitgaan van meer internationale samenwerking.

Delegatie tribunaal naar Serviërs

DEN HAAG - Drie hoge functionarissen van het in Den Haag gevestigde Joegoslavië-tribunaal bezoeken volgende week de Serviërs in Bosnië en Krajina.

Volgens een verklaring van deze bijzondere, door de Verenigde Naties opgerichte rechtbank zal het drietal naar Knin en Pale gaan, de hoofdsteden van de eenzijdig uitgeroepen Servische republieken in Kroatië en Bosnië. Zij zullen met de lokale autoriteiten praten over vormen van samenwerking en over het verkrijgen van informatie die kan helpen bij rechtszaken tegen vermeende oorlogsmisdadigers uit het voormalige Joegoslavië. Het bezoek is mogelijk gemaakt door bemiddeling van UNprofor, de VN-vredesmacht in het gebied.

Afgelopen maandag heeft het tribunaal formeel een dagvaarding uitgebracht tegen de Bosnische Serviër Dragan Nikolic. Hij zou zich schuldig hebben gemaakt aan moorden, martelingen en andere misdaden tegen de mensheid. Nikolic bevindt zich waarschijnlijk op grondgebied van de Bosnische Serviërs.

Justitie laat pornokoning voor miljoen gulden vrij

AMSTERDAM - De Amsterdamse pornokoning Ch.G. is vrijdagmiddag vrijgelaten nadat een borgsom van een miljoen gulden was betaald. Justitie arresteerde G. op 1 november tijdens een grootscheepse actie van de Fiscale Inlichtingen en Opsporings Dienst (FIOD).

Donderdag besloot de Raadkamer van de rechtbank in Amsterdam G.'s voorlopige hechtenis weliswaar met dertig dagen te verlengen, maar dat hij zijn cel mocht verlaten op voorwaarde dat hij zich beschikbaar zou houden voor het onderzoek en een borgsom zou betalen.

G. moest een miljoen gulden neertellen. "Het hoogste bedrag dat in Nederland ooit als borgsom is vastgesteld", aldus G.'s woordvoerder Knoop. Het geld werd in contanten gebracht, omdat het storten op een rekening zeker tot maandag zou hebben geduurd.

Justitie verdenkt G. ervan belastingfraude te hebben gepleegd bij de invoer en distributie van pornofilms. De FIOD deed begin november met ruim honderd man invallen op veertien lokaties binnen en buiten het arrondissement Amsterdam.

Knoop repte na de inval van een 'buitenproportionele actie'. De verontwaardiging was des te groter omdat een van G.'s bv's, Scala Agenturen, onlangs met de FIOD zou zijn overeengekomen een vordering van twee miljoen gulden naar zes ton te verlagen.

Betoging tegen Clinton in Manilla

■ *MANILLA - In de Filippijnse hoofdstad Manilla werd vrijdag gedemonstreerd tegen het aanstaande bezoek van de Amerikaanse president Bill Clinton aan het land. Linkse betogers liepen door de straten met spandoeken en een grote 'Uncle Sam' om hun ongenoegen kenbaar te maken. Clinton wordt zondag in Manilla verwacht. (AFP-satellietfoto)*

Chinese journalist krijgt zes jaar cel

PEKING - China heeft in een geheim proces een journalist veroordeeld tot zes jaar gevangenisstraf wegens het laten uitlekken van staatsgeheimen. Gao Yu werd veroordeeld ondanks dat een Chinese rechtbank de zaak zeven maanden eerder had terugverwezen wegens gebrek aan bewijs. Dit heeft de mensenrechtenorganisatie Human Rights Asia zaterdag bekendgemaakt.

Gao (50) werd vorig jaar oktober aangehouden, twee dagen voordat zij China zou verlaten voor een bezoek aan de Verenigde Staten, waar zij aan de Columbia Universiteit zou gaan werken.

Gao zou geheimen hebben laten uitlekken naar buitenlanders. Het zou gaan om artikelen die zij had geschreven voor een pro-Chinese krant in Hong Kong over de politieke ontwikkelingen in China. Zij werd veroordeeld achter gesloten deuren zonder dat haar echtgenoot, noch haar advocaten ervan op de hoogte waren. Een functionaris van de rechtbank beweerde dat zij niet op de hoogte waren gesteld omdat de rechtbank hen niet had kunnen vinden.

Een functionaris van de Chinese gevangenisdienst belde haar man, Zhao Yuankang, vrijdagavond op om hem te vragen een advocaat in dienst te nemen in verband met een beroep tegen het vonnis dat Gao had aangespannen, zei Human Rights Asia. De functionaris weigerde Zhao te vertellen wanneer het tweede proces, waar zij werd veroordeeld, zou hebben plaatsgevonden.

Sierra Leone executeert militairen

FREETOWN - In een poging de discipline in het leger te herstellen heeft de militaire regering van Sierra Leone vrijdagnacht negen soldaten terechtgesteld. De militairen waren beschuldigd van samenwerking met rebellen, gewapende overvallen en moord. Onder de geëxecuteerden is een 77-jarige onderkorporaal.

Functionarissen van de regering zeiden dat vandaag nog eens drie soldaten worden geëxecuteerd. Het militaire bewind dat in april dit jaar aan de macht kwam, probeert een opstand van het revolutionaire Verenigde Front neer te slaan maar worstelt ook met een gebrek aan discipline in de eigen gelederen.

Jihad-leden gearresteerd

GAZA - De Palestijnse politie heeft vrijdagavond 45 aanhangers van de militante beweging Islamitische Jihad opgepakt. Dat is vernomen van Palestijnen zegslieden. De Palestijnse autoriteiten in de autonome gebieden waren tot optreden gedwongen na de aanslag vrijdag, waarbij drie Israëlische militairen omkwamen.

PLO-voorzitter Yasser Arafat gaf naar aanleiding van de bomaanslag bevel islamitische militanten op te pakken. De Islamitische Jihad heeft de verantwoordelijkheid voor de zelfmoordaanslag opgeëist.

Toen de politie invallen deed in woningen van vermeende militanten in Gazastad deden zich enkele schietpartijen voor. De meeste leiders van de fundamentalisten zijn ondergronds gegaan.

Halfambtelijke opzet

Concept klaar voor beheer van Criminaliteitsbestrijdingsfonds

WILLEMSTAD — De projectcoördinatoren die belast zijn met het opzetten van een structuur voor het toekennen van gelden uit het Criminaliteitsfonds, stellen voor dat er een ambtelijke beheersraad wordt opgericht. Daarin zouden de directeur van het departement van Justitie en een of meer medewerkers van het department moeten zitten, alsmede vertegenwoordigers die worden aangewezen door de ministers van Vomil, Onderwijs en Ontwikkelingssamenwerking. Daarnaast moeten per eilandgebied commissies criminaliteitspreventie in het leven worden geroepen.

De beheersraad wordt als het ware een departementsoverstijgende ambtelijke afdeling Criminaliteitsfonds, onder supervisie van het departement van Justitie, en zal als taken op zich nemen: het beoordelen van projecten, deze ter goedkeuring voorleggen aan de minister van Justitie, het ervoor zorgen dat de gelden ter bestemder plekke komen, jaarlijkse controle op de besteding en het geven van deskundige bijstand waar dat nodig is. De beheersraad moet ook in de gaten houden dat alle eilanden een eerlijk deel uit het fonds, dat een startkapitaal van 8 miljoen gulden krijgt, wordt toegekend.

Per eilandgebied moeten daarnaast raden of commissies criminaliteitspreventie worden opgericht, die om de drie maanden met de beheersraad vergaderen. In de niet-ambtelijke commissie zouden niet meer dan twee leden van overkoepelende Antilliaanse organisaties zitting moeten hebben, alsmede maximaal twee leden van overkoepelende eilandelijke organisaties, twee uit doelorganisaties en 1 persoon uit een organisatie die niet bij een overkoepelende organisatie is aangesloten. De commissie dient, via de beheersraad, projecten in en adviseert de minister. De beheersraad moet (nadat de projecten zijn goedgekeurd) de gelden aan de commissie overdragen. De commissie zorgt er vervolgens voor dat het geld bij de betrokken organisatie terechtkomt en zal ook de voortgangscontrole op zich nemen.

FONDSEN

De commissies moeten er ook op toezien dat de projecten op hun eiland elkaar niet overlappen. Verder krijgen de commissies ook de bevoegdheid tot het aantrekken van fondsen die niet van de overheden afkomstig zijn, met name ten beheove van die preventieprojecten van niet-gouvermentele organisaties (ngo's). De commissies moeten jaarlijks een beleids- en financieel verslag uitbrengen, waartoe een nauwkeurige, gespecificeerde financiële administratie onontbeerlijk is.

Uit het Criminaliteitsfonds moeten niet alleen de specifieke projecten worden betaald, maar ook de reis,- verblijfs-, vergader-, drukwerk-, trainings- en opleidingskosten van de eilandelijke commissies. Dit worden geen open-eindbetalingen: na goedkeuring van de begroting krijgen de commissies dit bedrag ineens en moeten daarmee zien uit te komen.

Doordat de commissies bestaan uit vertegenwoordigers van ngo's, die projecten van ngo's moeten toekennen, kan belangenverstrengeling ontstaan. Om dit te voorkomen, zal de beheersraad de projecten toetsen die door een lid-vertegenwoordiger ten behoeve van diens eigen organisatie of instelling worden ingediend. De eilandelijke commissies krijgen de juridische status van een stichting. Aan welke eisen de stichting zal moeten voldoen, dient in een landsbesluit te worden vastgelegd. Per eilandgebied komt slechts een stichting als hierboven beschreven in aanmerking om als 'de' eilandelijke commissie te dienen.

■*WILLEMSTAD — Het vroegere Sint Thomascollege heet na een flinke opknapbeurt Sint Martinus mavo en is helemaal wat het moet zijn: een school waar het fijn is om naar toe te gaan. Op het L.B. Smithplein in Otrobanda vond vrijdag de officiële opening van de school plaats. Op de foto: de genodigden tijdens het officiële gedeelte van de opening.*

Silberie kaart open Antilliaanse universiteit aan

WILLEMSTAD/KRALENDIJK — Statenlid Silberie uit Bonaire heeft de oprichting van een open Antilliaanse universiteit aangekaart bij minister van Onderwijs Marta Dijkhoff.

De volksvertegenwoordiger is van mening dat vele studenten nu studeren via de open universiteit van Nederland, hetgeen veel geld kost. Silberie is dan ook voorstander van een open universiteit verbonden aan de UNA.

Silberie: "Op deze wijze kunnen meer inkomsten gegenereerd worden, die op hun beurt gebruikt kunnen worden om de UNA uit te breiden.

Gezien de grote belangstelling onder de Antilliaanse bevolking om verder te studeren is dit is dan ook het ideale moment om de UNA uit te breiden en meer inhoud te geven."

Symposium: vooruitgang door evaluatie

Papiamentu op de weegschaal

De aula van de Universiteit van de Nederlandse Antillen stond gisteravond open voor talrijke autoriteiten op het terrein van het Papiamentu en voor hun toehoorders. In samenwerking met de UNA organiseert de Fundashon Pierre Lauffer en de Fundashon Instituto Raúl Römer een symposium over de taal van de Benedenwindse eilanden met als thema *Evaluá pa progresá* (Vooruitgang door evaluatie). Vandaag wordt dit symposium de hele dag voortgezet.

= door Aart G. Broek =

De officiële opening werd verricht door de gedeputeerde van Onderwijs, Oswin Behilia. Na hem heette drs. Silvio Jonis, als vertegenwoordiger van de organiserende instellingen, de deelnemers welkom. Sidney Joubert, voorzitter van de Fundashon Pierre Lauffer en onder meer samensteller van het woordenboek Papiamentu - Nederlands, opende de rij sprekers die het programma rijk is. Met een soupelesse en helderheid die bewondering afdwingen wist hij in drie kwartier het tonale aspect van het Papiamentu inzichtelijk te maken.

Toonhoogte vormt een essentieel kenmerk van het Papiamentu, daar deze betekenisverschil kan bewerkstelligen. Dit verduidelijkte Joubert aan de hand van tal van voorbeelden. Ook de geraffineerde zinsintonatie werd behandeld. Deze aspecten besprak hij aan de hand van het baanbrekende werk van drs. Raùl Römer (1923-1985) op dit terrein. Joubert maakte, met recht, van de gelegenheid gebruik om op tekortkomingen te wijzen in de verzorging van Römers werk, dat posthuum werd uitgegeven door een redactie waarvan geen *native speaker* deel uitmaakte.

Voor de aanwezigen waarvan het Papiamentu niet de moedertaal is, bood Joubert met zijn voordracht een te koesteren excuus voor hun gebrekkige beheersing van de taal. De eigenzinnige toonhoogte en zinsintonatie zijn voor hen praktisch onneembare hinderniisen zolang deze niet op systematische wijze zijn bestudeerd en vervolgens in leerboeken en cursussen worden behandeld. De voordracht van Joubert verwacht ik dan ook in het komende nummer van het tijdschrift *Kristóf* aan te treffen.

De lezing van drs. Joceline Clemencia, hoofd van het Instituto Nashonal di Idioma, was van een andere orde. Haar was de ontwikkeling van de waardering voor het Papiamentu in de afgelopen dertig jaar toevertrouwd. Hoewel Clemencia de ogen niet sloot voor de nodige gunstige resultaten, kwam de nadruk toch sterk te liggen op leemtes in overheidsbeleid en in persoonlijke betrokkenheid van de sprekers van het Papiamentu.

Met een — wat mij betreft — innemende felheid, Clemencia eigen, verdedigde zij de noodzaak om alle zeilen bij te zetten in de promotie van de taal op alle mogelijke terreinen. Er zijn niet voldoende redenen om met tevredenheid achterover te leunen.

Van de mogelijkheid tot het stellen van vragen werd ruimschoots gebruik gemaakt. Zo nam de minister van Onderwijs, dr. Marta Dijkhoff, de gelegenheid waar om te benadrukken dat de ontwikkelingen hier ook afgezet dienden te worden tegen die elders in de wereld. Zo'n slecht figuur slaan we mogelijk dan toch ook weer niet, al blijft er nog zeer veel te wensen over. Vandaag wordt een veelvoud aan andere onderwerpen rond het Papiamentu gewogen en veel zal inderdaad nog te licht bevonden worden.

Omstreden aansluiting glasvezelkabel

ABVO wacht nog steeds op Americas I-analyse

WILLEMSTAD — De ambtenarenvakbond ABVO vindt het van onbehoorlijk bestuur getuigen dat Curaçao niet zal deelnemen aan het Americas I-project, een onderzeese glasvezelkabel voor telecommunicatieverbinding. Minister Leo Chance zou een *second opinion* vragen om de Americasverbinding te beoordelen. Dat is volgens de bond niet gebeurd.

De ABVO is van mening dat een verbinding tussen Curaçao, St Thomas en Sint Maarten, zoals de minister die aankondigde in het regeerakkoord, niet voldoende is om de ontwikkelingen in de telecommunicatie op de voet te volgen.

De bond had maanden geleden gevraagd om een motivatie om te kiezen voor de Sint Maarten-verbinding, maar die bleef tot op heden uit. Gedeputeerde Arrindell was degene die hoorde dat de Americas I van de baan zou zijn.

Voordelen van de Americas I, een kabel die van Amerika via St Thomas, Trinidad naar Venezuela loopt, zijn dat vertragingseffecten in het internationaal telefoonverkeer tot het verleden zullen behoren. De aansluiting maakt verder een vrijwel onbegrensde uitbreiding van internationale verbindingen mogelijk.

Curaçao en Aruba zouden op de Americas I kunnen worden aangesloten vanuit Venezuela. Die operatie zou miljoenen vergen.

Vertel me je verhaal

door Nel Casimiri

Twee vrouwen liggen in barensweeën. De een bevindt zich in een kamer van een 19e eeuws landhuis. Er staan twee vrouwen in bediendenkleren omheen. De kraamvrouw ligt naakt op een kleedje in de kamer. De andere geboorte vindt plaats in een houten huisje. Ook hier ligt de vrouw op de (betonnen?) vloer. Zij heeft haar kleren nog aan. Er naast knielt een vrouw om haar te helpen, maar aan haar andere zijde staat een man toe te kijken.

De schilder bekijkt dit tafereel van boven. (Vanaf het dak?) Beide schilderijen vertellen een verhaal. Maar welk verhaal? Ze zitten beide vol tegenstellingen, passen niet in het gewone historische verhaal. Ik zou het verhaal graag willen horen.

Net als het verhaal van de naakte vrouw met een blauwe sjaal als een madonna en een Curaçaose vlag in haar hand, die het goudbruine lichaam heeft van een negerin, maar Europese gelaatstrekken.

Ras Elijah (Earl Nicolaas) exposeert zijn olieverfschilderijen bij Arawak Craft Products aan de kade in Otrobanda. Hij is geen onbekende. Veel grote schilderingen in de stad zijn van zijn hand. Ook kennen veel mensen hem uit Punda, waar hij op de hoek van de Heerenstraat met zijn markante Rastahoofd heeft zitten te vlechten. Sinds 1990 schildert hij. Hij volgde een cursus aan de Akademia di Arte, waar hij in maart 1991 zijn eerste tentoonstelling heeft gehouden samen met zijn vrouw Sister Judea. Op die tentoonstelling hing overigens al die barende vrouw uit de 19e eeuw. Hoe zit dat met de datering?

Op deze eenmanstentoonstelling bij Arawak zet zich de lijn van die expositie in de Akademia voort. Ras Elijah vertelt verhalen op zijn schilderijen. Deze keer geen duiveluitdrijvingen, maar verhalen uit het dagelijks leven. Het is illustratief werk. Drie schilderijen met een grote volksoptocht op de Dia di Bandera, een paar mannen die met chi en cha stukken van een datu kappen om een hek te maken, een feest op een landhuis. Kennelijk spreken ook oude verhalen Ras Elijah aan. Hij heeft twee schilderijen van een watertruk die langs komt. In onze tijd komt een watertanker naar Souax als de kranen het laten afweten. Ernaast hangt een schilderij van een houten ton op wielen zoals die vroeger langskwamen. Helaas brak net het wiel van de wagen.

Als je zo illustratief schildert is de tekentechniek van groot belang. Daar mankeert nog wel het een en ander aan bij Ras Elijah, een ander kan verbeteren. In kleur en beweging voelt hij zich sterk. Toch vertelt hij nog vaak het verhaal van anderen. Er zou meer van hemzelf, van zijn eigen gevoel zichtbaar moeten worden. De durf die in 1991 zo naar voren kwam, laat hem nu wat in de steek. Af en toe is er iets zichtbaar in zijn zelfportretten, maar die pet en die bril doen daar weer aan af.

Het meest opvallende aan zijn werk op deze tentoonstelling is echter het standpunt dat hij als schilder inneemt. Een groot aantal van zijn taferelen schildert hij van bovenaf. Hij kijkt op de mensen neer. Tanchi die staat te baden heeft hij begluurd vanuit een hoge boom, maar ook de jongens die in een koraal met een autoband spelen, of de jongen die met een bloementak danst voor een vrouw, of het straatje met de bomen, ze zijn vanuit een hel hoog standpunt bekeken, bijna vanuit de lucht, als een God van boven.

Ras Elijah is een jonge schilder op weg. Hij zit midden in een ontwikkeling en zoekt naar een eigen stijl. In zijn kleurrijkheid en verteltrant sluit hij aan bij de naïeve schilders, maar het is geen Haïtiaanse stijl want hij mist het ritme daarvan. Ras Elijah is een verteller.

De expositie van olieverfschilderijen van Ras Elijah is te bezichtigen tot 9 december bij Arawak Clay Products aan de Matheywerf.

AANBEVELINGEN

HET HEEFT EVEN geduurd, maar daar zijn ze dan eindelijk: de conclusies en aanbevelingen naar aanleiding van het op 28 augustus 1994 georganiseerde Nationaal Forum Criminaliteitsbestrijding. Het werd toen geopend door de minister van Onderwijs en de minister van Justitie. Het forum was zo 'nationaal' dat de pers daar vooraf, noch achteraf, enige informatie over kreeg en was ook niet uitgenodigd.

Terecht, naar nu blijkt uit de conclusies en aanbevelingen. Want iets nieuws is er die dag niet naar voren gebracht door de werkgroepen van overheids- en ngo-vertegenwoordigers. De oorzaken van criminaliteit, zo onthullen de samenvatters van het forum, zijn velerlei. Alle oorzaken (die al jaren bekend zijn) worden -groen en rijp door elkaar-nog maar eens opgesomd. 'Verlies van normen en waarden'. 'Drop-outs'. 'Te weinig aktiviteiten voor de jeugd'. 'Onderwijssituatie'. Zelfs 'de berichtgeving via de media', is een oorzaak van criminaliteit!

Ook de aanbevelingen ter voorkoming van misdaad zijn verpletterend diepgravend. 'Jongeren stimuleren om met eigen projecten te komen'. Hoe en waarmee stimuleren, wat voor 'projecten' dan wel, hoe die op te zetten, te bemannen, welke doelen moeten worden nagestreefd -het wordt allemaal niet toegelicht. Hetzelfde geldt voor 'Hulpverlening aan minvermogenden' en de rest. En onder het hoofdstukje 'morele, religieuse en ethische aspecten' komt uitsluitend de doordachte aanbeveling: 'Werken aan spirituele vorming.'

En zo kunnen wij nog even doorgaan.

Het is dan ook een hele gerustelling te lezen dat bij het toekennen van geld uit het Criminaliteitsbestrijdingsfonds (startkapitaal 8 miljoen gulden) 'projecten waarmee een duidelijke doelstelling wordt beoogd **de voorkeur verdienen**'.

Je houdt je hart vast.

Symposium over zwerfjongeren

WILLEMSTAD — De Fundashon Guia di Famia organiseert in samenwerking met Task Force een symposium over zwerfjongeren. Het symposium vindt 19 november plaats in de Universiteit van de Nederlandse Antillen en begint om 8.30 uur.

Curaçao wordt toenemend geconfronteerd met zwerfjongeren. Deze jongeren slapen soms vrijwillig, soms gedwongen aan het dwalen en kenmerken zich door gedragstoornissen, emotionele problemen en gebrek aan onderwijs. Reden waarom de genoemde organisaties uitgebreid stil te staan bij het groeiende sociale probleem.

Tijdens het symposium, dat vrij toegankelijk is, zullen drie lezingen over de zwerfproblematiek van Curaçaose jeugd worden gehouden. R. de Groot (Universiteit van Groningen) gaat in op de consequenties die de zwefjongeren hebben voor de gemeenschap en hoe de dwalende jeugd opgevangen kan worden.

H. Nicholls, directeur van het Kolegio Dodo Palm Seru Fortuna, spitst het probleem met name toe tot het onderwijsaspect. D. Djao, manager van het jeugdteam van de dienst Geestelijke Gezondheid, zal praten over de professionele begeleiding.

Het symposium wordt geopend door gouverneur Jaime Saleh. Voorzitter van de Task force Antilliaanse Jongeren, Oswin Behilia, voert eveneens het woord.

Historisch Willemstad mogelijk op wereld erfgoedlijst Unesco

WILLEMSTAD — Na een jaar intensief vergaderen heeft de Interregionale Commissie Actie Willemstad, een gemengde commissie van land en eiland, een voorlopige lijst samengesteld van gebouwen in historisch Willemstad, die op de wereld erfgoedlijst van de Unesco geplaatst kunnen worden.

De lijst dient nu te worden ingediend bij het Unesco in Parijs. Dat moet voor 1 oktober van elk jaar gebeuren. Dat kan nog wel op zich laten wachten. Zowel de eilands- als landsregering moeten hun goedkeuring aan de lijst geven, waarna het rapport in koninkrijksverband verder behandeld wordt. Pas dan zal Nederland de lijst voordragen aan de Unesco. Minister van Onderwijs Marta Dijkhoff hoopt dat dit volgend jaar kan gebeuren.

'De stand van zaken'

Vandaag start de Amigoe met een nieuwe rubriek 'De stand van zaken'. In deze rubriek wordt melding gemaakt van openingen, bedrijfsnieuws, noviteiten en ander interessant nieuws, dat met de handel op Curaçao en Aruba te maken heeft. Bijdragen voor deze rubriek, die iedere zaterdag zal verschijnen, zijn meer dan welkom en kunnen bij de Amigoe, Scherpenheuvel z/n worden ingeleverd onder vermelding van 'De stand van zaken'.

Symposium 'Op stap opnieuw'

WILLEMSTAD — Taskforce Antilliaanse Jongeren organiseert op zaterdag 26 november een symposium getiteld 'Op stap opnieuw'. Als sprekers treden op Hubbard en prof Meynen. Hubbard heeft een speciaal programma opgesteld voor de opvoeding van baby's en peuters. Meynen zal praten over de relatie tussen de voorschoolse opvoeding en het onderwijs. Het symposium wordt geopend door minister Edith Strauss-Marsera.

Tijdens het symposium zal ook het woord gevoerd worden door Hoci en Karsdorp-Scheper, die zullen uitwijden over het experiment 'Op stap opnieuw' dat in september en oktober op Curaçao werd uitgevoerd.

'Op stap opnieuw' is een project waarbij aan ... wordt besteed aan de opvoeding van kinderen tussen de vier en zes jaar. Door middel van spelletjes wordt op aangename wijze bereikt dat alle kinderen op gelijke voet in het onderwijs treden.

Eindelijk een tweede kraan voor CPA

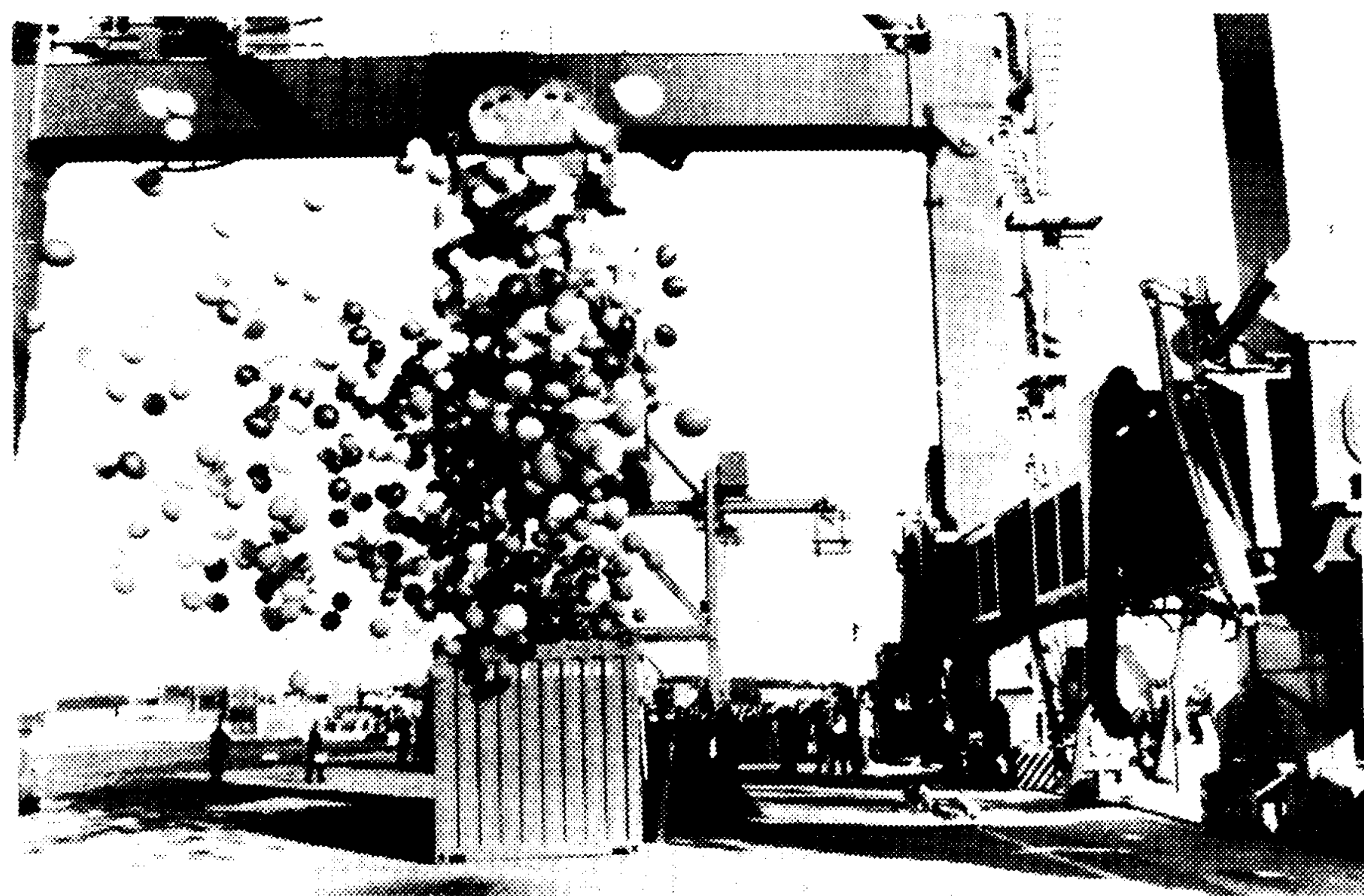
WILLEMSTAD — Curaçao Ports Authority beschikt sinds gisteren met de ingebruikname van de tweede vaste kraan in totaal over drie kranen: twee vaste gantry-containerkranen en een mobiele kraan.

CPA schafte in 1984 haar eerste kraan aan bij de firma Nelcon. Deze werd gefinancierd uit het Nederlands Ontwikkelingsfonds voor Overheidsprojecten. Tien jaar geleden al werd het duidelijk dat een kraan niet genoeg zou zijn. Het rapport Biesheuvel (1991) wees ook op de noodzaak van een tweede kraan. "Een kraan is geen kraan", luidt het gezegde van CPA. Tien jaar lang was het niet mogelijk externe financiering te krijgen voor een tweede kraan.

Zelfs de aanbeveling van Biesheuvel mocht niet baten. Het KabNA ging slechts akkoord met de financiering van een mobiele *back-up* kraan op luchtbanden.

De containerhaven heeft zich de laatste jaren voorspoedig ontwikkeld. In 1985 werden 32.097 TEUS (20-voetcontainers) gelost en geladen. In 1991 was dit aantal gestegen tot 73.373 TEUS. Dit betekent een stijging van bijna 130 procent in zeven jaar.

WILLEMSTAD — In Cher ile stond gisteravond rond half acht een woning in lichterlaaie. De brandweer kon niet voorkomen dat het houten huis en een aangrenzende bouwkeet compleet in de as werden gelegd. De oorzaak van de brand is niet bekend.

Voges (CPA): Caracasbaai is alternatief

Annabaai te smal voor nieuwe generatie supercontainerschepen

WILLEMSTAD — Het toenemend gebruik van megacruiseschepen en supercontainerschepen is een voor Curaçao ongunstige ontwikkeling omdat deze reuzeschepen niet de Annabaai kunnen binnenvaren. Ook is het nog maar de vraag of Curaçao de felbegeerde hubfunctie kan krijgen voor het Caribisch gebied met het oprukken van havenstad Panama. Investeren, ook door de overheid, in uitbouw van de haven en de Caracasbaai als alternatieve ligplaats voor megaschepen is dan ook geboden.

Dat zei CPA-directeur Jacky Voges ter gelegenheid van de ingebruikname van de tweede containerkraan. Deze werd voor een bedrag van 11,5 miljoen gulden aangeschaft bij kraanbouwer Nelcon. Daarvoor is 6 miljoen geleend bij de Maduro & Curiel's Bank. Drie miljoen kon worden opgebracht door Curaçao Ports Authority door een vervroegde aflossing van CPS aan CPA. De overige middelen heeft CPA zelf ingebracht.

Gewacht op mogelijke KabNA financiering is er niet. Het financieren bij de bank legt overigens wel een claim op toekomstige investeringen. De kosten van de investeringsplannen voor de haven bedragen voor de komende jaren meer dan 100 miljoen gulden. Een dergelijk fors bedrag kan CPA niet zelf opbrengen. Plannen worden om die reden aangepast en verder zullen inkomensverhogende maatregelen worden genomen.

In zijn rede vermelde gedeputeerde Mendes de Gouveia dat de Curaçaose overheid met de hulp van KabNA in totaal 58,5 miljoen heeft geïnvesteerd in allerhande kade en werfwerkzaamheden. De gedeputeerde is ervan overtuigd dat er nog meer geld gepompt moet worden in de haven. "We kunnen niet passief wachten op wat gaat gebeuren. Daarvoor hangt de economie van ons eiland te zeer aan de havenactiviteiten." Voor komend jaar staat een investering van 9,5 miljoen gulden gepland. Dat geld zal onder meer worden aangewend voor de contructie van een ferryterminal aan de Handelskade en de restauratie van de Emmabrug.

CPS-directeur Karel Aster (Curaçao Port Services) wees op het belang van samenwerking van luchtvaartmaatschappijen, scheepvaartlijnen, lucht- en zeevrachtcargadoors en stuwadoors. CPS en CPA werken wat dit betreft al samen. Aster acht een multi modale logistieke vereniging een noodzaak om tot een gezamenlijk investeringsplan te komen op het gebied van marketing, EDI, informatica en logistieke dienstverlening. "Zonder een integrale samenwerking zal de ontwikkeling van Curaçao als distributiecentrum welhaast onmogelijk zijn.

Ook de CPS-directeur deed een beroep op de overheid. Deze zal een verbeterde vrachtafhandeling bij de douane kunnen bewerkstelligen. Aster noemt het hoopgevend dat de visuele controle per item door de douane zal worden vervangen door een steeksproefgewijze controle van de vracht. Hij meent dat dit zal moeten gaan gelden voor de containercontrole. Aan de automatisering van aangifte en inklaring zal ook nog het een en ander verbeterd dienen te worden, meent hij.

De door Voges geschetste negatieve ontwikkeling dat Curaçao de megaschepen niet aan zal kunnen (de brug is te laag, de haven te smal) zal mogelijk enig tegenwicht vinden in een toenemend verkeer van middelgrote schepen. Volgens Aster worden havens als Kingston en Panama toenemend minder aantrekkelijk voor deze schepen als gevolg van congestie en kan Curaçao een goed alternatief zijn.

Gezaghebber Stanley Betrian, die de nieuwe Nelcon gantrykraan in werking stelde, wees in zijn openingsspeech op de ontwikkelingen met betrekking tot Hato groeipool, een van de speerpuntprojecten van het Nieuw Beleid.

WILLEMSTAD — Aan de Kaya Monages is gisteravond rond kwart voor acht een nummerkantoor beroofd. Een man met een muts over het gezicht getrokken en gewapend met een vuistvuurwapen dwong de verkoopster tot afgifte van het geld.

Door staking personeel

Hygiëne en zorg geestelijke gehandicapten onvoldoende

WILLEMSTAD — De onderhandelingen onder leiding van landsbemiddelaar Migda Schill-Maria om een einde te maken aan de staking bij de Stichting Zorg voor Geestelijke Gehandicapten hebben geen resultaat opgeleverd. Het is niet bekend wanneer de onderhandelingen worden voortgezet.

De vakbond CBV riep afgelopen woensdag een staking uit in het leefcentrum Trinitaria, Huize Jos Wouters en het dagverblijf Pasa Dia. De vakbond eist dat de periodieke verhogingen met terugwerkende kracht vanaf 1990 worden uitbetaald. Het stichtingsbestuur is echter van mening dat deze voorziening niet is opgenomen in de kortgeleden gesloten cao en evenmin in het met het eilandgebied afgesloten zorgcontract. Het betreft een extra post van één miljoen gulden waarin niet is voorzien in de begroting.

Vakbondsleider Daphne Kibbelaar verklaarde afgelopen woensdag dat verschillende onderhandelingen geen resultaat heben opgeleverd. Een actie was volgens Kibbelaar dan ook onvermijdelijk.

Door de staking is de zorg aan geestelijk gehandicapten in een kritiek stadium gekomen, aldus regeringswoordvoerder Edward Heerenveen. Normaal worden per afdeling tien tot twaalf bewoners door drie beroepskrachten verzorgd. Het werk is nu overgenomen door twee invalkrachten, stagiaires of leerlingen. Ook de hygiëne komt in gevaar, aldus Heerenveen.

De kritieke toestand wordt trouwens beaamd door de vice-voorzitter van de CBV, Augusta die verklaarde dat de zorg voor gehandicapten nu niet gegarandeerd wordt. Hij noemde de toestand 'zorgwekkend'.

GGZ-aanbevelingen nooit opgevolgd

Drugsverslaafden onder curatele - en wat dan?

WILLEMSTAD — Het creëren van een wettelijke mogelijkheid om drugsverslaafden onder curatele te stellen, wordt door alle fracties in de Staten toegejuicht. De parlementsleden willen nu weten hoeveel drugsverslaafden er eigenlijk zijn. Het antwoord op die vraag kan niet gegeven worden, zo blijkt uit de Nota Geestelijke Gezondheidszorg Nederlandse Antillen, die onlangs aan minister Inderson werd aangeboden.

=door Marjo Nederlof=

In die nota wordt geconstateerd, dat de werkelijke zorgvraag van psychiatrische patienten en drugsverslaafden op de Antillen heel moeilijk is vast te stellen, omdat er geen volledige registratie van deze doelgroepen beschikbaar is. De zorgverleners weten wel, dat de zorgvraag hoger ligt dan wat er in patiënten- en cliëntenbestanden geregistreerd staat.

In dit verband is ook een aanbeveling van de projectcoördinatoren die belast zijn met het ontwerpen van een beheerstructuur voor het Criminaliteitsbestrijdingsfonds niet meer dan een loze kreet. In dat voorstel (zie ook elders deze editie) worden -naast een landelijke, ambtelijke beheersraad- eilandelijke commissies opgesteld. Die eilandelijke commissies moeten de non-gouvermentele organisaties die projecten indienen voor de misdaadpreventie gaan ondersteunen, ondermeer met de distributie van cijfermateriaal. Cijfermateriaal dat, zoals uit de Nota GGZ blijkt, niet volledig is.

Dat komt enerzijds doordat landelijke en eilandelijke instellingen niet of onvoldoende registratie bijhouden en anderzijds omdat van uitwisseling van gegevens tussen landelijke en eilandelijke organisaties nauwelijks tot iets terecht komt. Op de gegeven zorg (zowel kwaliteit als kwantiteit) van de non-gouvermentele organisaties heeft de overheid nog minder zicht.

De MAN-fractie vraagt, in verband met het wetsvoorstel voor de onder curatelestelling van drugsverslaafden, aan de regering of de Antillen wel voldoende geëquipeerd zijn om op verantwoorde wijze het complexe probleem van het drugsmisbruik aan te pakken. Die vraag krijgt een extra dimensie, wanneer weer wordt gekeken naar hetgeen wordt opgemerkt in de nota GGZ.

In 1989 heeft de toenmalige minister van Vomil de Commissie Herstructurering GGZ ingesteld om een efficiënt en effectief GGZ-systeem te ontwikkelen. Deze commissie heeft de volgende nota's geproduceerd: Voortgang van de reorganisatie van de GGZ (oktober '90); GGZ-beleid ten behoeve van de Nederlandse Antillen (mei '91); en het Projectdossier herstructurering GGZ (januari '92). Het projectdossier geeft een herhaling van de aanbevelingen die in de nota van mei '91 werden gedaan.

Daarnaast zijn nog verschenen het rapport Vervolgadvies Ontwikkeling en Optimalisering van de verslavingszorg op de Antillen, van Siegfried Victorina (maart '92) en het rapport Tussentijds evaluatierapport van het Projectbureau Ontwikkeling & Coördinatie Verslavingszorg, van E. Best (april 1993). Hierin ondermeer de aanbeveling "dat er concensus dient te worden bereikt over de te volgen strategie en beleid binnen de verslavingszorg" en dat "een onpartijdige en onafhankelijke commissie zou moeten worden gevormd die zich gaat bezighouden met ondermeer opzet, structuur, financiële en wetgevingsaspecten van de verslavingszorg".

In de nu geproduceerde nota GGZ Antillen (opgesteld december '93, geproduceerd november '94) staat: "De Commissie Herstructurering GGZ is echter uit elkaar gevallen en de in de nota's geboden aanbevelingen zijn tot op heden nog steeds niet verwezenlijkt." In een bij de nota GGZ Antillen gevoegd schrijven, merkt Vomil-directeur Ben Whiteman dan ook op lichtelijk wanhopige toon op: "Bij het nemen van beslissingen op het gebied van de GGZ gelieve u rekening te houden met de in deze nota geformuleerde aanbevelingen."

De belangrijkste aanbevelingen zijn: uitvoering geven van de aanbevelingen die reeds in de verschillende nota's op het gebied van de GGZ zijn beschreven; het uitbouwen van een adequate en verantwoorde zorg voor de diverse patiëntencategoriën als jeugdpsychiatrie, psychiatrische patienten met verslavingsproblemen en verslaafden in het algemeen; en het intensiveren van de voorlichting over, ondermeer, de preventie van drugsverslaving.

Al die punten ondervangen nagenoeg alle vragen, die de statenleden hebben gesteld bij het wetsontwerp 'onder curatelestelling'. De ministers van Vomil en Justitie, die verantwoordelijk zijn voor deze wet, zullen daarom niet serieus genomen kunnen worden wanneer de wet wordt aangenomen, zonder dat tegelijkertijd uitvoering wordt gegeven aan de aanbevelingen die al vijf jaar lang door deskundigen worden gedaan. Want dan is die wet niet veel meer dan een ouderwets anti-bedelaarswetje: het optisch opruimen van lastige, uit vuilnisbakken etende eilandbewoners.

Van bijzonder belang zijn daarom ook welke eisen zullen worden gesteld aan de instanties die de verslaafden moeten gaan behandelen en welke garanties in de wet zullen worden ingebouwd ter bescherming van de burgerrechten van de verslaafden.

Statenlid tegen gedeeltelijke vergoeding

Capriles: niet korten op zwangerschapscontrole

WILLEMSTAD — Michèle Capriles heeft haar grote bezorgdheid uitgesproken over de beslissing van minister Jeffrey Corion, dat de kosten van vrouwen tijdens zwangerschap slechts gedeeltelijk worden uitgekeerd door de SVB. Het PAR-statenlid is van mening dat het besluit averechts zal werken.

Capriles is van mening dat het besluit uiteindelijk zal leiden tot hogere kosten voor de SVB. "Vele ziekten kunnen voorkomen of genezen worden door goede controles tijdens de zwangerschapsperiode. Dit geldt zowel voor de moeder als de baby. Doordat de vrouwen nu zelf voor de kosten moeten opdraaien kan dit ten koste gaan van het aantal zwangerschapscontroles. De rekening komt daarna dan toch weer terecht bij de SVB", aldus Michele Capriles.

Het statenlid heeft ook kritiek op het besluit van de SVB om slechts zes controles (drie tijdens de eerste zes maanden en drie tijdens de laatste drie maanden) te vergoeden. Capriles: "Tijdens de eerste zes maanden kan de dokter bepaalde ziektes, bij baby en moeder, in een vroeg stadium ontdekken en behandelen. De moeder moet dus elke maand gecontroleerd worden. In de laatste drie maanden is wekelijks en in sommige gevallen zelfs dagelijks controle vereist. Het totale aantal van zes controles zoals vastgesteld door de SVB is dus bij lange na niet toereikend.".

Het statenlid stelt ook haar bedenkingen bij het bedrag van 17,50 gulden dat uitgekeerd wordt per consult. "Het tarief van doktoren, die veel geld hebben geïnvesteerd in moderne apparatuur, is vastgesteld op 34,00 gulden. Het is dan ook meer dan logisch dat zwangere vrouwen worden doorverwezen naar de vroedvrouw", aldus Capriles. "De vroedvrouw heeft echter niet de vereiste kennis om een zwangerschap op een juiste manier te begeleiden. Zij is er slechts om te helpen bij de bevalling. Bij complicaties kan zij slechts de dokter oproepen hetgeen tijdverlies oplevert en het leven van zowel moeder als kind in gevaar brengt."

Capriles wijst er tenslotte op dat de pre-natale en post-natale hulp nummer twee en drie staan op de prioriteitenlijst van de Verenigde Naties

Beroving bar

WILLEMSTAD — In een bar aan de Sta. Catharinaweg vond gistermiddag een beroving plaats. Twee gewapende mannen kwamen de bar binnen en eisten onder bedreiging de kas. Eén van beide mannen was gemaskerd terwijl de ander een pruik droeg. De bediende gaf het geld — ongeveer 500 gulden — waarop de daders wegvluchtten in een blauwe Honda.

De auto werd teruggevonden bij Ronde Klip. In de auto lag een speelgoedpistool en de pruik van een van de verdachten.

OPENBARE VERKOOP

Op vrijdag 9 december 1994 zal des namiddags om 14.00 uur ten overstaan van notaris mr M.A. Eman of haar plaatsvervanger in Holiday Inn of the Town, L.G. Smith Boulevard 2 te Oranjestad, krachtens artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba in het openbaar worden verkocht:

het recht van appartement, omvattende de bevoegdheid tot het uitsluitend gebruik van een appartementswoning met toebehoren, plaatselijk bekend als "Schotlandstraat 17-A", uitmakende het één/twaalfde gedeelte in de gemeenschap bestaande uit een appartementsgebouw met aanbehoren, gesteld op een perceel eigendomsgrond groot tien are en één en negentig centiare (10.91 are), ten tijde van de splitsing kadastraal bekend als Land Aruba, Eerste Afdeling, Sectie N nummer 391, thans kadastraal bekend als Land Aruba, Eerste Afdeling, Sectie N, complexaanduiding 756-A, appartementsindex 1.

De veilingvoorwaarden liggen vanaf 8 dagen vóór de veiling ter inzage op het kantoor van notaris Eman voornoemd aan de Pastoor Hendriksstraat 91 in San Nicolas.
Deze voorwaarden houden onder meer in dat iedere bieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot zekerheid voor de nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

mr M.A. Eman, Notaris
telefoon: 45567

TE HUUR

Nieuwe villa, gemeubileerd.
Uniek gelegen te Sero Pita 7a.
Huurprijs en Periode Bespreekbaar.

WAARSCHUWING

De marinierskazerne Savaneta maakt bekend dat op woensdag 16 november van 08.00 uur tot 18.00 uur en donderdag 17 november 1994 van 07.00 uur tot 13.00 uur schietoefeningen worden gehouden te Vader Piet. Er wordt geschoten met scherpe munitie op landdoelen. Het onveilig gebied aan landzijde wordt aangegeven met rode vlaggen en waarschuwingsborden.

BEKENDMAKING

AEROPUERTO INTERNACIONAL REINA BEATRIX

Wijziging toegang parkeerplaats

In verband met de nieuwe verkeerssituatie vóór het Stationsgebouw wordt ingaande **11 november 1994** de toegang tot de parkeerplaats verplaatst naar de **Noordkant**.
De toegang aan de Zuidkant wordt afgesloten voor alle verkeer.

De Luchthavenmeester/Direkteur

UW BANK

voor een snelle, betrouwbare en persoonlijke service

BANCO DI CARIBE N.V. ARUBA
Tel: 32168
31942
Fax: 32422

MEDEDELING

ELMAR

De N.V. Electriciteit- Maatschappij "Aruba" brengt haar verbruikers in herinnering dat de rekening over de maand September 1994 uiterlijk maandag 14 november 1994, dient te worden voldaan. Indien voor of op bovengenoemde datum geen betaling heeft plaats gehad, zal helaas tot afsluiting moeten worden overgegaan. In geval van afsluiting kan door ELMAR niet worden gegarandeerd dat wederaansluiting zal plaats vinden op de dag waarop het verschuldigde zal zijn voldaan.

N.B: Men gelieve rekening te houden, dat bankbetalingen ons eerst na enige dagen bereiken. "Gelieve betaling uw tijdig te betalen ... teneinde ons in de gelegenheid te stellen.

GEVESTIGD

drs. J.M.M. Samuels
Huisarts
Arts voor Manuele Geneeskunde

Constantijn Huygensstraat 5-II
Oranjestad, Aruba
Telefoon: 30877

Behandeling volgens afspraak
Maandag t/m Vrijdag
08:00 - 12:00 uur en 15:00 - 18:00 uur

voor S.V.B., Garanties en Particulieren

Stichting Middelbaar Onderwijs Aruba
Bestuur voor Colegio Arubano
VONDELLAAN 14, TEL.: 31373
ARUBA

Het Bestuur van de Stichting Middelbaar Onderwijs Aruba roept met spoed sollicitanten op voor de vervulling van de volgende vacature:

GESCHIEDENIS

Vereist: eerstegraads of tweedegraads bevoegdheid.

Sollicitaties uiterlijk 2 weken na het verschijnen van deze advertentie te richten aan het:
Bestuur van de Stichting Middelbaar Onderwijs Aruba
t.a.v. drs. H.A. Kolfin, rector
Vondellaan 14, Oranjestad, Aruba.

Bijzonderheden:
Van sollicitanten wordt verwacht een ruime belangstelling voor het onderwijs en een daadwerkelijke inzet bij de aanpassing van het Nederlandse onderwijs aan de lokale situatie.

In de sollicitatiebrief vermelden:
1. [illegible]
2. Godsdienst
3. Burgerlijke staat
   a. Bij gehuwden: datum en plaats van huwelijksvoltrekking;
4. Bevoegdheden; in welk jaar behaald, diploma's bijvoegen;
5. Staat van dienst; referenties (adres en telefoonnummer)
6. Telefoonnummers thuis en op het werk.

DE REGERING VAN ARUBA

Apertura di ruta di trafico nobo dilanti di aeropuerto internacional Reina Beatrix

Na nomber di e Gobierno di Aruba nos ta informa publico y en especial tur esnan cu di un of otro forma ta hasi uso di aeropuerto, cu entrante awe dia 11 di November 1994, ...

e ruta di trafico dilanti di aeropuerto ta cambia

Por favor sigui e señales di trafico y ... guia taxibusnan y taxichofernan, ... den rutanan distinto.
Awor ta informa cu parkeo dilanti di entrada di aeropuerto ta permiti solamente pa subi auto y baha for di autonan ... pa esun cu ta parking ... aeropuerto.
Mas informacion lo sigui via medionan di comunicacion.

TE KOOP

HYUNDAI
Autom. - a.c. - 1988
Afl. 6500,=
Tel. 20897

Smiths CHIPS
Crazy Chips
in de volgende smaken: naturel, Cheese Onion, Paprika.
Super Chips
ter ... verkrijgbaar

SUZUKI
No Monthly Payments ... '95

Merchants Trading Co.

Win a New ...
1st Prize: ... '94 right-hand drive convertible
2nd Prize: AFLS 5.000 in CASH
3rd Prize: AFLS 2.500 in CASH

Carib Motors N.V. L.G. Smith Blvd. 112 Phone: 21640

ARUBA
AGENDA

KANTOORUREN AMIGOE:
open van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; za. gesloten.

TELEFOONS:
24333. Voor **spoedgevallen** na kantoortijd: **21639, 22316 en 24508. Pageboy** 127-0379.

FAX: 22368.

BANKREKENINGNUMMER
10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE
11100 (centrale) en 11141 (informatie).

ALARMCENTRALE
115.

****

ZOEKERTJES verschijnen op di. en vr. en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op za. Alleen zoekertjes, die op ma. en do. vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus di. en vr.) verschijnen.

****

NACHTREGELING DOKTOREN
za. en zo.09.30-10.00/17.00-18.00 uur:
Oranjestad: dokter Yagua-Fingal via Dr. Horacio Oduber Hospitaal (tel.: 74300) of via Alarmcentrale (115).
San Nicolas: dokter D. Bislip via Centro Medico Dr. Rudi Engelbrecht (San Nicolas; tel.: 48833) of via Alarmcentrale (115).

****

BOTICA
(nachtdienst)
Eagle, Juan E. Irausquin Blvd. (Oranjestad). Tel.: 79011.

****

STICHTING
HET GELE KRUIS ARUBA
ZUIGELINGENBUREAU
Voor informatie in alle districten kan men van ma. t/m vr. tussen 11.00-12.00/15.30-16.30 uur bellen. Openingstijdenzuigelingenbureaus (volgens afspraak): Oranjestad (tel.: 23168): do. van 08.00-12.00 uur; Savaneta (tel.: 47020): do. van 08.00-12.00 uur; Noord (tel.: 73425): di. van 08.00-12.00 uur; San Nicolas (tel.: 45906): van 08.00-12.00 uur; Santa Cruz (tel.: 288): di. van 08.00-11.00 uur en wo. van 0-12.00 uur; Dakota (tel.: 29008): wo. 08.00-12.00 uur; Braziel (tel.: 48301): van 08.00-12.00 uur; Paradera (tel.: 543): ma. van 08.00-12.00 uur.

****

ZWANGER? STICHTING CIZKA geeft informatie en brengt u in contact met leden zwangerschapsbegeleiding, verloskundige hulp en kraamzorg bieden. **Bel 37687.**

****

HOME NURSING BUREAU ARUBA
Tel.: 34321.

****

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba)
Geopend van ma. t/m vr. van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3.

****

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE
Tel. 38989 (24 uur per dag).

****

AIDS-HOTLINE
Tel. 23040/27352 (tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur).

****

FADA/PRIDE
(Walbeeckstraat 25, tel.: 32999)
Van ma. tot en met vr. van 08.00-16.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

****

FUNDACION RESPETA MI
(Stichting tegen seksueel misbruik van minderjarigen)
Caya Betico Croes / Emmastraat 9 (Oranjestad). Tel.: 24433.

****

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA
Tel. 22318.

****

DIERENARTSEN

P. Barendsen en T.J.M. Wools, tel.: 21720. Voor **spoedgevallen** buiten kantooruren tel.: 115.

****

BRIDGECLUB ARUBA ARIBA
(Tivoliclub, Wilhelminastraat 16)
Di.avond om 19.30 uur speelavond. Voor opgave/informatie **tel.: 24953.**

****

PARKE TIRAKOCHI
(Kinderpark te Savaneta, achter kleuterschool Promé Paso)
Geopend van ma. t/m zo. van 16.00-18.30 uur voor kinderen van 1-13 jaar.

****

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
(Goletstraat 5-A, Oranjestad)
Aanvangstijden van de diensten: **wo. en za.** om 19.00 uur.

****

FUNDACION DIABETICO ARUBANO
(J. Irausquinplein z/n, Oranjestad)
Voor informatie: **tel. 21215.**

****

ZONDAG
DIVERSEN
SPORT
SOFTBAL **(Aruba Softball Bond):** 10.00 uur **(Kwihi)** Blue Stars vs Olympic; 12.00 uur **(Kibrahacha)** Frisian Flag vs Golden Stars; 14.00 uur **(Kibrahacha)** Ballantine vs Sherll Barlock; 16.00 uur **(Kibrahacha)** Amstelito vs Ballantine - .

****

MAANDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 0f 25111).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN 'MAN NA OBRA': elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om produkten te kopen in het oude gebouw van Bibito Pin, t/o protestantse kerk, Piedra Plat.

****

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat. 19.00 uur; zon.: 08.00 en 18.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
MADIKIKAPEL: zat.: 19.00 uur
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 08.00, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 17.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur.
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds. G.J. Dekker.
PIEDRA PLAT: 10.30 uur zondagsschool; 17.30 uur ds. G.J. Dekke.

Bij luchthaven:
Nieuwe route geeft problemen

ORANJESTAD — Het invoeren van de nieuwe verkeerssituatie voor het luchthavengebouw is gisteren niet zonder problemen verlopen. De bedoeling van de verandering is om een einde te maken aan de verkeerschaos en onder andere om toeristen binnen een half uur in hun hotel of zelfs aan het strand te krijgen. De grootste verandering betreft de verkeersroute van bussen. Die parkeren voortaan pal voor de autoverhuurbedrijven. Deze bedrijven zijn alles behalve gelukkig met de verandering en komen in verzet.

Minister Tico Croes van Economische Zaken/Toerisem ontving een delegatie van de verhuurbedrijven om de problemen te bespreken. Dat de grote bussen nu vlak voor hun kantoren parkeren, wordt door deze bedrijven niet gewaardeerd. De minister sprak met de autoverhuurbedrijven ook over andere problemen.

De *car-rentals* hebben in het verleden tevergeefs geprobeerd om meer betrokken te worden bij de luchthaven. Zij hebben niet alleen belang bij autoverhuur, maar willen ook meedenken over andere luchthavenzaken. De verhuurbedrijven werden, ondanks verschillende verzoeken daartoe, niet eerder uitgenodigd voor een gesprek. Minister Croes beloofde hen hierin verandering te brengen.

De takelwagen van de verkeerspolitie was gisteren voor het statiosgebouw. De politie was van plan om enige, uit protest verkeerd geparkeerde verhuurwagens, weg te slepen. Maar omdat het verkeersbord - dat aangeeft dat niet juist geparkeerde auto's weggesleept zullen worden - verkeerd was geplaatst, kon de verkeerspolitie niet beginnen met het wegslepen. Een 'schoonheidsfoutje'.

De ministers Tico Croes, Watty Vos en Glenbert Croes waren vrijdagochtend bij de ingebruikname van de nieuwe verkeersregeling aanwezig. Alle personen en ambtelijke diensten (met name DOW en de politie) die zich voor deze veranderingen hebben ingezet, werden bedankt. De bedoeling is dat zowel de toerist als de lokale reiziger een betere dienstverlening wordt gegeven.

De bewindsman van Economische Zaken noemde dit nog maar 'het begin'; de eerste fase van het *Project: 30 minutes to the Beach*. Er wordt gewerkt aan nog meer verbeteringen. In de tweede fase, begin volgend jaar, wordt alle aandacht besteed aan een efficiëntere afhandeling bij aankomst en vertrek. Daarbij worden de immigratiedienst en de douane 'aangepakt'. Daarna volgt het vaststellen van een snelle verkeersroute voor het toeristenvervoer van en naar de luchthaven.

Heroïnesmokkel licht gestraft

ORANJESTAD — Tien maanden gevangenisstraf luidde het vonnis van rechter R. Giltay tegen de Colombiaanse vrouw G.L. (31) die op de Reina Beatix luchthaven betrapt werd met 883 gram heroïne. Officier Hartjes had drie jaar gevangenisstraf geëist.

De vrouw, die al vijftien jaar in de Verenigde Staten woonde, keerde van vakantie bij haar ouders uit Colombia terug en wilde enige dagen op Aruba verblijven. Bij aankomst op de luchthaven vond de douane 883 gram heroïne. Zij had dexe harddrugs in haar schoenen verborgen. G.L. verklaarde de heroïne voor een broer van haar vriendin meegenomen te hebben. Rechter Giltay die tot een opmerkelijk lagere straf dan de eis kwam, verklaarde dat hij, gezien vonnissen in het verleden voor soortgelijke zaken, geen hogere straf kon geven.

Stichting Archiefschool opgericht

■ *ORANJESTAD — Op het notariskantoor van Farida Tjon Ajong werd deze week de Stichting Archiefschool officieel opgericht. Op de foto wordt ten overstaan van notaris Hildegonda Rodriguez de akte getekend door de voorzitter van de stichting Trudy Maduro-Hassel, in het bijzijn van de overige bestuursleden.*

Finalewedstrijden veteranentennis

ORANJESTAD — Een van de twee sterk spelende dames van de Aruba Racquet Club, Estrella Westerhof of Mirriam Eedens, zal vrijwel zeker de finale bereiken in het twaalfde Perrier Internationale Tennistoernooi. Gloria Gildhorn, die een goed toernooi speelde, verloor gisteren.

Alle finalisten in dit veteranentoernooi zullen morgen om de eerste plaats vechten. De deelnemers, waarvan de oudste over de 70, spelen tot en met de finale Pro-sets, dat wil zeggen dat degene die het eerste 8 games op zijn naam heeft gebracht, de winnaar van die partij is.

Organisatrice Dolores Thiel heeft haar handen eraan vol gehad om het alle 219 deelnemers naar de zin te maken. 106 Arubanen hadden zich ingeschreven, 57 Curaçaoënaars, 36 Venezolanen, 18 Amerikanen, 18 spelers uit St. Croix, en nog enkele spelers uit Bonaire, de Virgin Islands en Puerto Rico. De sfeer is weer leuk.

Gisteren speelden de A-klasse spelers hun eerste partijen. De wedstrijd tussen het Amerikaanse schoolhoofd David Barnes en de bekende Bonaireaan Michael Obersi trok veel publiek. Aanvankelijk kwam de 45-jarige Barnes uit Clinton, Maryland, door aanvallend spel op een 3-0 voorsprong. Hij hield dit echter niet vol, ging wat rustiger spelen, en gaf zodoende Obersi de kans om de score gelijk te trekken. Tot de laatste bal toe was het maar de vraag wie de partij zou winnen. Barnes werd door zijn landgenoten aangemoedigd met kreten als: *Good ball, baby* en *Lookin' good*. Deze *appoyo* hielp goed, want Barnes won uiteindelijk met 8-7 in de *tie-break*.

De Arubaanse spelers Droogh, Bryson en Tromp verloren gisteren hun partijen. Andy Hernandez, Ruben Giel, Karel Nicolaas en Odor hebben tot nu toe gewonnen. Vanavond zal Vicente Kelly met zijn band optreden op de Aruba Racquet Club. Morgen zullen de finales in de verschillende klassen gespeeld worden. De verwachting is dat de prijsuitreiking zondag rond 18.00 uur zal plaatsvinden.

De deelnemers waren weer enthousiast over het twaalfde Perrier Tennis toernooi. "Elk jaar komen er meer buitenlandse **spelers** bij, dat zegt toch **eigenlijk** genoeg", stelde **Dolores Thiel.** Dit jaar werden **zowel de** wedstrijden **als de diverse** feestjes op de **Racquet Club** gehouden. **Publiek is van** harte welkom.

'Feria Navideña' op Plaza Bolivar

ORANJESTAD — Het bestuur van Sociedad Bolivariana organiseert van 2 tot 10 december een 'feria navideña' op Plaza Bolivar. De feria is gedurende weekdagen open van 18.00 tot 23.00 uur en op zaterdag en zondag van 11.00 tot 23.00 uur. Gedurende de feria zijn allerlei gerechten en kerstartikelen uit Zuid-Amerika verkrijgbaar. Culturele activiteiten en kerstliederen zullen ook niet ontbreken. Op 9 december wordt de geboorte van Christus levend uitgebeeld door kinderen onder leiding van Silvia Lopez en met zang van het koor *Coro Cantaruba*, van Rufo Odor. *Personen of instanties die gedurende de feria een kiosk willen huren kunnen zich in verbinding stellen met het bestuur van Sociedad Bolivariana. Dit geldt ook voor groepen die gedurende de feria willen optreden.*

Opstel-winnares bij minister

■ *SAN NICOLAAS — Stephany Poterson, leerlinge van het John Wesley College in San Nicolas, heeft de achtste plaats gewonnen in de jaarlijkse internationale opstelwedstrijd van de Universal Postal Union (UPU). Een gelukkige Stephany bracht deze week, vergezeld van haar trotse ouders, een beleefdheidsbezoek aan minister Glenbert Croes (Vervoer en Communicatie). Het opstel-thema was dit jaar* ***Kleine brieven reizen ver*** *en het thema voor 1995 is ook al bekend:* ***A Letter to a friend describing my country.*** *Inzendingen moeten vóór 30 mei 1995 in bezit zijn van de UPU.*

De UPU-wedstrijd is voor schoolkinderen tot 15 jaar en de brief moet uit 500 tot 1000 woorden bestaan. Deelnemers uit Aruba moeten hun brief inleveren bij Betty Heyliger op het postkantoor in Oranjestad.

Anti-drugs workshop

ORANJESTAD — Fada/Pride organiseert in samenwerking met de Drugs Control Program van de Verenigde Naties (UNDCP) een workshop die als titel heeft: 'Hoe dient een publieke campagne georganiseerd te worden met als doel om informatie over te brengen aan het volk'. Deze workshop wordt op 29 en 30 november en 1 december gehouden in de Biblioteca Nacional. Participatie aan deze workshop is gratis.

Spanjaard krijgt negen maanden cel

ORANJESTAD — Negen maanden gevangenisstraf luidde het vonnis tegen de Spanjaard O.M. (22) die op 15 augustus op de Arubaanse Luchthaven Reina Beatrix werd betrapt met 42 ingeslikte bolletjes cocaïne. Een week geleden eiste de officier hiervoor twee jaar gevangenisstraf. Rechter Behrens wees er op dat de financiële problemen van verdachte en zijn familie geen reden zijn zich met verdovende middelen bezig te houden.

ORANJESTAD — Elmar Sportclub organiseert op vrijdag 25 november een zangfestival voor werknemers van Setar, WEB en Elmar. De aanvang hiervan is om 20.00 uur in Centro Caiquetío. De volgende twintig deelnemers doen mee: Carl van der Linden, Esteban Briezen, Leopoldo Rodriguez, Carlos Mejia, duo Kamperveen/Frank (WEB), Cadir Boekhoudt, Arqui Baten, Franklin Dijkhoff, Andres Tromp, Daniel Franken, Mario Kelly, Chin Henriquez, Curtis Pieternella, Nelson de Palm, Gisela Landvreugd (SETAR), Romaldo Thiel, José Franken, Omar Lampe, Esy Croezé en Ivette Croes (Elmar).

De 'All Stars Band', onder leiding van Elgin Juddan, begeleidt de deelnemers en de gastzangers Edjean Semeleer en Johnny Henriquez. De avond wordt afgesloten met het optreden van 'Las Originales' met kerstnummers. Toegangskaarten zijn bij de kassa's van Elmar in Oranjestad en Elmar in San Nicolaas verkrijgbaar.

Frère Alfons overleden

ORANJESTAD — Gisteren overleed in Boxmeer, Nederland, frère Alfons (Willems) op 84-jarige leeftijd. Hij behoorde tot de eerste groep frères De La Salle die in 1937 op Aruba arriveerde. In 1941 werd hij benoemd tot directeur van de frères, tevens hoofd en leraar aan het Dominicus College.

Frère Alfons was in 1943 initiatiefnemer en samen met inspecteur Goslinga oprichter van de cursus derderang voor onderwijzers. Hij was ook betrokken bij de uitgave van het schoolblad *Lasso*. In 1946 werd de St. Thomasbond en een hoofdaktecursus opgericht.

In 1947 werd hij teruggeroepen naar Nederland om spoedig daarna te gaan werken in de toenmalige Belgische Congo, thans Zaïre. Ruim veertig jaar heeft hij daar gewerkt tot hij als gevolg van de jongste onlusten van alles berooid de vlucht moest nemen. Frère Alfons woonde de laatste jaren in het broedershuis Van Cuyk.

KPMG-seminar over verzelfstandiging

ORANJESTAD — KPMG Management Consulting orgniseert binnenkort een seminar over verzelfstandiging en privatisering. In een uitnodiging schrijft Erwin Croes dat verzelfstandiging en privatisering begrippen zijn die internationaal, maar ook op Aruba, veel aandacht krijgen. Gesprekken en publicaties in dit verband gaan veelal over de onderkende voor- en nadelen alsmede over de kansen en bedreigingen. Het seminar wordt op 21 november geopend door minister Tico Croes van Economische Zaken.

Na de bewindsman zullen J. van Muiswinkel, partner bij KPMG Corporate Finance in Nederland en professor M. Jonkhart, president-directeur van de Nationale Investeringbank (NIB) het woord voeren. Het seminar wordt gehouden met een brede groep managers en functionarissen van lokaal gevestigde bedrijven en instellingen uit vrijwel alle sectoren. Vanwege de brede schakering van het genodigde publiek heeft KPMG Management Consulting ervoor gekozen om de voertaal tijdens het seminar het Nederlands te maken.

Minister Croes zal in zijn presentatie ingaan op de volgende thema's: het privatiseringsbeleid van de regering, beleidsmatige en operationele randvoorwaarden voor privatisering, ervaringen van Arubaanse zijde met privatiseringsactiviteiten en noodzaken en behoeften voor wat betreft privatisering binnen het overheidsapparaat.

Van Muiswinkel zal zijn presentatie enerzijds toespitsen op een aantal voor het vraagstuk belangrijke *issues*, zoals de kerntakendiscussie en de betekenis van privatisering in het algemeen, waaronder een aantal concrete *cases*. Anderzijds zal Van Muiswinkel ingaan op de resultaten van een recent door KPMG Corporate Finance uitgevoerd onderzoek omtrent privatisering in Nederland.

Jonkhart van de NIB zal zijn presentatie richten op de volgende thema's: visies op privatisering vanuit de invalshoek van de financierder, randvoorwaarden en mogelijke struikelblokken die in de praktijk kunnen voorkomen en de mogelijke rol van de NIB ten opzichte van Aruba in dit verband.

Aan de deelname zijn geen kosten verbonden. Maar omdat de organisatie een groot aantal deelnemers verwachht, moeten zij dit voor 17 november aanstaande doorgeven. Het seminar begint om 14.00 uur 's middags in de Papiamento Room I van het Radisson hotel.

Amerikaanse krant beschrijft Aruba

ORANJESTAD — In de *New York Times* en het blad *Travel and Leisure*, een tijdschrift voor reisbureaus en reisagenten, stonden uitgebreide artikel over Aruba. De *New York Times* publiceerde in hun reisbijlage ***Winter in the Sun*** onder de titel **'A wilder Caribbean'** een boeiend verslag over Aruba en de grillige natuur. **Aruba** wordt beschreven **als een** eiland vol cactussen, veel rotsen, grotten en prachtige stranden.

Verder werden de Bubalivogelplas, Ayo, de Natural Bridge en de koraalriffen beschreven in het artikel. In het tijdschrift voor reisagenten krijgen Tierra Del Sol, de Chiva Paranda bus en zelfs de nieuwe speeltuin Tirakochi Park in Savaneta de nodige aandacht.

Verwacht wordt dat de artikelen in ***Travel and Leisure*** en in de ***New York Times***, een krant met een oplage van meer dan een **miljoen exemplaren, veel reislustigen naar Aruba zullen** trekken.

Prijsuitreiking windsurfclub

ORANJESTAD — De prijsuitreiking van de Wind Racers Club Aruba (WRCA) aan boord van de plezierboot *Tattoo* was een vrolijke aangelegenheid. De windsurfers en toeristen dansten erop los, en plonsden aan het eind van de boottocht, zwierend aan een touw, enthousiast de zee in.

De grote winnaar van het windsurfjaar was Jeroen Weststrate, gevolgd door Rudy de Miranda en Fabrice Boulé. Boulet verloor zijn eerste plaats doordat hij die races miste omdat hij in het buitenland studeert. In de Masters-categorie (boven 30) werd Victor Janssen kampioen, gevolgd door Hense Verploeg. Bij de dames is Julie Renfro, helaas niet aanwezig omdat zij in Hawaï is, als eerste geëindigd, gevolgd door Sneza la Nescic.

Voorzitter Ernand De L'Isle feliciteerde iedereen en sprak de innaars, en bedankte sponsors en bestuursleden. De L'Isle kon terugzien op een zeer geslaagd, en vooral gezellig, windsurfjaar.

Het surfjaar is met deze prijsuitreiking echter nog niet helemaal afgelopen. Op 10 december aanstaande organiseert Café The Plaza in samenwerking met de WRCA een lange afstandsrace. Deze race zal vanaf The Plaza via Westpunt, rond Sonesta Island gaan, waarbij de finish voor Surfside zal zijn. Nadere inlichtingen hierover volgen nog. Victor Janssen, gesponsord door Café The Plaza, heeft ook nog plannen om een tocht Aruba-Venezuela te organiseren, en een rondje Aruba ligt ook in het verschiet.

Ajacied scoort elke 53 minuten een doelpunt

Patrick Kluivert verrast na uitverkiezing voor Oranje

AMSTERDAM — Patrick Kluivert voetbalt bij Ajax nog op een junior-contract. Bondscoach Dick Advocaat zwichtte voor de keiharde cijfers: De pas 18-jarige Kluivert is in de Nederlandse competitie tot nog toe goed voor een doelpunt per 53 minuten. Genoeg voor de eerste uitverkiezing in de selectie van Oranje, als vervanger van de geblesseerde Bergkamp.

De goaltjesdief pur sang voetbalde pas drie volledige duels in de eredivisie. Als hij tegen Tsjechië aan spelen toekomt, is hij op tien na de jongste international uit de geschiedenis.

Kluivert was verrast toen hij na de training van donderdag hoorde dat hij is opgeroepen. "Ik ben wel topscorer, maar ik had de uitnodiging toch niet verwacht. Ik dacht dat ik nog heel veel jongens voor me had. Bosman, Van Hooijdonk misschien. Ik vind het wel raar eigenlijk. Meneer Van Gaal vond het leuk voor me, maar dacht eigenlijk dat het wel iets te vroeg was. Toch heeft hij me laten gaan."

Zijn uitverkiezing heeft geen gevolg voor Kluiverts deelname aan het wereldkampioenschap voor junioren in Nigeria, in maart 1995. Dat zou wel zo zijn als hij voor Jong Oranje was geselecteerd.

RIJBEWIJS

Kluivert, voor hij ook maar één wedstrijd voetbalde geafficheerd als het grootste talent sinds Van Basten, heeft nog niet eens een rijbewijs. Hij scoort voor Ajax nog op een junior A-contract. "Binnenkort praten we over een nieuwe verbintenis. Althans, dat is de bedoeling. Het komt wel."

Voor het seizoen lachten sommige volgers van het voetbal smalend over de manier waarop trainer Van Gaal zijn teleurstelling verbeet, toen duidelijk werd dat rivaal PSV de begeerde Braziliaan Ronaldo had gekocht. "Maar wij hebben Kluivert", riep hij strijdvaardig. De A-junior zat opeens in de A-selectie. En nu al bij Oranje.

Van Gaal zag zelfs af van het aantrekken van de bij PSV overbodige Kieft, omdat die de ontwikkeling van Kluivert in de weg zou kunnen staan. Een paar maanden later moet de technisch directeur alle moeite doen de jonge Kluivert een beetje in bescherming te nemen. Soms eens een interviewtje minder, of een plaatsje op de bank.

Woensdag, in de competitiewedstrijd tegen FC Groningen (3-1), liet Van Gaal hem na 43 minuten invallen voor de geblesseerde Ronald de Boer. Kluivert miste eerst een paar kansen, alvorens in de laatste tien minuten zijn negende en tiende treffer van de competitie te maken. Eerst een mooi boogballetje na een weergaloze solo van Seedorf, vervolgens een fraaie kopbal in de loop. Koppen is één van de specialiteiten van de 1,87 meter lange spits, die nog niet eens is uitgegroeid.

LICHAAM

Toch was Van Gaal kritisch na afloop: "Ik heb Patrick meteen gezegd dat hij niet goed speelde. Maar ja, toch ben ik blij, want hij scoorde twee keer en het gaat om de doelpunten." Kluivert, fysiek nog niet volgroeid, laat zich nog wel eens wegzetten in de duels. "De trainer vertelt me steeds dat ik mijn lichaam moet gebruiken. Dat doe ik ook wel, maar soms op de verkeerde momenten."

In de eredivisie was hij de laatste weken vooral invaller. "Van Gaal vindt dat zo'n rustperiode op de bank leerzaam is voor me." In de topper tegen PSV verving hij vier minuten voor tijd Ronald de Boer, vorige week in Tilburg tegen Willem II kwam hij na 51 minuten in het veld voor Litmanen. Drie duels voetbalde hij van de eerste tot laatste minuut: Thuis tegen Dordrecht, Go Ahead Eagles en Heerenveen. Drie keer werd hij gewisseld, drie keer was hij invaller. Tegen Sparta speelde hij helemaal niet, net als tegen Den Bosch voor de beker.

In Europees verband is zijn moyenne lager dan in de eredivisie. Logisch, want Ajax scoorde in de veel moeilijker Champions League pas vijf keer in vier duels. Litmanen was goed voor drie doelpunten, Kluivert (tegen AEK Athene) en Ronald de Boer maakten de overige twee. De debutant speelde alleen de wedstrijd in Athene helemaal. Toen scoorde hij prachtig met de linkervoet en was het opvallend hoe rustig hij na afloop reageerde. Van een met 30.000 bijna hysterische Grieken gevuld stadion had hij weinig gemerkt: "Ik deed net of het stadion leeg was", zei hij toen doodleuk.

Tegen AC Milan en Salzburg (twee keer) haalde Van Gaal hem naar de kant. De balans: Een doelpunt in 289 minuten Europees voetbal. Om de statistiek volledig te maken: Kluivert scoorde ook in de wedstrijd om de Super Cup tegen Feyenoord, die hij helemaal meedeed.

DEBUTANT

Als Advocaat Kluivert woensdag opstelt, is de op 1 juli 1976 geboren aanvaller achttien jaar en 139 dagen jong. Daarmee zou hij overigens lang niet de jongste debutant in oranje zijn. Dat is ene Jan van Breda Kolff, die in 1911 een interland speelde toen hij zeventien jaar en 74 dagen was. Van de tien jongere debutanten dan Kluivert is Gerald Vanenburg de bekendste en de jongste sinds de oorlog. Hij was in april 1982, toen Oranje in Eindhoven oefende tegen Griekenland, achttien jaar en veertig dagen.

Of het woensdag tot het debuut van Kluivert komt, is aan Advocaat. De speler: "Ik ga er niet vanuit dat ik speel, maar zal er staan als dat wel zo is."

■ *MEXICO STAD - Terry Norris van de VS (links) geeft te kennen dat hij de beste bokser is in zijn categorie terwijl zijn aanstaande tegenstander, Luis Santana van de Dominicaanse republiek (rechts) zeker is dat hij zal winnen. Don King (midden) is de promotor van het gevecht om de wereldtitel superwelter dat zaterdagavond in de Mexicaanse hoofdstad plaatsvindt. (AFP-satellietfoto)*

Ajax-voorzitter hekelt wangedrag supporters

AMSTERDAM — In een open brief aan het publiek heeft Ajax-voorzitter Van Praag zijn walging uitgesproken over het gedrag van enkele supporters tijdens het duel in de Champions League tegen Austria Salzburg. Hij repte over een vuurpijl die een grensrechter bijna raakte en een bommetje dat een gat sloeg in het been van een kind.

Volgens het schrijven, uitgedeeld voor de wedstrijd tegen FC Groningen, vloog de pijl op schouderhoogte dwars over het veld, richting grensrechter. Van Praag merkt op dat de dader Ajax daarmee op de rand van de afgrond kan brengen. De scheidsrechter zou de wedstrijd hebben gestaakt wanneer het vuurwerk raak was geweest. En Ajax had dan wel eens twee jaar van Europees voetbal kunnen worden uitgesloten, mede door de voorwaardelijke straf die nog staat door het "staafincident" van vijf jaar geleden tegen Austria Wien.

Van Praag in de open brief: "Tijdens dezelfde wedstrijd heeft iemand anders een "striker" afgestoken, waardoor enkele mensen gehoorletsel hebben opgelopen en een jongetje van tien jaar een gat in zijn dijbeen heeft opgelopen ter grootte van een flinke mannenvuist. Dit jongetje zit momenteel in een rolstoel omdat hij niet kan lopen."

Van Praag roept medesupporters op wangedrag te signaleren en de daders aan te geven, opdat Ajax ze kan weren uit het stadion. Overigens ontplofte tijdens de eerste helft van Ajax - FC Groningen een bommetje tussen het publiek.

Rusland roept hulp UEFA in

MOSKOU — De Russische voetbalbond heeft de hulp ingeroepen van de Europese voetbalunie (UEFA) om te bemiddelen in het conflict met vier Duitse clubs. Die weigeren de Russische internationals Kirjakov (Karlsruhe SC), Gorloekovitsj (Uerdingen), Tsjertsjesov (Dynamo Dresden) en Sjalimov (MSV Duisburg) voor de EK-kwalificatiewedstrijd van woensdag tegen Schotland vrij te geven.

Aston Villa ontslaat coach

BIRMINGHAM — Aston Villa heeft manager Ron Atkinson donderdag ontslagen. Het was de derde keer binnen tien dagen dat een club uit de Premier League besloot zich van zijn trainer te ontdoen. Ardiles (Tottenham Hotspur) en Walker (Everton) gingen Atkinson voor. Aston Villa verloor woensdag met 3-4 van Wimbledon, het betekende de achtste nederlaag in de laatste negen competitiewedstrijden. Op de ranglijst is de club uit Birmingham vierde van onderen. In het UEFA-bekertoernooi werd Aston Villa uitgeschakeld door het bescheiden Trabzonspor uit Turkije. In de eerste ronde hadden de Engelsen het Internazionale van Bergkamp en Jonk verslagen. Na dat succes kon Atkinson zijn contract met twee jaar verlengen, maar hij weigerde.

De 55-jarige manager, liefhebber van dure sigaren en champagne, kwam in juli 1991 naar Aston Villa, de ploeg van ex-PSV'er Nii Lamptey. Atkinson kwam van Sheffield Wednesday, dat hij net naar de hoogste divisie en winst van de League Cup had geleid.

Slechts halve selectie fit

Scholten vervangt geblesseerde De Wolf

NOORDWIJK — Van de laatste tijd min of meer gebruikelijke elf van Feyenoord 1 waren twee spelers nooit international: Heus en Scholten. Ondanks goed spel zijn bij Heus de jaren al te veel gaan tellen. De linkerverdediger is 34. Voor Scholten (31), ooit twee keer uitverkoren voor Jong Oranje, is het er gisteren dan toch van gekomen. De middenvelder verscheen in Noordwijk, nadat ploeggenoot De Wolf met een blessure naar huis was gegaan.

De verdediger van Feyenoord heeft te veel last van een enkelblessure waarmee hij al enkele weken kampt. Nederland speelt woensdag in Rotterdam tegen Tsjechië, in de EK-kwalificatie.

Arnold Scholten brak ooit door bij Den Bosch, destijds geleid door de huidige assistent-bondscoach, Rinus Israel. Daarna ging hij naar Ajax, waar hij drie jaar en vijf wedstrijden speelde. Onlangs in de Feyenoordkrant verklaarde hij het niet doorbreken in Amsterdam nog steeds als één van de grootste minpunten in zijn loopbaan te zien.

Intern bij Feyenoord, waar hij bezig is aan zijn zesde seizoen, wordt 'Arnie' gezien als één van de steunpilaren binnen het elftal, zowel door zijn ploeggenoten als de technische staf. Bij de eerste interland dit seizoen, Luxemburg uit, circuleerde zijn naam al nadrukkelijk als vervanger van de destijds ook geblesseerde Van Gobbel.

De 'witte Socrates' was destijds zelf echter net weer fit, na het grootste deel van de voorbereiding wegens een blessure te hebben gemist. Peter Bosz, ook Feyenoord, werd opgeroepen.

Ook Gaston Taument en Ronald de Boer arriveerden [illegible] ter Duin. Taument kreeg donderdag in het duel met NEC een trap tegen de achillespees. Hij wordt voorlopig verder behandeld in Noordwijk.

De Boer heeft last van zijn rug, gevolg van een knietje van Erwin Koeman in de wedstrijd van woensdag tegen FC Groningen. Hij viel daarin uit en werd vervangen door Patrick Kluivert.

Slechts acht spelers deden gisteren mee aan de training van Oranje, de eerste in de voorbereiding op de wedstrijd van woensdag tegen Tsjechië. Dat was slechts de helft van de selectie.

Taument en Ronald de Boer nemen tot maandag niet deel aan het 'groepsgebeuren'. Hun deelneming aan de wedstrijd van woensdag is nog niet geheel zeker.

Blind, Valckx, Numan, Reiziger en Witschge volstonden uit voorzorg met een wandeling over het strand van Noordwijk. Scholten stond op het aanvangsuur van de training nog in de file.

Voor de tweede opeenvolgende keer meldde Aron Winter zich gisteren te laat in het trainingskamp van Oranje. Dit keer in gezelschap van oud-ploeggenoot Rob Witschge.

Het tweetal was op de snelweg aangehouden voor te hard rijden en aan de verkeerde kant inhalen. In Noordwijk, waar de selectie zich verzamelde, volgde uiteraard de traditionele boete. Winter reageerde gelaten. "Die andere boete was aanmerkelijk hoger."

Interesse Leeds voor Ruben Sosa

MILAAN — Leeds United en Internazionale praten over een transfer van Ruben Sosa naar Engeland. De Uruguayaan is ploeggenoot van Dennis Bergkamp en Wim Jonk.

Een woordvoerder van Inter zei tegen het Engelse persbureau Reuters: "We onderhandelen. Een bestuurder van Leeds was deze week in Milaan. Meer kan ik nog niet zeggen."

Sosa heeft in het verleden geregeld aangegeven niet graag met Bergkamp in de spits te voetballen. Hij sprak zijn voorkeur uit voor anderen, onder wie de Macedoniër Pancev. Sosa liet [illegible] verhuizing naar Leeds, hoewel hij het naar zijn zin heeft in Italië.

Advocaat geëerd door belangstelling van PSV-bestuur

NOORDWIJK — Dick Advocaat zei zich vereerd te voelen met de (mogelijke) belangstelling van PSV. "Het is altijd leuk als je naam wordt genoemd", vond de bondscoach.

Dat was ook het enige dat hij erover kwijt wilde. "Ik wil er niets over zeggen. Op dit moment telt voor mij alleen de wedstrijd van woensdag tegen Tsjechië." Advocaat [illegible] verbintenis tot 1998. Of ik die uitdien? Dat zou kunnen. In het leven kan alles."

Cubaanse boksers gepakt op doping

BERLIJN — Twee Cubaanse boksers zijn betrapt op doping. Het gaat om de amateurs Waldemar Font Quintero en Manuel Mantilla Rodriquez, bij wie na de 'Goodwill Games' in St. Petersburg het verboden middel Furosemide is gevonden. Dat is een produkt om gewichtsafname te verwezenlijken.

Wereldkampioen in het vlieggewicht Quintero en papiergewicht Rodriquez wonnen tijdens de Goodwill Games in hun gewichtsklasse. Ze moeten hun gouden medailles teruggeven. Ze zijn voorlopig geschorst en kunnen na behandeling door de tuchtcommissie van de wereldbond AIBA rekenen op een reglementaire schorsing van twee jaar.

Het is voor de eerste keer dat een dopinggeval onder Cubaanse boksers naar buiten is gebracht. Bij de amateurs is het Caribische eiland het sterkste boksland ter wereld. De ontdekking in het laboratorium van Helsinki, de eerste controle en de contra-expertise waren allebei positief, komt als een klap voor de Cubanen die zich voorbereiden op de wereldtitelstrijd van mei volgend jaar in Berlijn. Trainer Sagarra had al eerder dit jaar met tegenslag te maken. In juli verongelukte zwaargewicht Roberto Balado [illegible] Diosbelys Hurtado vroeg onlangs politiek asiel in de Verenigde Staten.

Jacco Eltingh in halve finales Kremlin Cup

MOSKOU — Jacco Eltingh is gisteren doorgedrongen tot de halve finales van het met 1,8 miljoen gulden gedoteerde tennistoernooi van Moskou. De Nederlander won in twee sets van de als zevende geplaatste Tsjech Petr Korda: 7-6 (7-1), 6-4. De Zwitserse *hardhitter* Marc Rosset schaarde zich ook bij de beste vier door een zege op de Russische favoriet Jevgeni Kafelnikov.

Diens landgenoot Aleksander Volkov was door het het opgeven van zijn Tsjechische opponent Daniel Vacek al zeker van een plaats in de halve eindstrijd. Hij is de volgende tegenstander van Eltingh. Olympisch kampioen Rosset treedt vandaag aan tegen de Amerikaan Chuck Adams. Die won van de linkshandige Duitser Carl-Uwe Steeb in drie sets: 3-6, 7-5, 6-3.

Pete Sampras had gisteren in Antwerpen haast om de halve finale te bereiken. De Amerikaanse titelverdediger, nummer één van de wereldranglijst, stond nog geen uur op de baan tegen de Zimbabwaan Byron Black, die op een *wild card* het sportpaleis was binnengekomen: 6-1, 6-3.

Sampras vertelde weinig last meer te hebben van zijn keelontsteking. "Ik voel me gezond, ik heb geen pijn meer. Mijn spel gaat ook vooruit. Ik heb alleen veel wedstrijden nodig om het ritme weer te vinden. Daarom is dit toernooi ook zo nuttig", zei Sampras.

Pete Sampras en André Agassi, respectievelijk de nummer één en twee van de wereldranglijst tennis, zijn op de Masters in Frankfurt de groepshoofden. Aan het evenement, van 15 tot en met 20 november, doen de beste acht tennissers van het afgelopen seizoen mee.

Sampras voert groep A aan, waarin verder de Kroaat Goran Ivanisevic, de Duitser Boris Becker en Stefan Edberg uit Zweden uitkomen. In groep B spelen, behalve Agassi, de Spanjaarden Sergi Bruguera en Alberto Berasategui en Michael Chang uit de Verenigde Staten.

Het meedoen van Steffi Graf aan het Virginia Slims kampioenschap, het afsluitende vrouwentoernooi in New York volgende week, is nog steeds twijfelachtig. De Duitse aanvoerster van de wereldranglijst heeft weer last van een rugblessure. Gisteren oefende ze tegen de 38-jarige Martina Navratilova, maar werd daar niet hoopvol door gestemd. Graf zou in de eerste ronde van het Masters-toernooi, waar een prijzenbedrag van bijna zes miljoen gulden klaar ligt, spelen tegen Brenda Schultz.

Schultz is er bij het tennistoernooi van Philadelphia niet in geslaagd de halve finales te bereiken. De tennisster verloor gisteren van de Wit-Russin Natalja Zvereva. Schultz kon alleen in de tweede set tegenstand van betekenis bieden. Die verloor ze in de *tiebreak* met 4-7. De openingsset ging met 6-1 naar Zvereva. Mary Pierce en Anke Huber bereikten de voorlaatste ronde ook, zonder veel moeite.

SPORT AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(Bonamweg 49, Brievengat)
(Tel. 376620/376626)
zwembad:
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; di.-en do.-morgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vri. van 20.00-22.30 uur; za. van 14.00-17.00 uur en zo. van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARIO JANWÉ
Dammen:
do. van 15.00-18.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 8-18 jaar.
Schaakvereniging Janwé:
za. van 09.00-12.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 7-23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGÍA
(Tel. 612573)
lessen:
do. van 19.30-23.00 uur - **Sentro di Bario Janwé.**
zaterdag van 09.00-12.00 uur - **IPK-gebouw** (naast Martinus mavo, Plasa Brion).

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
ma. om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

CURAÇAO BULLETS SKATERS
(Schaatsclub Curaçao).
elke zo. training *in line skates* en *skeelers*. Voor meer informatie tel.: 377289 (vragen naar Kees).

ZATERDAG

TENNIS
Asiento Open Jeugd Tennistoernooi
16.00 uur vervolg toernooi - **banen Asiento.**

SOFTBAL
(Lus Deportivo)
17.00 uur Gebe vs WEB (Aruba);
18.30 uur KAE nv vs Elmar (Aruba);
20.00 uur Kodela vs WEB (Bonaire);
21.30 uur semifinale;
23.00 uur finale - **Little League Ballpark** (Suffisant).

ZONDAG

BASEBALL
(Foundation Pro Baseball)
Maduro Travel Tournament
10.30 uur Playball Baseball Academy vs Curaçao professionals - **Tio Daou Ballpark** (Sta. Rosa).
LIGA VRUMINGA
10.00 uur Dowco Aruba vs Ultimo Noticia;
12.00 uur Musiko Softbolista vs Org. Sta. Maria;
14.00 uur Holiday Beach vs Casa Cohe;
16.00 uur Climca Cars vs Nederex - **Sta. Maria Ballpark.**

ATLETIEK
(Road Runners Club Kòrsou)
07.00 uur start 4-km *Kodela Breakfast Run* **nabij de Kodela-plant aan het rif.**

SOFTBAL
(Curaçaose Softball Bond)
DAMES
10.00 uur (B-klasse) verliezer 1/2 vs verliezer 3/4;
14.00 uur (A-klasse) Las Valientes vs The Birds - **Shon Ki Nicasia Ballpark** (Marchena).
HEREN
10.00 uur Isla vs St. Joris;
12.00 uur St. Joris vs Isla;
14.00 uur Harlem Power vs Twins;
16.00 uur Twins vs Harlem Power - **Softbalpark Post VI.**
14.00 uur St. Joris vs R&R Masters;
16.00 uur R&R Masters vs St. Joris - **Softbalpark Brievengat.**

VOETBAL
(Federashon Futbòl Kòrsou)
Kopa Antiano 1994
20.00 uur Sithoc vs Vitesse (Bon) - **Sentro Deportivo Kòrsou** (Brievengat).

ZEILEN
(Zeilclub Asiento)
10.00 uur aanvang jaarlijkse Bandabou-race op het Spaanse Water via boei Fulk naar Blaauwbaai waar na het ronden van een boei wordt teruggezeild naar het Spaanse Water.

Pete Sampras overweegt afzegging Davis Cup

ANTWERPEN — Tennisser Pete Sampras, de nummer één van de wereldranglijst, overweegt zich volgend jaar voor de Davis Cup terug te trekken. De Amerikaan last liever een rustperiode in. "De eerste ronde van de Davis Cup is op een onmogelijk tijdstip vastgesteld, één week na de Australian Open in januari", zei Sampras. "Het is teveel tennis in zo'n korte periode."

De aanvoerder van de wereldranglijst wil een inkrimping van de tenniskalender. "Na het toernooi om de Grand Slam Cup in december heb je tijd nodig om te herstellen, je weer op te laden voor een nieuw seizoen. Maar daar is amper tijd voor, want de Australian Open en de Davis Cup volgen direct daarna."

Sampras die sinds zijn overwinning op Wimbledon kampt met lichte blessures, wijt dat ongemak aan overbelasting. Volgens hem hebben de wedstrijden om de Davis Cup een nadelig effect gehad op het herstel van zijn kwetsuren. "Zonder rust krijgen blessures niet de tijd om te verdwijnen. Bovendien zijn tennissers in het huidige systeem sneller opgebrand."

Sampras pleit voor een lange rustperiode in het seizoen, zoals gebruikelijk bij andere takken van sport. "Wij spelen het hele jaar door, terwijl andere sporters in de pauze van drie maanden kunnen rusten en werken aan het verbeteren van hun spel. Bovendien leiden tennissers nu nauwelijks een normaal leven."

Afzeggen voor het toernooi om de Grand Slam Cup heeft Sampras overigens niet overwogen. "Daar staat te veel geld op het spel."

Discuswerper mag weer sporten dankzij ziekte

LONDEN - De Britse Atletiekfederatie (BAF) heeft uit menselijke overwegingen de schorsing van discuswerper Peter Gordon opgeheven. De atleet, die voor vier jaar was uitgesloten wegens overtreding van het dopingreglement, heeft zaadbalkanker. Alleen uit meelij met de patiënt mag hij nu weer sporten.

De 43-jarige Gordon is laaiend, zowel over de schorsing als over wat een woordvoerder van de bond een 'bijzonder geval van clementie gezien de slechte gezondheidstoestand van de atleet' noemt. "Ik ben zo boos, omdat het een formaliteit betreft", was de reactie van Gordon. "Bovendien is er geen sprake van dat er in mijn urine een verboden stof is aangetroffen."

"De hele affaire heeft me behoorlijk aangegrepen. De laatste maanden waren knap vervelend. De therapie heeft mijn leven overgenomen en die schorsing maakte het alleen maar erger. Maar goed, nu gaat het weer iets beter. Ik ben vast van plan weer te gaan gooien."

De voormalige Britse international werd in juni 1993 'betrapt' bij een wedstrijd in Londen, niet omdat hij iets had geslikt maar omdat hij het gevraagde potje niet tot de rand toe kon vullen. Gordon perste er slechts de helft van de benodigde hoeveelheid uit. Hij kon wegens een zakenafspraak ook niet langer in het stadion blijven voor een paar pinten en een nieuwe poging.

De atleet beloofde wel de volgende ochtend in de praktijk van zijn arts desnoods een melkfles te vullen. Gordon produceerde 's anderendaags onder dokterstoezicht inderdaad de vereiste plas, maar de dopingcontroleurs weigerden de stalen te accepteren wegens de gevolgde procedure.

■*WILLEMSTAD — Reserve-infielder Soraima Martina ontvangt uit handen van Clovis Lodewijks de kampioenstrofee. Pichingolo behaalde voor de zeventiende keer het Curaçaosekampioenschapsoftball door in de finaleserie met 4-2 te winnen van Blue Angels. Pichingolo won het beslissende duel met 6-0. Rose Kinburn, sterpitcher van Pichingolo, werd uitgeroepen tot de meest waardevolle speelster.*

Oranje speelt tegen Frankrijk in Utrecht

NOORDWIJK — Het Nederlands elftal speelt de vriendschappelijke interland tegen Frankrijk in januari te Utrecht.

Oranje speelt alle kwalificatiewedstrijden voor de Europese titelstrijd in Rotterdam. Zo ook woensdag tegen Tsjechië. De KNVB liet vrijdag weten dat dit duel nog niet geheel is uitverkocht. Bij de kassa's van de Kuip zijn nog enkele duizenden kaarten verkrijgbaar.

Jordi Cruijff wordt ook genoemd in Zeist

Nederlandse selectie kampt met groot spitsenprobleem

NOORDWIJK — Oranje, het land van de geboren aanvallers, heeft voor de belangrijke kwalificatie-interland tegen Tsjechië zowaar een 'spitsenprobleem'. De nood is zo hoog dat bondscoach Advocaat besloot een speler op te roepen, die nog maar drie volledige duels in de eredivisie achter de rug heeft. Patrick Kluivert van Ajax. De 18-jarige speler heeft een voordeel. Met tien treffers is hij momenteel topscorer van de eredivisie.

Er zijn problemen. Gullit doet het niet meer, Van Basten kan het niet meer, Bergkamp en Overmars zijn niet fit, Taument en Ronald de Boer eigenlijk ook nog niet.

Bij de selectie van Advocaat zitten twee spelers die bij Ajax onder normale omstandigheden vaak niet eens bij de eerste elf zitten. Peter van Vossen en Patrick Kluivert. In kringen van Feyenoord waren in de wandelgangen al wrange grappen te horen, toen het meedoen van Taument twijfelachtig werd. "In Amsterdam loopt in het vierde nog wel een goede vervanger rond."

Advocaat laat zich door de geluiden niet uit het veld slaan. Wel zei hij in Kluivert op dit moment geen basisspeler te zien. "Het is één van de talenten die we door de omstandigheden eens een keer kunnen oproepen. Hij kan veel, heeft bij Ajax aangetoond makkelijk een goaltje te kunnen maken. Bovendien heeft hij laten zien dat hij op termijn kan uitgroeien tot een volwaardig international. Als je begrijpt wat ik bedoel."

Waarschijnlijk bedoelde Advocaat daarmee dat andere makkelijk scorende spelers van middenmoters dan wel subtoppers in de eredivisie dat niet kunnen. Al zei hij dat wel voorzichtiger. "Van Hooijdonk is nog geen international."

Ook de naam Cruijff wordt weer genoemd in Zeist. Dit keer gaat het om junior, bij Barcelona doorgebroken onder de naam Jordi. Zoals bekend inderdaad de zoon van. "Ook een speler die zich fantastisch ontwikkelt", verklaarde de bondscoach.

Hij zou het wel leuk vinden, grapte Advocaat, een Cruijff te selecteren. Maar Jordi is een probleemgeval. Niet omdat het hier om een dwarsligger gaat, wel omdat hij over een dubbel paspoort beschikt.

Op de eerste plaats kan Cruijff junior kiezen uit twee nationale ploegen, die van Nederland en Spanje. Is de keuze eenmaal bepaald, dan is die definitief. Veel lastiger is echter iets geheel anders. Speelt hij ook maar één minuut voor Oranje, dan geldt hij in de Spaanse competitie ineens als buitenlander. Hetgeen zijn kans om bij Barcelona (Stoitsjkov, Koeman, Romario, Hagi) te spelen aanmerkelijk kleiner maakt.

"Gecompliceerd", noemde Advocaat de situatie. Of Jordi de bereidheid heeft voor Nederland te kiezen is hem niet bekend. Wellicht dat de bondscoach op korte termijn persoonlijk gaat informeren. "Ik selecteer hem alleen als ik zeker weet dat ik hem ook opstel."

Dan is er ook nog Bryan Roy. De linkerspits van Oranje en de imponerende schaduwaanvaller van Nottingham. In eerste instantie ziet Advocaat in hem nog een man voor op de vleugel. Maar natuurlijk sluit de bondscoach geen enkele optie uit.

Met hoeveel spitsen Oranje tegen Tsjechië speelt? Ook dat is nog niet geheel duidelijk. Vrij nadrukkelijk liet Advocaat doorschemeren, ook gezien de resultaten van de laatste 24 duels, vier man voorin als een aardige startpositie te beschouwen. Dus Roy, Van Vossen, De Boer en Taument? "We denken nog even", zei de bondscoach.

FC Utrecht rond met Noor Mykland

UTRECHT — FC Utrecht kan de Noorse aanwinst Erik Mykland zondag niet opstellen in de wedstrijd tegen FC Twente. Mykland reist op die dag met de Noorse nationale ploeg naar Minsk, waar woensdag de EK-kwalificatiewedstrijd tegen Wit-Rusland plaats zal hebben. Noorwegen is ingedeeld in dezelfde groep als Nederland.

FC Utrecht verwacht de kleine middenvelder Mykland, technisch de beste speler van de Noorse ploeg, donderdag op de training. Hij zal dan waarschijnlijk debuteren in de thuiswedstrijd tegen Ajax op 20 november.

Utrecht huurt hem tot het einde van het seizoen van Start Kristiansand, met een optie tot koop. Utrecht dient de optie voor 5 maart te lichten. Anders keert Mykland terug naar Noorwegen, waar de competitie in april begint.

Mykland is de tweede Noorse speler die actief is in de hoogste klasse van Nederland. Bij NEC voetbalt verdediger Erik Stock.

Verbetering in enkel van Marco van Basten

ANTWERPEN — Dokter Marc Martens heeft na een onderzoek in de Apra-kliniek in Antwerpen tekens van verbetering gezien bij de enkel van Marco van Basten. "In vergelijking met het laatste onderzoek vijf maanden geleden, gaat het eindelijk beter", vertelde de Belg. De aanvaller van AC Milan, die zich lange tijd op krukken voortbewoog, kan zijn trainingsintensiteit weer opvoeren.

Half december moet Van Basten zich opnieuw bij Martens melden. De topspits sukkelt al bijna twee jaar met zijn rechterenkel. Sinds juli van dit jaar draagt hij een apparaat dat het gewricht moet blootleggen en ontlasten zodat zich nieuwe kraakbeen kan vormen.

Schaakkampioenschap pas in laatste ronde beslist

WILLEMSTAD — Na de achtste en voorlaatste ronde in het 'Exact'-schaaktoernooi om het Nederlands-Antilliaans schaakkampioenschap heeft koploper Han Neumann zijn punt voorsprong op titelverdediger Alvin Smith behouden. In zijn partij tegen Alex Roose kreeg Neumann geen enkel voordeel. Zijn verdediging bleek echter solide, waardoor de spelers tot een remise besloten.

Sjaak Bet moet het in de laatste ronde tegen beide titelpretendenten opnemen. In zijn partij tegen Smith werd na een scherp gespeelde opening een onduidelijke stelling bereikt die kansen bood voor beide spelers. In deze stand accepteerde Bet, op dat moment al in lichte tijdnood, een remisevoorstel van Smith. Han Neumann heeft door deze resultaten in de laatse ronde tegen Bet voldoende aan een remise voor het kampioenschap.

Jimmy Izijk en Rudsel Wolf speelden een gelijkopgaande partij, totdat Izijk mogelijk maakte dat Wolf van een ijzersterke open lijn gebruik ging maken. De dreigingen van Wolf leidden tot een vorkje, waarna een afruil volgde die leidde tot een verloren stand voor Izijk.

Sherman Maduro en René ten Bos wikkelden af naar een eindspel met voor beide spelers twee torens, een loper drie pionnen. Aanvankelijk leek het een remisestelling, maar Maduro wist via nauwkeurig positiespel eerst een pion en later zelfs de partij te winnen. Hij deelt nu de tweede plaats met Smith en Wolf, een uitstekende prestatie voor dit net 19-jarige talent, die ook deel zal uitmaken van de Nederlands-Antilliaanse delegatie naar de Schaakolympiade volgende maand in Moskou.

De laatste partij van de avond was die tussen Claudio Sagredo en Edler de Castro. Sagredo zette de partij goed op, won een pion en bereikte een betere stelling. In het eindspel ging het echter toch nog mis en werd De Castro de -gelukkige- winnaar.

Stand na acht ronden:

1. Han Neumann	6
2. Alvin Smith	5
Rudsel Wolf	
Sherman Maduro	
5. Sjaak Bet	4.5
Edler de Castro	
7. Jimmy Izijk	3.5
8. René ten Bos	2.5
9. Alex Roose	2
Claudio Sagredo	

De laatse en beslissende ronde wordt aanstaande dinsdag 15 november gespeeld. In Landhuis Zeelandia spelen dan Neumann tegen Bet, Smith-Sagredo, Maduro-Roose, Wolf-Ten Bos en De Castro tegen Izijk om exact 19.30 uur. Belangstellenden zijn van harte welkom.

■*WILLEMSTAD — De Antilliaan Hensley Meulens, links en Henry Cotto uit Puerto Rico, midden versterken vandaag de Antilliaanse selectie in het internationaal honkbaltoernooi in het Tiou Daou Ballpark. De Antilliaanse selectie speelt tegen een team van Antilliaanse prof-honkballers, versterkt met lokale spelers, en een team van de Playball Baseball Academy, bestaande uit Amerkaanse profspelers. De wedstrijd van morgen tussen de Amerikaanse en Antilliaanse profs vangt om half elf 's morgens aan. Bij gelijke stand wordt er om half drie 's middags een beslissingswedstrijd gespeeld. De toegangsprijs bedraagt vijf gulden per persoon. Kinderen betalen twee gulden.*

Pole-position voor Mansell in Adelaide

ADELAIDE — Nigel Mansell start morgen tijdens de grote prijs van Australië Formule I vanaf *pole-position*. De trainingstijd die de 41-jarige Brit gisteren met zijn Williamsbolide neerzette (1.16,179) werd vandaag door niemand verbeterd. Het is de 32e keer in de carrière van Mansell dat hij vanaf de eerste startpositie vertrekt.

Naast Mansell op de voorste startrij staat Michael Schumacher, die de tweede tijd realiseerde: 1.16,197. De directe concurrent van de Duitser, Damon Hill, begint als derde aan de race. De Brit, die in de stand om het wereldkampioenschap één punt achterstand heeft op Schumacher klokte een tijd van 1.16,830. Johnny Herbert, die bij Benetton Jos Verstappen vervangt, realiseerde de zevende tijd. Hij was ruim anderhalve seconde langzamer dan Mansell, die morgen zijn 31e overwinning kan boeken.

De trainingen van vandaag hadden plaats in de stromende regen. Om die reden konden weinig coureurs hun tijd van gisteren verbeteren. Dat lukte Schumacher wel. Zijn crash van gisteren is hij inmiddels vergeten. Ook over de weersomstandigheden zit hij niet in. Hoewel hij vorige week in Japan in de regen op de tweede plaats bleef steken, kijkt hij met vertrouwen naar morgen. "In Japan hield ik geen rekening met het rijden in de regen, maar nu ben ik gewaarschuwd. Tijdens de trainingen waren er geen problemen met de auto. Ik ben optimistisch gestemd."

Lesauto voor lichamelijk gehandicapten

WILLEMSTAD — De Fundashon Kas i Hendikep (KAHEF) wil een lesauto voor lichamelijk gehandicapten aanschaffen. De mobiliteit van lichamelijk gehandicapten laat veel te wensen over omdat het openbaar vervoer niet berekend is op dit vervoer.

Het gebrek aan aan vervoersmogelijkheden maakt lichamelijk gehandicapten sterk afhankelijk van anderen. "Veel meer dan noodzakelijk is", aldus voorzitter Martina van Kahef. Een speciaal aangepaste auto kan hierin verandering in brengen.

Omdat gehandicapten op Curaçao geen gebruik kunnen maken van een speciaal aangepaste lesauto, wil de stichting hiervoor de noodzakelijke financiële middelen bijeenbrengen. Een autorijschoolhouder is bereid gevonden het project te trekken. Kahef zoekt sponsors voor de financiering van het project.

De stichting bestaat sinds 1991 en heeft tot doel het stimuleren van het bouwen van woningen voor gehandicapten. Ook geeft de stichting geld uit aan voor aanpassingen aan bestaande woningen. Volgens Kahef kent Curaçao 4000 gehandicapten, die speciale voorzieningen nodig hebben. Deze mensen zijn in veel gevallen gedwongen tot een bestaan in ziekenhuizen of verpleeghuizen, omdat aangepaste woningen veelal ontbreken. Volgens Kahef kan het geld voor deze zorg beter aangewend worden aan de aanpassing van woningen.

Fermina drie onbetaalde bijbaantjes

= door onze correspondente =

DEN HAAG/WILLEMSTAD — Tweede-Kamerlid Hubert Fermina (D'66) heeft drie onbetaalde bijbaantjes; zijn PvdA-collega Gerritjan van Oven nul.

Dat blijkt uit de lijst van nevenfuncties die de Tweede Kamer jaarlijks publiceert. Zowel Van Oven als Fermina zitten in de vaste kamercommissie voor Antilliaanse en Arubaanse Zaken.

Fermina is voorzitter van het Antillianen- en Arubanensteunpunt Forsa Zuid-Holland, bestuurslid van het bisdom Rotterdam en lid van de kring Rotterdamse repetitoren. Oud advocaat-generaal op Curaçao Van Oven is kennelijk nog te kort in Nederland om lid van commissies of besturen te zijn.

Opvallend is dat alle VVD-leden van de vaste Kamercommissie minstens één betaald nevenfunctie hebben. Bij de PvdA zijn twee publicisten (Oudkerk en Middel). De heer Apostolou van die partij zet zich naast zijn kamerwerk onder meer in voor de bestrijding van het racisme. Ook VVD-er Van der Stoel houdt zich daarmee bezig.

De Groenlinkser Rosenmöller, die regelmatig in het nieuws komt met kamervragen over de Antillen, heeft slechts één onbetaald bijbaantje: hij is werknemerscommissaris bij RHPM New Terminal bv.

Het is in elk geval een hele troost te weten dat de voorzitter van de vaste commissie voor Antilliaanse en Arubaanse Zaken, Elco Brinkman (CDA), onder meer beschermheer is van de Christelijke Muziekvereniging Kunst en Genoegen te Leiden.

22ste Bienale van Sao Paulo

Hoe kan ik imponeren?

= door Nel Casimiri =

Vorige maand werd in Sao Paulo de 22ste Bienale gehouden. Na lange tijd hebben dit jaar weer Curaçaose kunstenaars aan die Bienale meegedaan. Het zijn Yubi Kirindongo, Minerva Lauffer en Philippe Zanolino. Alle drie zijn ze, samen met Ruby Eckmeyer als curator, naar Sao Paulo geweest waar ze de opening van the expositie hebben bijgewoond. Ze zouden oorspronkelijk een dag van tevoren in Sao Paulo arriveren, maar kort daarvoor hoorden ze dat ze hun werk zelf moesten ophangen. Dat betekende dat ze eerder weg moesten en op zo'n enorme Bienale, met zoveel kunstenaars die goede weg te vinden, bleek niet altijd even gemakkelijk. Ruby Eckmeyer raakt er bijna niet over uitgepraat, het was zo groots, ze hebben zoveel gezien, zo veel meegemaakt, het was een overweldigende ervaring.

Ruby: "Ik werd daar curator genoemd, maar de eigenlijke curator van Curaçao was Marianne de Tolentino uit Santo Domingo. Zij was gevraagd om als curator voor het Caribisch Gebied op te treden en ze heeft veel landen afgereisd om werk uit te zoeken en mensen uit te nodigen mee te doen. Aruba (Elvis Lopez) heeft de uitnodiging niet via Marianne de Tolentino ontvangen maar via Nederland. Toen Marianne de Tolentino Aruba aanschreef was het daar al geregeld."

Van de 36 landen die vorig jaar mee hebben gedaan met de Carib Art-tentoonstelling in het ITC-Curaçao, hebben er acht ook meegedaan aan deze Bienale, namelijk Cuba, de Dominicaanse Republiek, Barbados, Puerto Rico, de Bahama's, Martinique, Aruba en natuurlijk Curaçao. In de vijftiger jaren hebben Chris en Lucila Engels wel meegedaan met de Bienale van Sao Paulo. Waarom hebben sindsdien geen Curaçaose kunstenaars meer meegedaan?

"Niemand heeft de moeite genomen het Caribisch Gebied te pushen. Marianne de Tolentino heeft dat nu wel gedaan. Na Gala di Arte en Carib Art is ze echt bezig Curaçao te pushen. Curaçaose kunstenaars zijn sindsdien naar Santo Domingo geweest, naar Cuba en dit jaar ook naar Cuenca. Als zij er niet zo aan gewerkt had, waren er ook geen Curaçaose kunstenaars voor Cuenca uitgenodigd."

De laatste jaren was de Caribische kunst die naar Sao Paulo kwam van een erg pover niveau. Deze keer was het Caribisch Gebied goed vertegenwoordigd.

"De mensen die langskwamen stonden versteld van het niveau. We zijn ook verschillende kunstenaars tegengekomen die Curaçao bezocht hebben bij Carib Art, zoals Erneste Bruleur en Annalee Davis."

De vier vertegenwoordigers van Curaçao kwamen zaterdag, diep in de nacht in Sao Paulo aan.

"Zondagavond gaf de Nederlandse consul een receptie voor de kunstenaars uit Aruba, de Nederlandse Antillen en Nederland. Dat was heel leuk."

Sao Paulo is een stad van 15,2 miljoen inwoners. Het is geen mooie stad, zoals Rio de Janeiro, het is een zakencentrum. Er wonen veel immigranten, onder andere uit Italië, Portugal, Libanon en Japan. Allemaal harde werkers die het industrie-centrum tot grote bloei hebben gebracht. Toch is Sao Paulo ook een agrarisch centrum gebleven, althans er worden veel agrarische produkten uit de omgeving verhandeld. Geïnspireerd door de Bienale van Venetië, heeft de Italiaanse zakenman Francisco Matarazzo Sobrinho in 1951 de eerste Bienale van Sao Paulo georganiseerd. Oorspronkelijk vond de Bienale plaats in het Museum van Moderne Kunst, maar dat werd al spoedig te klein. Daarom is in 1962 een Stichting in het leven geroepen die gehuisvest werd in het Ciccilo Matarazzo Paviljoen. Iedere twee jaar komen hier meer dan vijftig delegaties van even zovele landen naartoe met samen ruim 3000 kunstwerken. Naast de kunstwerken van eigentijdse kunstenaars worden er ook tegelijkertijd tentoonstellingen georganiseerd van internationaal beroemde klassieke kunstenaars. Dit jaar waren er exposities van werk van onder andere Jesus Soto (Venezuela), Piet Mondriaan (Nederland), Julian Schnabel (USA), José Bedia (Cuba), Malevitch (Rusland) en Mme. Deng (China).

"We zijn zondag naar de Bienale gegaan en toen bleek dat er geen werk van ons was aangekomen. Van de 76 deelnemende landen was er van 19 nog geen werk gearriveerd. Maandag kwam het werk van Philippe Zanolino aan. Maar dat was ook drie maanden van tevoren opgestuurd. De grote landen hadden allemaal een plaats op de eerste verdieping, Japan, Nederland, de Verenigde Staten, Polen, Tsjechië, Slowakije. Er deden veel landen uit het oostblok mee. Ook Haïti en Venezuela waren op de eerste verdieping te vinden. De meeste Zuidamerikaanse landen huisden op de begane grond en het Caribisch Gebied was helemaal achteraan in een hoek weggestopt. Op de tweede verdieping waren de exposities van de al overleden kunstenaars te zien. Maar als je alleen de eerste verdieping gezien had was je al doodmoe, zo groot is het. Veel mensen begonnen op de eerste verdieping en kwamen niet eens aan de andere verdiepingen toe."

Op de Bienale zijn allerlei typen van kunst te zien. Cuba kwam bij voorbeeld met alleen installaties. In de moderne kunst speelt de hele omgeving (environment), de hele ruimte, een rol. Denemarken had een eigen expositiehal meegenomen. Het was een grote koepeltent van zo'n 20 bij 20 meter, volledig airconditioned en voornamelijk met videokunst. Die tent stond in de zaal. In veel grote landen is de kunst helemaal op ruimte ingesteld, heel anders dan de traditionele wijze waarop de kunstenaars op Curaçao werken.

"Environment en video spelen op Curaçao nog geen rol. Installaties komen pas op gang, maar alleen nog op kleine schaal. Wat ook opviel waren de groepsprojecten. Costa Rica en Egypte brachten bij voorbeeld werk dat door één groep kunstenaars gemaakt was. Ook het materiaal is heel anders dan we hier gewend zijn. Zo was er een muur helemaal beschilderd met auto-grease (vet) en een vloer helemaal bedekt met rozen. En een andere vloer was bestrooid met wit en bruin zand waarop cirkels. Er was een grote bowl van keramiek in de vorm van een kikker, waar vier bedden omheen stonden. Het ging om het opvullen van ruimtes. Gail Hermick van Barbados werkt met afvalmateriaal net zoals Yubi Kirindongo, maar veel groter. En wat je op Curaçao ook mist is dat de kunstenaars werken vanuit een bepaald thema. Ze zijn niet met diepgang bezig. Ze laten een thema te snel los om weer met een nieuw thema verder te gaan."

Ze hebben wel meer met grote ogen staan kijken. Het werk uit Europa en de Verenigde Staten werd met professionele kisten aangevoerd en daar zeer zorgvuldig uitgepakt. De uitpakkers werkten met handschoenen aan uit angst iets te beschadigen of vuil te maken. Elke kunstenaar kreeg de beschikking over een paneel van 7 bij 12 meter. Een immens grote achtergrond, als je zoals Minerva met drie schilderijen komt. Philippe Zanolino begon onmiddellijk zijn paneel te beschilderen in zwart en wit. Daarop kwamen zijn gekleurde schilderijen goed uit. Het werd samen een soort nieuw kunstwerk. Yubi Kirindongo en Minerva Lauffer besloten samen een paneel te delen. Minerva schilderde zuilen op haar deel die terugkwamen in haar schilderijen. Dinsdagavond om 12 uur 's nachts arriveerde het werk van Minerva Lauffer. Donderdag om 11 uur zou de tentoonstelling geopend worden. Van verschillende kunstenaars, waaronder Yubi Kirindongo is het werk niet aangekomen. Soms stond het nog op de kade van Sao Paulo. Bij Yubi Kirindongo stond het nog op de kade van Curaçao. Hij had het een week van tevoren opgestuurd en de vervoersmaatschappij had het zelfs nog niet verstuurd.

"Toen bleek dat het werk van Yubi niet op tijd zou arriveren heeft hij ter plekke een installatie gemaakt van afvalmateriaal dat hij hier en daar vandaan haalde."

Ruby laat me een dia zien, waarop zijn kunstwerk te zien is. Een lang scheepstouw heeft hij in bochten op het paneel bevestigd. Met bakstenen en een grote boomstronk, touw en ijzerdraad, en zo ontstond ter plekke zijn 'Heartbeat'. Op de boomstronk staat een grote veer en er leunen drie schoppen tegenaan.

P.R. is van groot belang. Dat had Ruby Eckmeyer ook al bij eerdere tentoonstellingen ondervonden en deze keer was ze beter voorbereid. Op Curaçao was een brochure gedrukt over het werk van de drie kunstenaars. Daarin stond ook een kort curriculum vitae. Philippe Zanolino had daarnaast ook nog een eigen brochure laten drukken.

"We hebben ook van elke kunstenaar t-shirts laten drukken met een afbeelding van een kunstwerk erop. Die t-shirts hebben we uitgedeeld en ze trokken echt de aandacht. Door de t-shirts zijn veel mensen ook echt naar het Caribisch Gebied komen kijken. We hebben ze meteen al, twee dagen van tevoren, uitgedeeld. Ik durf bijna te zeggen dat die t-shirts de lokker waren voor het Caribisch Gebied en Curaçao. Je hoorde de mensen over Curaçao praten. Men beseft vaak niet hoe belangrijk zo'n evenement kan zijn voor de promotie van ons eiland. Per week komen er gemiddeld 8000 bezoekers. Op de dag van de opening stonden de auto's in lange files te wachten oop een parkeerplaats. Het gebouw is zo ontzettend groot en de mensen schuifelden achter elkaar, zo vol was het."

Ook de andere landen hadden materiaal om hun land te promoten. België had een poster van anderhalve meter hoog. Venezuela had ook posters, maar wat kleiner. Griekenland deelde kartonnen boxjes uit waarin vier boeken zaten. In die boeken over glaswerk was transparantpapier gebruikt, prachtig. Spanje gaf ingebonden boeken met harde kaft, Zwitserland ook.

"Elk land had zijn eigen postvak. Daar kon je elke dag je post komen ophalen en daar zat altijd allerlei promotie-materiaal in."

Ruby wijst naar een tafel naast haar bureau. Daarop ligt een grote stapel, allemaal boeken, brochures, folders van kunstenaars, landen en musea. De posters liggen apart. De catalogus van de Bienale is een groot, in linnen gebonden, boekwerk dat verkocht werd voor 120 dollar.

"Alles werd uitgedeeld. Je mocht niets verkopen. De douane was daar heel streng in. Als je iets ging verkopen moest je eerst invoerrechten erop betalen en de controle was erg streng. Maar als je geen promotiemateriaal hebt, loop je achter, trek je geen aandacht. Wij hebben ons materiaal voornamelijk aan de pers uitgedeeld, verder aan kunstenaars en aan de Brazilianen zelf. We zijn daarbij wel heel selectief te werk gegaan. Puerto Rico had pins. Ieder doet het op zijn eigen manier."

De Curaçaose kunstenaars hadden 750 t-shirts bij zich (3 x 250) en van de brochures waren er 2000 gedrukt.

"Die brochure was heel goed. Ik heb er niet een op de grond zien liggen, achteloos weggegooid. Daar ben ik heel trots op. De mensen vroegen heel gericht om informatie, waren zeer geïnteresseerd, al waren er natuurlijk ook daar studenten die gewoon jacht maakten op materiaal."

Ga je over twee jaar met de volgende Bienale weer naar Sao Paulo?

"Ik denk het wel. Als ik de kans krijg, zeker, want het is heel erg de moeite waard. Ik kreeg hier ook het gevoel dat ik weer eens naar Europa moet. Ik ben in 1989 teruggekomen naar Curaçao met het plan voorlopig niet terug te gaan en eerst eens het Caribisch Gebied te leren kennen. Europa hoefde van mij niet meer. Maar na alles wat ik nu gezien heb, moet ik weer bijtanken. Op de Bienale in Cuba was vooral Latijnsamerikaanse kunst te zien, met wat Afrika en wat Indonesië. Maar hier in Sao Paulo was het hele oostblok vertegenwoordigd, West-Europa, de Verenigde Staten, Latijns-Amerika, Afrika, China, Japan, het heeft een veel bredere opzet.

Sao Paulo als stad hoeft van mij niet zo. Daar ben je in drie dagen op uitgekeken. Maar je gaat 's morgens naar de Bienale. Daar ben je de hele dag en je komt 's avonds laat, doodmoe, terug in je hotel. Om de volgende ochtend weer vroeg naar de Bienale te gaan. Daar kun je dagen en dagen rondkijken.

Ook Minerva Lauffer, een van de drie kunstenaars, raakt er niet over uitgepraat:

"Het is zo groots opgezet. Voor mij persoonlijk was het na zoveel jaar in het Caribisch Gebied, zo veel jaren op een eiland, een openbaring. Voor het eerst sinds ik uit Europa weg ben, heb ik zo iets groots gezien. Het is een enorme push voor mij om weer aan de slag te gaan. Er gebeuren zo veel nieuwe dingen, ik heb zo veel gezien.

En toch blijft kunst universeel. Veel van mijn eigen ideeën die ik nooit heb uitgewerkt, zag ik hier tot werkelijkheid gemaakt. Dat heeft grote indruk op me gemaakt. Het is belangrijk voor mijn persoonlijke ontwikkeling, heeft mijn blik verruimd."

De Bienale wordt ieder jaar groter en vraagt een steeds ingewikkelder organisatie. Daarom was deze Bienale die eigenlijk vorig jaar gehouden zou worden al een jaar uitgesteld. En nog liepen er dingen mis.

"Ik heb een paneel gedeeld met Yubi. We zouden eerst ergens anders staan, maar kregen pas de laatste avond te horen dat we op deze plaats konden staan. Mijn werk kwam pas 's avonds om 12 uur aan. Toen moest eerst nog de douane komen om alles te keuren. En donderdag om 11 uur was de opening. De zending waar mijn werk bij zat was de laatste zending die aankwam. Er stonden toen nog steeds kisten op het vliegveld van Sao Paulo die niet meer naar het Bienale-gebouw getransporteerd zijn. We moesten zelf het vervoer regelen en het ook zelf betalen. Ik heb mijn werk in de laatste week van juli verstuurd. Verder heeft Ruby goed voor ons gezorgd. Zij heeft ook heel hard gewerkt om ons werk naar de Bienale vervoerd te krijgen. Daarbij is zij ook goed geholpen door Mito Coronel, de vertegenwoordiger van het Land de Nederlandse Antillen in Sao Paulo."

Minerva had drie schilderijen opgestuurd.

"Ons was gezegd dat we drie werkstukken mochten opsturen. Maar een werkstuk kan natuurlijk uit 1 of 3 of 9 of nog meer panelen bestaan. Men maakt steeds grotere werkstukken en al die installaties vragen ook steeds meer ruimte. Installaties zijn heel populair. Ik vond het wel heel jammer voor Yubi Kirindongo. Tot op het laatste moment wisten we niet, dat zijn werk niet was aangekomen. Tot op het laatste zijn we blijven hopen dat het goed zou gaan. Ik ben blij dat Marianne de Tolentino me mee heeft laten gaan. Door haar heb ik nu ook de kans om mee te doen met de Bienale in Santo Domingo. Ik ben weer heel druk aan het schilderen, terwijl ik dat een paar maanden al niet meer gedaan had. Ik ben echt gepusht door Sao paulo.

Curaçao is een eiland en dat betekent beperkt. Af en toe moet je naar zo'n stad om dingen te zien, nieuwe beelden, nieuwe vormen, nieuwe technieken op te doen. En dan kom je er ook achter dat kunst toch universeel is.

Je vraagt jezelf af: hoe zet ik het op. Hoe imponeer ik? Dat was Sao Paulo: groots opzetten en imponeren. Kunst doet tegenwoordig een beroep op veel verschillende zintuigen en de hele wereldproblematiek wordt erin verwerkt. Er was ook afgunstwerk bij en werk om te shockeren. Zoals dat lijk vol muskieten, zo vies! En ook grappige opstellingen: een man verkocht zichzelf, in onderdelen net als bij een barbiepop. Een Zuid-Afrikaan vertoonde een video van zichzelf, helemaal naakt, ook helemaal kaal geschoren. Om dat video-middelpunt was een hek geplaatst en op dat hek hingen allemaal kleren.".

Ook Minerva Lauffer kwam tot de conclusie dat het Caribisch Gebied goed vertegenwoordigd was.

"We zaten op de onderste verdieping en helemaal achteraan, maar de mensen waren op zoek naar nieuwe gebieden. Vroeger was dat Afrika, maar nu was het het Caribisch Gebied. Men zocht ons echt. Het is jammer dat we niet langer konden blijven. Er was een speciale bijeenkomst voor kunstenaars en curators, maar die hebben we net gemist."

Ook op de terugweg ging het nog even fout. Sao Paulo is zo groot dat het meerdere vliegvelden heeft en Yubi Kirindongo kwam op het verkeerde vliegveld terecht. Daardoor miste hij het vliegtuig terug naar Curaçao en kwam later dan de anderen terug. Hij heeft wel veel pech gehad, maar ook hij is, net als de anderen zeer onder de indruk van de Bienale van Sao Paulo. Zo ook Philippe, vertelden de anderen, maar Philippe reisde meteen door naar Cuenca en vandaar weer, na een nacht tussenstop op Curaçao, naar Santo Domingo voor de volgende Bienale. Minerva is daar ook vertegenwoordigd met werk, maar ze is zelf niet meegegaan.

NOTITIES UIT PARAMARIBO

door Max Ooft

Alweer niet veel goed nieuws uit Suriname, deze week. Het is eigenlijk raadselachtig hoe men overleeft onder de huidige omstandigheden van dagelijks stijgende prijzen, en hoe men het uithoudt in een land dat tien jaar geleden nog geen echte armoede kende. 'Wie achterblijft, heeft of geen geld om te vertrekken naar het buitenland óf is niet zo goed wijs", plegen de achterblijvende inwoners te zeggen. Sterk uitgedrukt natuurlijk, want ondanks de situatie zijn er genoeg mensen die er leven op basis van hoop en vertrouwen in de toekomst, en zijn er genoeg harde werkers die het leven in stand houden. Geschenkzendingen, inclusief geldovermakingen, maken daarbij wel een steeds belangrijker deel uit van het besteedbare inkomen; de huidige salarissen van de doorsnee burger zijn zonder meer niet toereikend voor een dagelijks bord behoorlijk eten, laat staan kleding, schoeisel, eigen vervoer en ontspanning.

***

De geldovermakingen vanuit Nederland, zijn het onderwerp van een onlangs verschenen boekje 'Solid', uitgegeven door de stichting 'Ahsrama' in Nederland, die de gegevens verkreeg van de geldwisselkantoren Surigoud en Surichange. Volgens deze publikatie is de jaarlijkse deviezenstroom tussen Nederland en Suriname ongeveer Nf.300 miljoen, en maken drugsgelden daar een wezenlijk deel van uit, ongeveer 50%.

Het boek, dat voor de nodige opschudding zorgde in Paramaribo, besteedt ook ruime aandacht aan de manier waarop de wisselaars kunstmatig omhoog wordt gedreven door onder andere handelaren; deze kopen dollars ten behoeve van de betaling van importprodukten tegen de officiële koers bij de bank, brengen deze valuta eerst op de zwarte markt en schroeven zodoende de koers omhoog, om daarna de prijzen van hun reeds geïmporteerde goederen af te stemmen op de hoogste parallelmarktkoers. Gedekt door hun inderdaad aantoonbare goederen in de magazijnen, hebben dergelijke malafide handelaren een uitstekende dekmantel voor drugstransacties en het witwassen van drugsgelden, zegt het boek.

***

Stakingen blijven het middel bij uitstek om ongenoegen kenbaar te maken en de overheid of directies te dwingen tot onderhandelingen over salarissen en secundaire arbeidsvoorwaarden. Momenteel zijn de bonden van gezondheidsinstellingen ('s Lands Hospitaal, Academisch Ziekenhuis en Streekziekenhuis Nickerie, het Bureau Openbare Gezondheidszorg en de psychiatrische inrichting) in actie voor het toekennen van hogere salarissen en toelagen voor onder andere kleding en vervoer.

Het ministerie van Volksgezondheid onder leiding van minister Rakleb Khudabux, heeft reeds verklaard niet aan de eisen te kunnen voldoen, althans niet zo ver te kunnen gaan als gevraagd wordt. Grote verontwaardiging is ontstaan door de bekendmaking van het ministerie en de ziekenhuisdirecties, dat het "no work, no pay" principe zal worden toegepast op de stakers. Dit principe is wettelijk vastgelegd, maar werd vrijwel nooit toegepast door de overheid. Er is nu een conflictsituatie ontstaan tussen bonden en ministerie, en de instellingen dreigen volledig lam gelegd te zullen worden.

***

Dat lot ondergaat ook de enige meelmaatschappij, "De Molen", hoewel niet door een staking van het personeel. De overheid, die de prijs voor meel en daarmee voor **brood** periodiek moet vaststellen, heeft zulks nog niet gedaan en is van plan een "oude" wisselkoers te hanteren bij de berekeningen van de prijs. "De Molen" gaat hiermee niet akkoord omdat het meel tegen een veel hogere koers is ingekocht, en heeft de **produktie gestaakt**. Er is hierdoor een schaarste aan brood ontstaan in het land.

***

Ronnie Brunswijk, exleider van het Jungle Commando, is opnieuw voor de rechtbank gedaagd, voor 15 november aanstaande, in verband met een gepleegde bankoverval te Moengo in 1985. Hij werd in 1986 bij verstek veroordeeld tot vijf jaar gevangenisstraf. Deze zaak werd geruime tijd stil gehouden, omdat de betreffende dossiers waren vernietigd bij de brandstichting in het Kantongerechtsgebouw in 1989. Er bleek echter een schaduwdossier te bestaan, op grond waarvan de zaak opnieuw aanhangig is gemaakt. De bankoverval werd gepleegd vóór de datum, (januari 1986) waarop in het Vredesakkoord afgesproken amnestie voor leden van de ex-gewapende guerrillabewegingen van kracht werd.

***

Het centrum voor landbouwkundig onderzoek (CELOS) zal met gelden van de Europese Unie een uitgebreid onderzoek starten naar het eco-systeem en verantwoorde economische mogelijkheden van het **Amazonegebied** in Suriname. Het CELOS zal hierbij gebruik maken van onder andere geavanceerde computerprogramma's en satellietfoto's. De resultaten zullen gebruikt kunnen worden voor het verstrekken van adviezen over duurzaam gebruik en behoud van het tropisch regenwoud, aan overheid en (houtkap-)maatschappijen.

***

President Venetiaan heeft een commissie ingesteld die de zogenaamde **Brokopondo-overeenkomst**, daterend uit 1958, zal moeten herzien in het licht van de gewijzigde economische en monetaire omstandigheden. Deze overeenkomst die gesloten werd met de twee grote bauxietmaatschappijen in Suriname, het Amerikaanse Suralco en het Nederlandse Billiton, omvat voorwaarden over onder andere elektriciteitsgenerering bij het stuwmeer te Afobakka en over de te betalen belastingen, levy-afdrachten en retributies. Tegen de achtergrond van deze regeling werd ook het veel besproken "bauxiet-akkoord" gesloten dat bauxietmaatschappijen in staat stelde binnenlandse betalingen tegen een vastgestelde koers te doen, hetgeen een inkomstenderving aan valuta betekende voor de staat.

***

Invoerrechten op auto's zijn met 300% gestegen, om de inkomsten van de staat aldus te vermeerderen. Voor de doorsnee Japanse auto moet nu ongeveer US$4.000,- aan invoerrechten betaald worden (40% van de aankoopwaarde). De mededeling van minister Hildenberg van Financiën heeft veel verontwaardiging teweeg gebracht in de gemeenschap, voor wie de aanschaf van een auto met eigen gelden nog verder buiten het bereik is gevallen.

***

De Surinaamse postdienst "Surpost" zal per 15 november haar **tarieven verhogen**, om zodoende de inflatie-spiraal te kunnen bijhouden. Ook de Surinaamse Waterleiding Maatschappij en het Telecommunicatiebedrijf Telesur, hebben tariefsverhogingen in het vooruitzicht gesteld. De stroomtarieven werden per 1 november reeds verhoogd.

Nederlandse t.v en radiojournalist Van Meekren

Ik zie Bouterse terugkomen

door Victor Hafkamp

HILVERSUM/PARAMARIBO — Het zou Jaap van Meekren, de bekende Nederlandse televisie- en radiojournalist niet verwonderen, als Desi Delano Bouterse als burgerpresident in Suriname terugkeert. "Als het zo slecht blijft gaan als nu, is dat koren op zijn molen. Hij heeft na de telefooncoup kwistig met cadeautjes gestrooid. Hij zou honderden miljoenen guldens bezitten en kan dus elke stem kopen.

De mensen in Suriname zijn allang vergeten hoe slecht het onder Bouterse was en beseffen ook niet dat hij er de schuld van is dat het nu zo slecht gaat". Van Meekren zei dat voor de AVRO-radio, waar hij werd geïnterviewd over zijn recente bezoek aan Suriname. Hij heeft daar vier weken cursussen gegeven voor de televisie.

Het PUM, het Programma Uitzending Managers, had hem naar Suriname gestuurd. Het PUM zendt (gepensioneerde) ex-managers en deskundigen naar landen van de Derde Wereld om daar mee te helpen bedrijven te stichten of op gang te houden. De Ministeries van Ontwikkelingssamenwerking en Economische Zaken treden als sponsoren op. Van Meekren zag Suriname na 14 jaar terug. Hij was er lange tijd "persona non grata", maar is nu weer een graag geziene gast. Van Meekren heeft veel kritiek op de situatie rond de media in Suriname. Hij vindt het waanzin dat Suriname over twee televisiezenders beschikt: de STVS en de (ex-militaire) ATV die nu onder het telecommunicatiebedrijf Telesur ressorteert.

Hij benijdt de tv-medewerkers in Paramaribo niet. "Bij de STVS werken zegge en schrijve vier mensen zeven dagen per week tien uur per dag. Dat is ongeloofwaardig". Met name de programma's van de overheid duren wat hem betreft eindeloos. Er is geen kritische journalistiek. "Die was er niet vóór de militaire coup, niet tijdens het militaire bewind en nu nog niet". De autoriteiten zijn volgens Van Meekren niet *open-minded* en journalisten kijken wel uit de autoriteiten niet volledig aan het woord te laten. "Zo niet, dan krijgen ze een volgende keer geen uitnodiging voor de persconferenties". De dagbladen *De West* en *De Ware Tijd* vindt hij wat kritischer dan de televisie. "Maar het enige echte kritische geluid wordt geleverd door Radio ABC van Johnny en Henk Kamperveen dat nu samenwerkt met Veronica".

Jaap van Meekren heeft tijdens zijn verblijf van vier weken algemene richtlijnen gegeven aan de redacties van de televisiejournaals: nieuws selectie en redigeren. "Ze waren zeer ontvankelijk voor de adviezen. Ik was blij dat ik weer eens in Suriname kon zijn. Er is mij ook gevraagd weer terug te komen. Dat zal ik graag doen, maar dan voor een langere periode. Want vier weken is natuurlijk veel te kort", aldus Van Meekren. Hij vertelde in elk geval een klein succesje geboekt te hebben. Een van de ministers belde hem na een workshop voor zes journalisten om advies te vragen over benadering van de pers. "Dat is een opening en dat geeft hoop", aldus Jaap van Meekren.

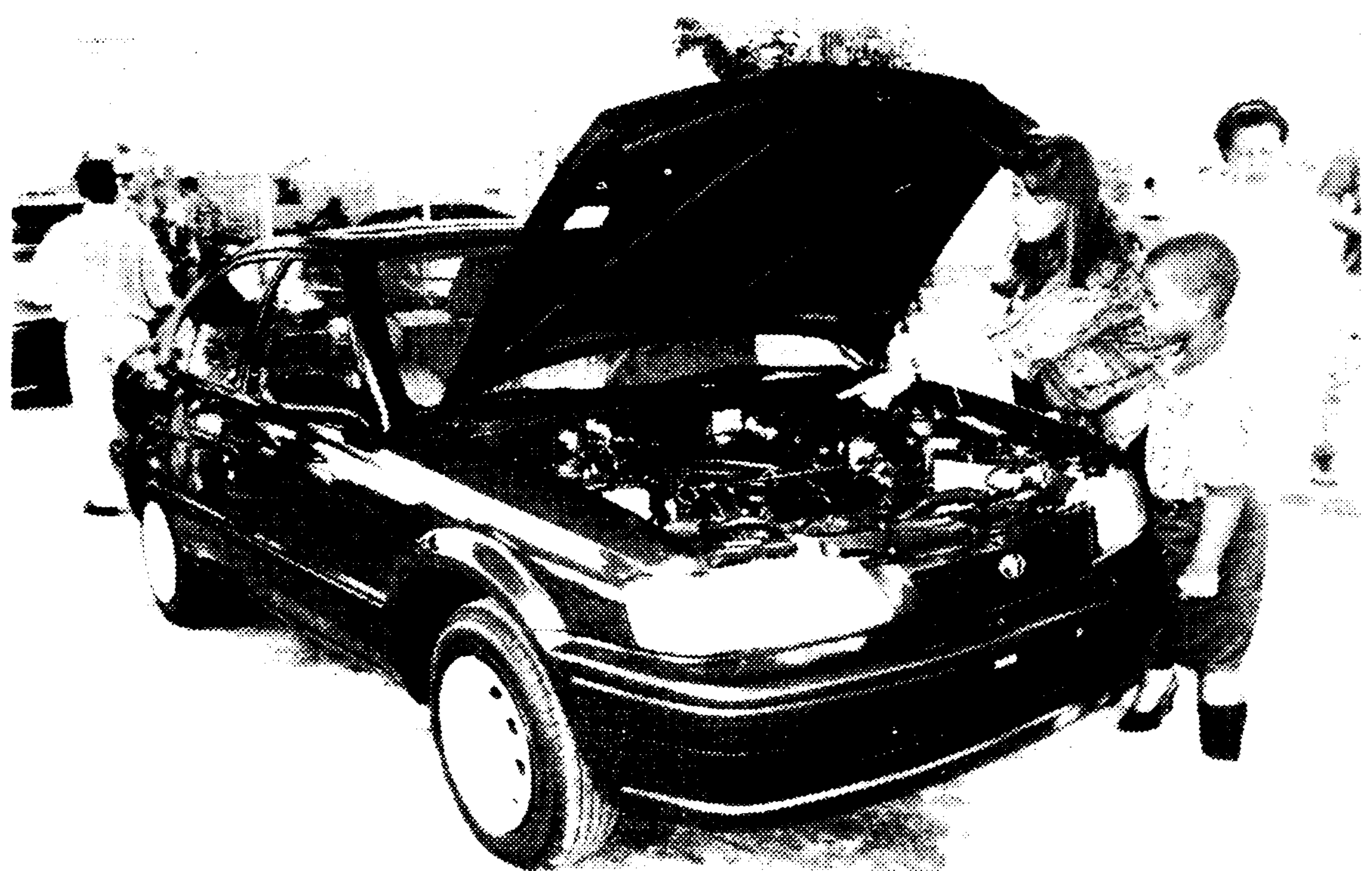
Latijnsamerikaanse dagen Amsterdam

■ *WILLEMSTAD — Leden van de experimentele groep 'Anglo Kultural' die zullen optreden op de Latijns-Amerika-dagen aanstaand weekend in Amsterdam. Centraal op de foto Ced-Ride die het muzikaal-poetisch programma **Kurason Poetiko** produceerde. In het programma staat het Papiaments centraal.*

DE STAND VAN ZAKEN

Toyota Tercel 1995 scoort met laag benzine verbruik

Garage Cordia hield vorige week zaterdag een introductie-show waarbij de nieuwe Japanse Toyota Tercel 1995 het absolute middelpunt was. Deze nieuwe, economisch geprijsde auto, die in de versies DX en Elite leverbaar is, toont zich in vergelijking met de voorgaande modellen als een verrassing.

De wagen heeft een zogenoemde 'duck-tail' waardoor de luchtweerstand gering is, hetgeen zich uiteraard vertaalt in een laag brandstofverbruik. Tevens zijn alle deuren voorzien van 'side impact bars', waardoor bij een eventuele aanrijding de chauffeur en passagiers extra beveiligd zijn. Daarbij komt nog een zeer stil interieur, een ruime, gemakkelijk toegankelijke achterbak en, uniek voor Curaçao, 2 jaar of 50.000 kilometer fabrieksgarantie. De auto wordt aangedreven door een 1.3 liter/ 12 kleppen motor.

De Toyota Tercel wordt afgeleverd met een aantal vaste *features* zoals airconditioning, powersteering, powerbrakes, veiligheidsglas, PVC-coating in de wielkasten, autogordels die in hoogte verstelbaar zijn en een stainless steel uitlaatsysteem.

Nijpro overhandigt IAAT autolak

IAAT, het International Advanced Automotive Training Center verkreeg vorige week een complete meng-installatie van PPG-autolak. Deze bijzondere installatie werd ter beschikking gesteld door directeur R. Nijdam van Nijpro n.v.

Nijdam: "Op deze manier krijgen de leerlingen van het IAAT de gelegenheid om op professioneel niveau te werken met PPG-autolak. Tevens dragen we ook zorg voor audio-visueel lesmateriaal en 'hands on training', want het is zaak om op het eiland te beschikken over bekwame vakmensen op het gebied van autospuiten."

Nijpro heeft momenteel ook een nieuw filiaal geopend aan de Schottegatweg Oost 46. Daar kunnen met behulp van gecomputeriseerde machines autolakken gemengd worden.

Op de foto van links naar rechts E. Nap, directeur IAAT, A. Valeriaan, directeur Feffijk, T. Torres, regional manager PPG, R. Nijdam, directeur Nijpro en W. Jansen, docent autospuiten.

Trend 1995 van Paul Mitchell

Devoted Agency introduceerde in het Princess Beach Hotel de nieuwe haarprodukten van de bekende Amerikaan Paul Mitchell. Deze produkten worden, vertelt Milly P[illegible] van DA, vooral[illegible] aan de Cura[illegible] geïntroduceerd. Tijdens de presentatie in het hotel werd de aanwezigen tevens de nieuwe Paul Mitchell Trend 1995 voor lang haar getoond, waarvan de foto een impressie geeft.

Satin & Silk in zee met Atelier Paapje

Satin & Silk in Saliña Galleries heeft het alleenrecht voor de Nederlandse Antillen en Aruba verkregen voor de verkoop van de exclusieve, handbedrukte stoffen van Atelier Paapje. Dit atelier is de oudste handzeefdrukkerij van Nederland en gespecialiseerd in het op handmatige wijze bedrukken van natuurlijke stoffen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van milieuvriendelijke verven. Men beschikt over een stalenkaart van zo'n 2000 kleuren.

De bedrukte stoffen zijn zowel voor kleding als voor interieurs bedoeld. Volgens Satin & Silk hebben met name de interieurstoffen van Atelier Paapje een oorspronkelijkheid in dessin van een hoog artistiek niveau, die aan een interieur een persoonlijke uitstraling geven. Vandaar dat nogal wat vooraanstaande vormgevers en architecten deze stoffen met als basis katoen, linnen en zijde in hun projecten verwerken.

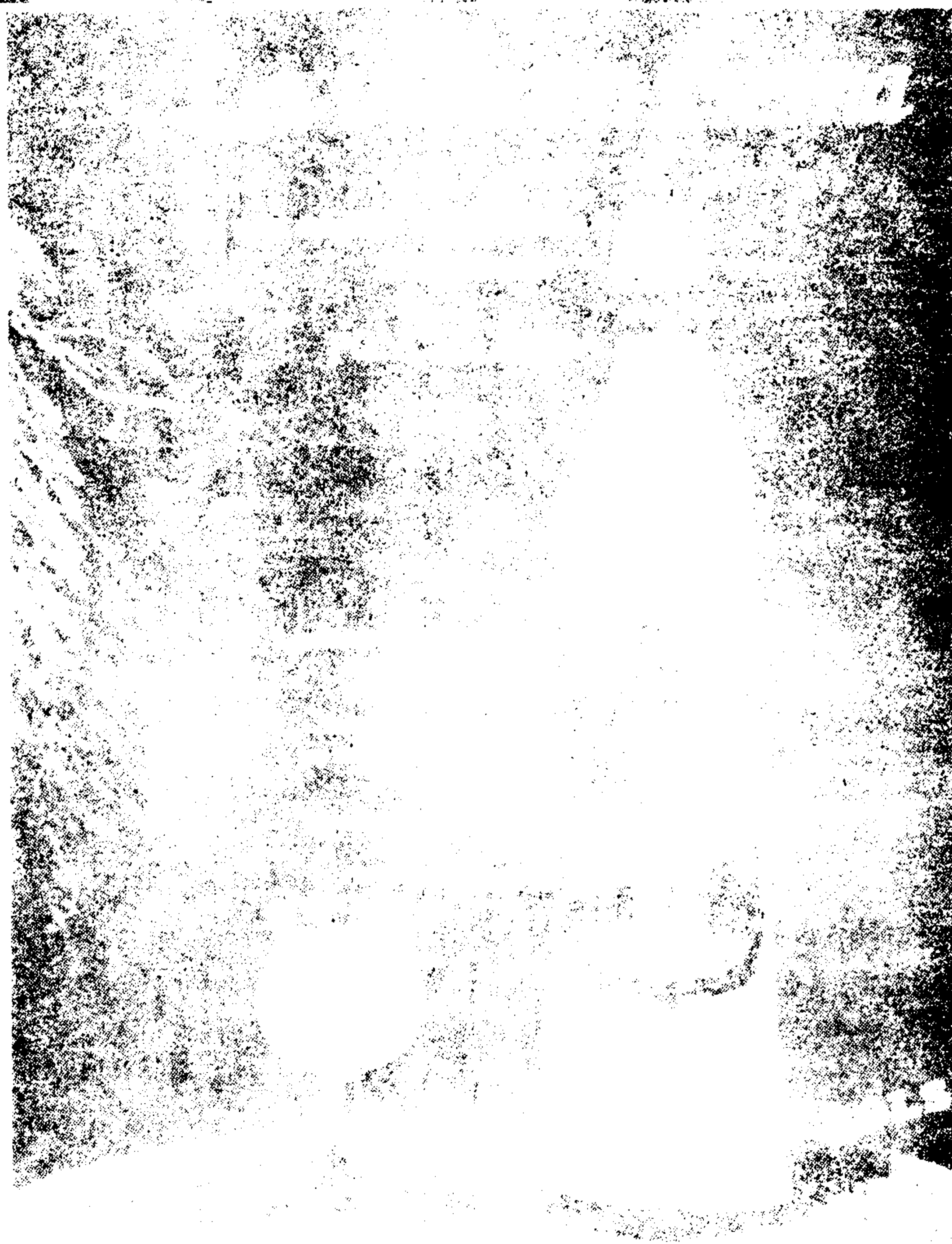
Ecco geopend in Punda

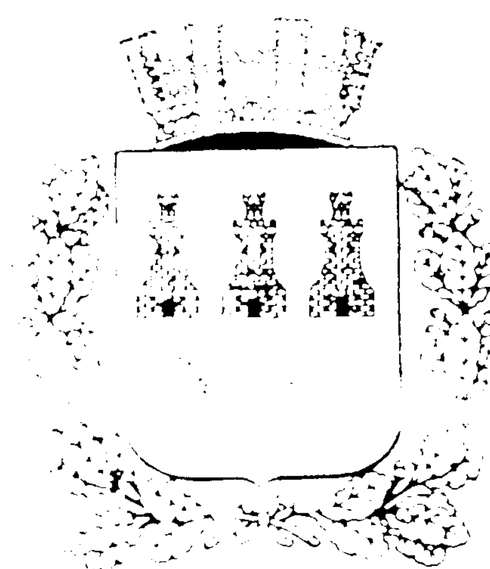
Ecco, een nieuwe schoenenzaak, opende recent haar deuren in de Breedestraat-Punda. Het innoverende concept van Ecco, dat streeft naar het fabriceren van een comfortabele kwaliteitsschoen met een uitmuntende pasvorm voor ieder type voet, werd in 1963 uitgedacht door de Deen Karl Toosbuy in zuid-Jutland. Momenteel neemt Ecco mondiaal een belangrijk marktaandeel in.

Het bijzondere van de Ecco-modellen is, dat gebruik wordt gemaakt van computergestuurde technologie (CAD/CAM) waardoor een magnifiek afgewerkt produkt ontstaat.

De foto toont het moderne, efficiënte interieur van de nieuwe schoenenzaak met mevr. Ingrid Zoetrum en manager Hari Wadhwani.

XII FERIA INTERNACIONAL DE LA HABANA

Al Producto PONCHE KUBA

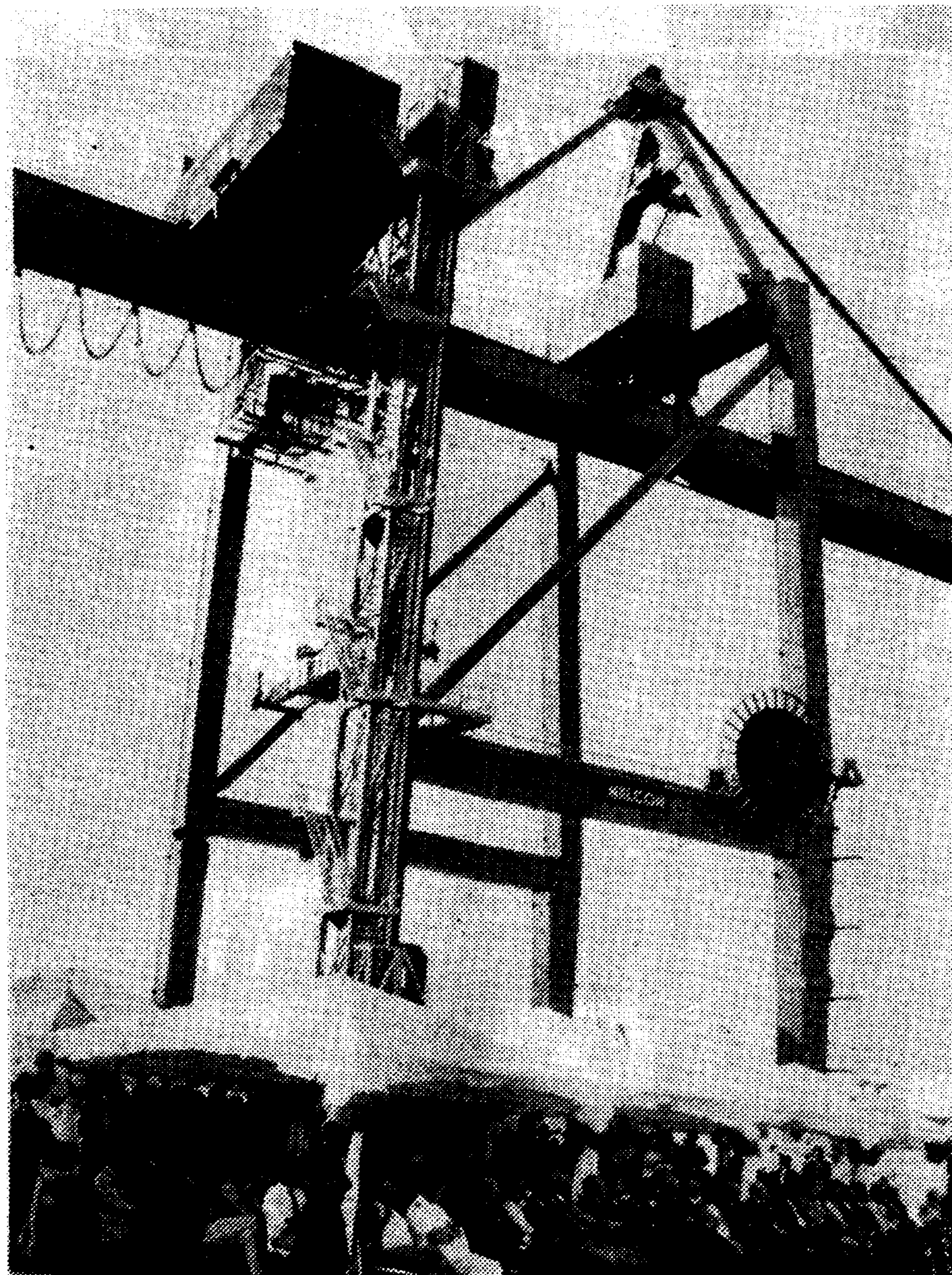
de la Empr... Sprocs ... Curacao

BOLS ... national ...

en reconocimiento a su calidad.
Dado en La Habana,
a los 4 días del mes de noviembre
de mil novecientos noventa y cuatro

Oficina Nacional de Normalización

NIEUWE KRAAN VOOR CPA

■ Curaçao Ports Authority zal haar containeroverslagactiviteiten fors kunnen uitbreiden nu zij beschikt over een tweede vaste kraan. Die werd gisteren officieel ingebruikgenomen door gezaghebber Stanley Betrian.

AGENDA

[illegible]UTIE:	8000/
[illegible]NDWEER:	8222/
[illegible]CENTRALE:	8845
[illegible]PITAAL:	8909/
	7446/
[illegible]nr.	14
[illegible]AARDENTEHUIS:	8350

****

[illegible]SLIJN
[illegible]7055 op ma. en di. van 19.00-20.00

****

[illegible]ENBARE BIBLIOTHEEK
[illegible]ingstijden voor het publiek:
[illegible]ndijk:
[illegible]van 14.00-18.00 uur; di. t/m do. van [illegible]-12.00/14.00-18.00 uur; vri. van 08.00-[illegible]/14.00-17.30 uur.
[illegible]:
[illegible]n 14.00-18.00 uur en vri. van 14.00-[illegible] uur.

****

[illegible]TKANTOOR
[illegible]ingstijden)
[illegible]lverkoop
[illegible]ndijk (tel.: 8508): ma. t/m do. van [illegible]2.00.13.30-17.00 uur; vri. van 07.30-[illegible]/13.30-16.00.
[illegible]n (tel.: 6214): ma. t/m vri. van [illegible]-12.00/13.00-16.00 uur.
[illegible]loket
[illegible]wissels, Postspaarbank, Sigu-[illegible] en Giro Betaalkaart)
[illegible]ndijk en Rincon: ma. t/m vri. van [illegible]-12.00/13.00-16.00 uur.

****

[illegible]VICE CLUBS
[illegible] Informatie H. van Bommel (tel. [illegible]
[illegible] wo. 12.00 uur - Restaurant [illegible]

****

[illegible]CHTHUIS LVV
[illegible]93)
[illegible]van ma. t/m vri. van 06.00-14.30 uur. [illegible]band met planning van te voren [illegible] slachtdieren bij keurmeester mel-[illegible]

****

[illegible]ENARTS
[illegible] Lagoen 24-A, Antriol)
[illegible]uren ma., wo. en vri. van 13.30-[illegible] uur; spreekuur te Rincon elke do. [illegible]7.00-17.30 uur bij Hulpbestuurskan-[illegible]
[illegible]oodgevallen gelieve tel. 4255 te [illegible]

[illegible]ITING DIERENASIEL [illegible]IRE
[illegible] Animal Shelter Foundation
[illegible]weg 26. Tel. 4969)
[illegible]tijden ma. t/m za. van 08.00-12.00/ [illegible].00 uur.

****

[illegible]-APOSTOLISCHE KERK
[illegible] 36(
[illegible]tijd van de dienst: za. om 11.30

****

[illegible]TEN/BEZORGING:
[illegible] Carolina, Blvd. J. Abraham 15, [illegible]; na 18.00 uur: 8342).

****

[illegible]DAG
[illegible]EN
[illegible]AL
[illegible]chon Futbòl Kòrsou)
[illegible] Antiano 1994
[illegible] uur Juventus vs Jong Colombia
[illegible] Kralendijkstadion.

****

Oppositieleider Rudi Ellis:

Bestuurscollege kabbelt voort op golven van de UPB

KRALENDIJK — Oppositieleider Rudi Ellis van de Union Patriotico Boneriano vindt dat de huidige Bestuurscoalitie, PDB/Paboso, met de veren pronkt van een ander. Naar de mening van Ellis worden nu de vruchten geplukt van hetgeen de UPB tijdens de bestuursperiode heeft gezaaid.

Als voorbeeld wijst UPB-leider Ellis op het fraai gerenoveerde lts-gebouw, dat nu dienst doet als onderkomen voor de Ontvanger, de douane en binnenkort ook voor de Inspectie der Belastingen. Nu kan de bevolking en de employées gebruik maken van de faciliteiten die de UPB daar heeft gebracht, zegt Ellis. Die nog niet eens wil praten over de zandwegen die de laatste tijd werden geasfalteerd.

Het is de UPB die hard gewerkt heeft om de financiële situatie van het eilandgebied weer gezond maakte, zodat opnieuw twee nieuwe lokalen voor de Papa Cornesschool en de nieuwe faciliteiten van de luchthaven bekostigd konden worden. Ellis zou er zijn mond wel over hebben gehouden, zegt hij, als de huidige bestuurspartijen niet iedere keer zouden zeggen, dat de UPB niets heeft gedaan tijdens hun bestuursperiode.

"Maar het zijn juist de partijen die momenteel bestuursverantwoordelijkheid dragen en die hun werk geen moment serieus nemen. Niets komt er uit hun handen. Geen enkele eigen initiatief ontplooien ze. Zij blijven maar voortkabbelen op al het goede werk dat de UPB heeft gedaan toen die partij nog het eilandsbestuur vormde." Dat zijn de woorden van oppositieleider Rudi Ellis tijdens een radiopraatje van de UPB.

Ellis eist voorts van de PDB en de Paboso dat zij het beleid van de UPB vervolgen en zelfs alle projecten die de UPB heeft geëntameerd voorbereid en goedgekeurd zullen uitvoeren.

Volgens Ellis heerst er onder de bevolking een stemming van ontevredenheid en onvrede over het huidige Bestuurscollege. Ellis heeft ook geconstateerd dat vele kiezers het betreuren niet voor de UPB gestemd te hebben. Vooral omdat ze nu aan den lijve ondervinden dat het tegendeel waar is van hetgeen de PDB tijdens de campagne allemaal beloofde. Aldus partijleider van de UPB, Rudi Ellis.

KRALENDIJK — Samantha Jacobs was de eerste die uit handen van gedeputeerde van Cultuur Norwin Willem een plakkaat van waardering mocht ontvangen. Daarna reikte de gedeputeerde de andere prijswinnaars hun oorkonde uit. Vlnr. gedeputeerde van Cultuur Norwin Willem, Michael Anthony, Luigi Statia, Dwight Leoneta, Samantha Jacobs, Xemio Jacobs en de leider van Magic Sound Juancho Jacobs.

Jopi Abraham:

Bestuurscollege heeft geen bezwaar tegen exploitatie Parker hotel

KRALENDIJK — Met de verkoop van het hotel The Point at Bonaire, beter bekend onder de naam Parkerhotel, is het vrijwel zeker dat het hotel ten noorden van de luchthaven de deuren zal openen. Vrijdag viel de beslissing dat Club Seru Coral voor 15,5 miljoen eigenaar is geworden van het leegstaande en nooit geopende hotel. Het Bonaireaanse Bestuurscollege heeft geen bezwaar tegen de opening van dit hotel, verzekerde Jopi Abraham de *Amigoe*.

Dat lijkt wel in tegenstelling tot de verklaring van gedeputeerde Norwin Willem, die afgelopen woensdag tijdens een radioprogramma van zijn partij met nadruk stelde, dat voor het Parkethotel een andere bestemming gezocht zou moeten worden. Volgens gedeputeerde Willem van de Paboso is het huidige Bestuurscollege geenszins voorbereid op de consequenties wanneer dit hotel geopend wordt. Willem denkt aan de negatieve invloed op onderwijs dat niet is voorbereid, waardoor een grote toevloed van buitenlandse werknemers aangetrokken moet worden.

Ook gelooft Willem dat de Sociale Verzekeringsbank (SVB) een extra zware last te dragen krijgt, terwijl ook de liquide middelen van de overheid niet toereikend zijn, wanneer grote bedragen aan 'voorschotten' uitgekeerd moeten worden in geval van ziekte. De opening van het hotel en het aantrekken van personeel geven volgens Willem een aanzienlijke druk op de woningsituatie, die toch al urgent is, op het wegennet en vervuiling en de aanslag op het milieu dat zijn terugslag kan krijgen op het toch al gevaarlijk teruglopende toeristenbezoek.

Merkwaardig is evenwel, dat het Bestuurscollege, inclusief gedeputeerde Willem op 19 oktober in een brief aan de curatoren laten weten, dat er van de zijde van het BC geen enkel bezwaar is tegen de verkoop en een eventuele exploitatie van het hotel. Het Bestuurscollege zegt in die zelfde brief, dat de exploitatie zeker niet gestagneerd zal worden.

Voor de koop van het hotel waren verschillende gegadigden, zei Jopi Abraham. Door een stringente *screening* viel een groot aantal van de kandidaten af. Over bleef de hotelexploitant J. Raspoort van Club Seru Coral die 15,5 miljoen op tafel legde. Abraham heeft vertrouwen in de exploitatie van het Parkerhotel door Raspoort. Op Curaçao heeft de Club Seru Coral een bezettingsgraad van 90 procent, zei Abraham. Raspoort richt zich vooral op de Europese markt en met name op Nederland en Duitsland.

[illegible]edeputeerde uit waardering [illegible]or Referendum Commissie

[illegible]ALENDIJK — Het feit [illegible] leden van de refe[illegible]commissie geen [illegible] wensten te ont[illegible] voor het werk dat [illegible] hebben verricht, heeft [illegible] waardering opgele[illegible] van de ex-gedepu[illegible]de van Staatkundige [illegible]tuur Arthur Domacassé. Alle leden van de [illegible]missie kregen een [illegible]nkbriefje, waarin [illegible]cassé opmerkte, dat [illegible]ch kennelijk nog wel [illegible] patriottisme [illegible].

[illegible]et was gedeputeerde [illegible] Domacassé, toen nog [illegible] met de Staatkundige [illegible]tuur, die vrijwel vanuit [illegible] niets op 22 juli 1994 een [illegible], die in [illegible] korte tijd een refe[illegible] in het [illegible] riep. Het werk dat de [illegible] voor de boeg hadden in [illegible]

[illegible] zeer zwaar en belang[illegible] [illegible] zeer moeilijk [illegible] een zeer korte tijd van [illegible]berading, [illegible] de leden van [illegible] commissie [illegible] voor hun eiland [illegible]ben."

[illegible]at zijn de [illegible] [illegible]rden van de [illegible] [illegible]de van Staatkundige [illegible]tuur Arthur Domacassé [illegible] van de leden [illegible] referendum[illegible] De referendum[illegible] voorgesteld [illegible] gezaghebber mr George Soliana, die onlangs ook werd benoemd in de landelijke herstructurerings-commissie.

OPPASHUIS
GEZOCHT

periode

95

Boca St.

Curaso, Jandoret

bezwaar.

681344 vragen naar

afd.

693989)

Uw eigen kaaseronde...

...is misschien een winnaar!

HOLLAND

GEVESTIGD

AANGEBODEN

agencies n.v

REFINERIA
ISLA (CURAZAO) S.A.

PROJECT COORDINATOR

PROJECT PLANNING CONTROLLER

PRINCESS

Night

Trainee Night

PERSON

Princess

Dr. M

Princess Beach

Holiday Inn CROWNE PLAZA RESORT

Beach Resort & Casino a prestigious requires applicants for immediate following position:

FRONT OFFICE ATTENDANT

Requirements:

experience in Hotel Industry and computer is an asset.

of the languages Dutch, English, Papiamento.

effectively.

working relationship and a pleasant

should apply with a photo at:

PERSONNEL DEPARTMENT
Princess Beach Resort & Casino/Crowne Plaza Resort
Martin Luther King Blvd. 8

AWOR BO POR CHECK IN NA TELEFON!

NOTA E NUMBER NAN PA BO KORDA!

KORSOU

For di dia 7 di novèmber
Bo por chèk in na telefòn òf fax,
pasa mei ora promé ku e buelo, tuma
bo boarding pass bai paden, sin para
Klaro ku ta únikamente si bo tin
pasashi konfirmá i ekipahe di man so.

hasie entre
pa kuminsa
na Korsou i
Ma nos ta sigui hasi
sirbibu mihó.

ALM
ANTILLEAN AIRLINES

BALLY®
The difference between dressed, and well dressed.®

Little HOLLAND
Breedestraat (P)

FINANCIEEL NIEUWS

Zeer weinig handel op effectenbeurs New York

NEW YORK — De effectenbeurs van New York beleefde gisteren een zeer magere dag. De Dow Jones-index van de dertig toonaangevende fondsen zakte met 20,52 punten tot 3801,47 punten bij een omzet van maar 218 miljoen aandelen. Donderdag werden er 280 miljoen aandelen verhandeld.

Direct vanaf het begin was de handel in mineur. Wegens *Veterans Day* waren de overheidsinstellingen in de VS gesloten, evenals een groot aantal banken. Ook op de obligatiemarkt werd niet gehandeld, dus daar kon de aandelenhandel zich niet op richten. Nieuws dat de aandelenkoersen kon beïnvloeden was er niet. Zorgen over een renteverhoging, waartoe de Amerikaanse Centrale Banken eventueel dinsdag kunnen besluiten, hadden de overhand. Verder gingen de koersen gewoon naar beneden als gevolg van gebrek aan belangstelling, aldus een handelaar.

De dollar stond na een weinig enerverende handel in New York op Nf 1,7155. Donderdag was dat Nf 1,7145. In Amsterdam was er eerder op de dag ruim een halve cent van de koers afgegaan. Daar eindigde de dollar op Nf 1,7135.

Unilever op verlies

AMSTERDAM — Bij een uiterst afwachtende handel daalde de koers van Unilever gisteren met Nf 1,20 tot Nf 199,70 op de Amsterdamse effectenbeurs. De AEX sloot zich daar bij aan en daalde 3,05 punt tot 407,69.

Vooruitlopend op beslissingen van de Amerikaanse Centrale Bank over een eventuele renteverhoging daalde de dollar met 0,65 cent tot Nf 1,7135. De onzekerheid over ontwikkelingen in Amerika vertaalde zich ook op de buitenlandse beurzen in een afwachtende houding bij beleggers.

De FT-SE index in Londen schoot 29 punten omlaag en zakte onder de 3100. In Frankfurt gaven de koersen licht terrein prijs. De obligatiemarkt in Amsterdam verloor over de gehele linie één tot drie dubbeltjes.

Bij de hoofdfondsen leverden de chemieconcerns weer flink in: Akzo Nobel Nf 3,20 op een slotkoers van Nf 200,20 en DSM Nf 1,70 (slot Nf 139,60). VNU kreeg bij zwakke handel eveneens een daling van Nf 1,70 te verwerken (Nf 180). Daarbij speelt de onzekerheid over een mogelijke samenwerking van Tros en VNU-deelneming RTL op de beursvloer een rol. Ondanks berichten over een belangrijke overname in de Verenigde Staten verloor Wolters Kluwer twee dubbeltjes met een slotkoers van Nf 120,30.

Philips heeft de aantrekkingskracht van vorige week weer helemaal verloren en leverde één gulden in (Nf 52,50). In nog geen tien dagen verloor het aandeel vijf gulden. Grote winst was er alleen voor de producent van kopieerapparatuur Oce-van der Grinten, dat Nf 1,60 mocht bijschrijven met een eindkoers van Nf 76.

Op de lokale markt was er winst voor het handelshuis Hagemeyer, dat Nf 3,10 omhoog ging na een versterking van het eigen vermogen; slotkoers Nf 143. Twentsche Kabel noteerde drie gulden hoger (Nf 210). KBB was de opmerkelijkste daler met een verlies van Nf 2,20 (Nf 106,70).

Nieuwkomer Smit Trafo kwam met een daling van zestig cent weer uit op de emissiekoers van Nf 45. Begemann ging Nf 1,30 naar beneden — eindkoers Nf 31,30 — nadat donderdag bleek dat de reddingsplannen voor de Vlaamse Boelwerf weinig kans van slagen hebben.

Dollar raakt halve cent kwijt

AMSTERDAM — De Amerikaanse dollar is gisteren op de Europese wisselmarkten bij een kalme handel ruim een halve cent kwijtgeraakt. De slotkoers in Amsterdam kwam uit op Nf 1,7135 tegenover een slotkoers van Nf 1,7200 op donderdag.

De dollar begon de dag al lager, op Nf 1,7130. Daar kwam vrijwel geen verandering in totdat de wisselmarkten in de VS opengingen. De koers kroop toen wat omhoog. Ook in de VS was de handel kalm in verband met de viering van *Veterans Day*, een dag waarop de overheidsinstellingen dicht zijn en ook veel banken de deuren toe houden.

De handelaren kijken vol verwachting uit naar komende dinsdag. Dan vergadert het beleidscomite van de Amerikaanse Centrale Banken, wat volgens velen een renteverhoging zal opleveren.

Ook het pond sterling was lager. De koers van de Britse munteenheid eindigde de dag op Nf 2,7425. Donderdag verliet het pond de markt op Nf 2,7500.

Nettowinst gestegen tot ruim 835 miljoen gulden

Winstverwachting van Aegon licht naar boven bijgesteld

DEN HAAG — De nettowinst van verzekeraar Aegon is over de eerste negen maanden van dit jaar met 13,4 procent gestegen. Het resultaat bedroeg Nf 835,6 miljoen tegen 736,8 miljoen in dezelfde periode van het vorige jaar. Voor heel 1994 verwachtte Aegon in maart nog een winststijging van 'meer dan 7 tot 12 procent'.

Voor 1994 verwacht Aegon nu 'een nog duidelijker stijging van de operationele winst dan eerder verwacht', liet de verzekeraar gisteren weten. De operationele winst is het resultaat zonder winst op beleggingen na belastingen. Over de eerste negen maanden liep deze winst met 13,6 procent op van Nf 624,4 miljoen tot Nf 709,5 miljoen.

Aegon boekte een fors verlies op zijn beleggingen voor risico van polishouders. Deze post heeft vooral betrekking op de in 1993 overgenomen Britse verzekeraar *Scottish Equitable*. De polishouders moesten een boekverlies van Nf 160 miljoen incasseren tegen een positief resultaat van Nf 881 miljoen in dezelfde periode van 1993. Tezelfdertijd zag Aegon zijn eigen aandelenportefeuille ook in waarde dalen, met Nf 739 miljoen tot een krappe Nf 1,1 miljard.

De waardedaling voor Aegons aandelenportefeuille had gevolgen voor het eigen vermogen. Dat daalde navenant met deze portefeuille met Nf 739 miljoen tot Nf 7,93 miljard.

Ondanks het verlies op zijn beleggingen boekte Aegon een 19,6 procent hogere omzet van Nf 15,62 miljard. Het premie-inkomen nam met 45 procent toe tot Nf 10,7 miljard. Die groei had vooral te maken met het in de boeken opnemen van *Scottish Equitable*. De groei op eigen kracht was 6,6 procent.

Het premie-inkomen bij het Nederlandse bedrijf nam licht toe, het Europese en het Amerikaanse verzekeringsbedrijf lieten duidelijkere groei zien. Het problematische Aegon UK (schade) is eind september overgedragen aan een andere verzekeraar. Aegon dient alleen de bestaande portefeuille nog uit.

De levensverzekeringsactiviteiten leverden Nf 735 miljoen (11 procent meer) op. Leven maakt bij Aegon 70 procent van de omzet uit tegen 54,2 procent in de eerste negen maanden van vorig jaar. Het resultaat bij ziekte- en ongevallenverzekeringen bleef staan op Nf 99 miljoen. Schade trok aan van één miljoen gulden tot drie miljoen, vooral dankzij Aegon's activiteiten in Spanje en Hongarije. In Nederland was het schaderesultaat onveranderd, terwijl het premie-inkomen wel steeg.

De 'overige activiteiten' leggen Aegon geen windeieren. Onder deze post vallen de FGH-Bank, de Labouchere Groep en Aegon Recreatie (bungalowparken). "Alle drie zijn zeer winstgevend", aldus een woordvoerder. Het concern boekte een winst van Nf 107 miljoen tegen Nf 44 miljoen in de periode januari-september 1993. Vooral FGH ontwikkelde zich goed.

Eerder deze week maakte de Amsterdamse verzekeraar Delta Lloyd ook zijn cijfers bekend. Het nettoresultaat steeg met 38 procent tot Nf 124 miljoen. Op 24 november komt bankverzekeraar ING (o.a. Nationale-Nederlanden) met zijn cijfers en op 1 december Fortis, de werkmaatschappij van onder meer Amev.

Effectenmakelaar beschuldigt accountantskantoor KPMG

AMSTELVEEN — Effectenmakelaar Brink uit Amstelveen heeft het Nederlands Instituut van Register Accountants (Nivra) verzocht maatregelen te nemen tegen de accountantsmaatschap KPMG en één van haar accountants. In de klacht beschuldigt hij KPMG ervan misleidende informatie in het jaarverslag van het vermogensgroeifonds van de Postbank te hebben gefiatteerd.

Volgens Brink is in het verslag een kansovereenkomst met de Nationale Investeringsbank (NIB) ten onrechte aangeduid als obligatie. Volgens de effectenhandelaar gaat het om een kansovereenkomst, gebaseerd op het renteverschil tussen guldens en peseta's.

Op deze 'obligatie' ter waarde van 15 miljoen gulden hebben de aandeelhouders van het Postbank vermogensgroeifonds volgens Brink al een verlies van 10 miljoen gulden geleden. Dit zou in het jaarverslag zijn gemaskeerd. De makelaar acht de door KPMG goedgekeurde aanduiding 'obligatie' zeer misleidend en wel speciaal door de gebrekkige toelichting'.

Het accountantsmaatschap spreekt de aantijging tegen en noemt de toelichting 'toereikend' en 'allerminst gemaskeerd'. Volgens een woordvoerder is de post in de jaarrekening van zeer geringe omvang. "Het betreft minder dan een half procent van de totale beleggingsportefeuille. Dat is ruim beneden de ondergrens die in het algemeen wordt gehanteerd voor een aparte toelichting. Gezien het bijzondere karakter van de post hebben wij die toelichting toch gegeven."

Samenwerking SAS, Swissair en Austrian op losse schroeven

ZURICH — De samenwerking tussen de Scandinavische luchtvaartmaatschappij SAS, Swissair (Zwitserland) en Austrian Airlines (Oostenrijk) staat op losse schroeven. SAS overweegt uit het samenwerkingsverband te stappen, zo heeft een woordvoerder van Swissair laten weten.

De in januari aangetreden topman van SAS, Jan Stenberg, wil in ieder geval uitstel van de verdere uitvoering van de samenwerking, EQA (European Quality Airlines), genaamd. De maatschappij wil zich concentreren op de Noordeuropese markt en daarvoor een partner zoeken die afkomstig is uit een land van de Europese Unie.

SAS en Swissair versoepelden hun onderlinge banden al in augustus. SAS zegde toen het contract op met Swissotel, de hotelketen van de Zwitserse maatschappij. Swissair nam toen van SAS de catering-activiteiten over.

Een tussenweg tussen samenwerking van de drie maatschappijen en het opstappen bestaat er niet, aldus de Swissair-woordvoerder. Hij acht het nog te vroeg om een andere partner te noemen voor het geval SAS ermee ophoudt.

Als de Scandinavische maatschappij het inderdaad voor gezien houdt, is het de tweede maal dat een samenwerkingsverband tussen Europese maatschappijen stuk loopt. Vorig jaar november liep het Alcazar-project op de klippen, het voorgenomen samenwerkingsverband tussen KLM, Swissair, SAS en Austrian. De drie laatstgenoemde maatschappijen lijken het nu ook niet met elkaar eens te kunnen worden.

Swissair is steeds op zoek naar partners. De belangstelling gaat onder meer uit naar Sabena, de Belgische luchtvaartmaatschappij. Swissair zou het pakket aandelen Sabena dat in handen is van Air France, willen overnemen.

Rollins Rudig Hall geïnteresseerd in Owat Assuranties

ROTTERDAM - Het scheepvaart- en transportconcern Nedlloyd wil zijn dochter Owat Assurantie in Utrecht verkopen aan de Amerikaanse verzekeringsmakelaar Rollins Hudig Hall.

Een eventuele overname zal volgens het Nederlandse concern geen gevolgen hebben voor de veertig medewerkers van Owat. Nedlloyd wil de op de transportsector gerichte assurantiemakelaar afstoten, omdat het bedrijf niet tot de kernactiviteiten behoort.

Rollins Hudig Hall behoort met elfduizend werknemers over de hele wereld tot de grotere verzekeringsagenten. In Nederland werken negenhonderd personeelsleden voor de verzekeringsmakelaar, met een hoofdkantoor in Rotterdam. Rollins Hudig Hall is onderdeel van de in Chicago gevestigde holding AON, een conglomeraat van bedrijven in financiële dienstverlening en verzekeringen. AON is genoteerd op de beurzen van Chicago, New York en Londen.

MENSEN

NEW YORK - De Amerikaanse filmster Glen Close (links) en schrijver Andrew Lloyd Webber (rechts) poseerde samen met de Britse prins Edward in het Minskoff theater in New York waar dezer dagen de musical 'Sunset Boulevard' wordt opgevoerd. Close draagt op de foto het kostuum van Norma Desmond, de rol die zij vertolkt in de door Webber geschreven musical.

Yolanda Snijders is de 1000ste moeder die sinds de oprichting van Happy Service in mei van dit jaar een baby-pakket in ontvangst heeft mogen nemen. Dit pakket wordt gesponsord door een aantal lokale bedrijven en wordt door een team van twaalf hostesses gratis uitgereikt aan moeders die bevallen zijn. Op de foto rechts de gelukkige moeder met haar baby Yolisma, die wordt gefeliciteerd door Happy Service-hostess Veronica Weeks.

Rouwcentrum inviteert overleden bejaarden

"Bijzonder pijnlijk en spijtig", zegt voorzitter N. Hazelhoff van de Veendammer **uitvaartvereniging** 'De Laatste Eer'. Zes overleden bejaarde leden van zijn vereniging kregen deze week een uitnodiging voor de opening van het nieuwe *rouwcentrum* Buitenwoelhof, volgende week vrijdag.

"We wilden het nu juist goed doen en al onze leden persoonlijk uitnodigen en nu gebeurt er dit. Het enige dat we nog kunnen doen is de nabestaanden onze excuses aanbieden", zegt Hazelhoff. Volgens hem is er bij de administratie van de uitvaartvereniging, die 37.000 leden telt, kennelijk iets *misgegaan* waardoor de zes overleden mensen niet uit het bestand zijn geschrapt.

Dior-verbod

Sommige docenten en leerlingen op de **Sociale Academie** van de Univer-siteit van Minnesota vinden dat Christian Dior's parfum Poison precies is wat het zegt te zijn: vergif. De school heeft alle 250 studenten verboden parfum, eau de cologne of andere geurige produkten te dragen op school. Het verbod is het antwoord op een raadselachtige nieuwe aandoening: de *'meervoudige chemische omgevingsgevoeligheidsziekte'*. Mensen kunnen tijdelijk verlamd raken als ze zelfs maar een vleugje parfum opsnuiven.

Dit jaar organiseerde de directie van de SVB, de Sociale Verzekerings Bank een basiscursus praktijk boekhouden. Deze cursus nam tien maanden in beslag. Op de foto de geslaagden Sorin Anastacia, Vera Windster, Rosemarie Bartholomeus, Jeritsa Leseur en Iskia Koster met de directeur van de SVB drs V. Servage, de directieleden drs E. Calmes, F. Elenburg en E. Paula en de boekhouddocenten Mercalina en Bradshaw.

Principe-werking homeopatie wetenschappelijk bevestigd

Wetenschappelijk is aangetoond dat het principe waarop de **homeopathie** is gebaseerd, werkt. De vakgroep *Moleculaire Celbiologie* van de Universiteit Utrecht maakte deze week de resultaten bekend van vier jaar onderzoek in dierlijke cellen, waaraan 26 studenten fulltime hebben meegewerkt.

Volgens onderzoeksleider dr R. van Wijk is de werking van menselijke cellen vrijwel identiek aan dierlijke. Daarom heeft het principe volgens hem ook bij mensen effect.

Het onderzoek toont aan dat een cel sneller herstelt als die een lage, verdunde dosis krijgt toegediend van de stof die de cel in eerste instantie heeft beschadigd. Binnen de homeopathie is dit fenomeen bekend als het *similiaprincipe*.

De vakgroep in Utrecht beschadigde eerst moedwillig de cellen (met onder meer *arsenicum* en *cadmium*) om daarna diezelfde stoffen in een lage dosis en verdund toe te dienen. Het resultaat was dat de cellen die wel de stoffen kregen aanzienlijk sneller heelden dan cellen die op eigen kracht de schade moesten herstellen. Bovendien bouwden de cellen een extra weerstand op tegen de schadeveroorzaker.

'Slimme' VVD-er

VVD-fractieleider **Bolkestein** zoekt een chauffeur met een academische opleiding. In een advertentie in het Amsterdamse VVD-partijblad, de Vrije Amsterdammer, vraagt hij een in Amsterdam woonachtige man of vrouw, die naast het auto rijden ook *wetenschappelijk* en *beleidsvoorbereidend* werk kan verrichten. De chauffeur kan dit doen terwijl hij of zij moet wachten. Rij-ervaring is een vereiste. De medewerker die de politicus nu heeft, studeert af en heeft daardoor niet genoeg tijd voor het werk.

Leren contra Alzheimer

Mensen die tien jaar of langer **onderwijs** hebben gehad, lopen vier keer zo weinig kans de ziekte van Alzheimer te krijgen als *ongeletterden* of mensen die nauwelijks naar school zijn geweest. Dat blijkt uit een studie van het Canadese ministerie van Gezondheidszorg, die is gepubliceerd door het tijdschrift *Neurologie*.

Ook blijken mensen met gewrichtspijn die regelmatig ontstekingsremmers gebruiken, twee keer zo weinig kans hebben op Alzheimer als andere ouderen. De ziekte leidt tot dementie.

"We hebben geconstateerd dat mensen met een betere opleiding minder risico lopen", aldus Joan Lindsay van het *Centrum voor Ziektecontrole* in Ottawa. Voor het onderzoek vergeleken artsen een groep van 258 patiënten met een groep van 535 ouderen in goede gezondheid. Daarbij bleek dat mensen die hoogutit zes jaar onderwijs hadden gevolgd, vier keer zo vaak leden aan de ziekte van Alzheimer als mensen die tien jaar of langer naar school waren geweest.

Us Abe ten tonele gevoerd

Tryater, toneelgezelschap te Leeuwarden, gaat een voetbalwedstrijd uit een grijs verleden naspelen. De voorstelling heet voorlopig Abe, naar de legendarische voetballer *Abe Lenstra*, en wordt gehouden in het naar hem genoemde stadion in Heerenveen.

Het gaat om de gedenkwaardige wedstrijd van 7 mei 1950. Heerenveen versloeg Ajax met 6-5, een half uur voor het einde stonden de Friezen nog met 1-5 achter. Us Abe werd gevierd als de held van Friesland. Door de nederlaag verspeelde Ajax de nationale titel.

Het theaterspektakel, dat twee keer drie kwartier duurt, zal niet alleen uit voetbal bestaan. De belangrijkste momenten van de wedstrijd worden afgewisseld met muziek en theater. *Foppe de Haan*, coach van Heerenveen, doet de regie van het voetbaldeel.

De enige jaren geleden overleden Lenstra wordt gezien als de beste voetballer die Friesland ooit heeft gekend.

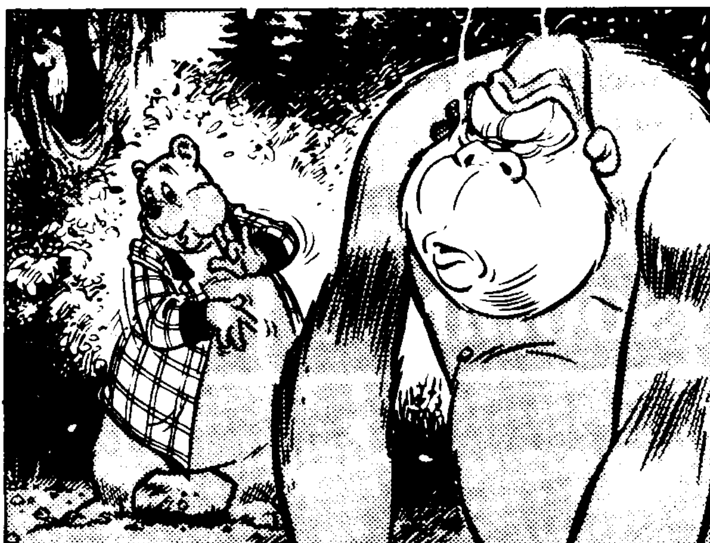

Een jong meisje rangschikt vazen die in de zon moeten drogen in het dorpje Bat Trang in Vietnam. De bewoners van het eeuwenoude dorpje zijn gespecialiseerd in het vervaardigen van porselein en keramiek.

door Marten Toonder

Heer Bommel en de wezelkennis

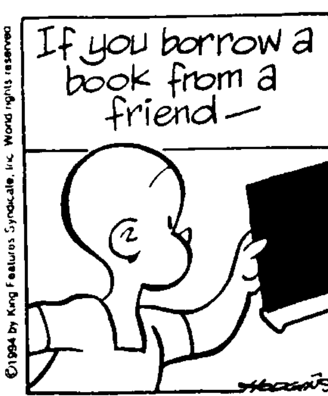

4387 - Na enige ogenblikken trok Edelhart zich terug uit het konijnenhol en kwam bleek, doch vastberaden in het daglicht.
"K-kom, Olivier", prevelde hij. "Het ogenblik is gunstig om je heldenkracht te tonen."
"Z-zou het?" stamelde heer Bommel.
Hij wierp een schuwe blik op Rode Rippert die gemelijk een rotsblokje tussen zijn vingers verpoeierde. Het was duidelijk dat de woesteling in een onrustige, geprikkelde stemming verkeerde - en het geknars van zijn bezigheid sneed heer Ollie door de ziel. Ach, hoe gaarne zou hij onopvallend heen zijn gegaan.
Maar zijn neef gaf hem hiertoe geen gelegenheid.
"Ik begrijp niet, hoe je durft", fluisterde het ventje, terwijl hij heer Bommel met zachte drang uit het kreupelhout duwde.
De held trad zodoende onbeschermd op de open plek waar de rover zich ophield.
"Wat zou ik je graag helpen", lispelde Edelhart.
"Maar het gaat boven mijn krachten - en bovendien zou ik je maar in de weg staan. In je eigen belang is het nodig dat je dit alléén opknapt, neef!"
Na deze woorden sprong hij terug in het struweel en beklom met grote haast een hoge boom.
Beneden hem steeg een gorgelend gegrom op, dat de tak waarop hij zat, deed trillen. Hij begreep dat Rippert zijn bezoeker had opgemerkt en huiverend wendde hij zich af.
"Hoe haat ik dit lijfelijk geweld", mompelde hij.
"Maar ik zal even door de zure appel heen moeten bijten. Meer dan een paar minuten zal het niet duren en daarna zal ik mij rustig aan het regelen van de erfenis kunnen wijden!"

HENRY ® By Dick Hodgins

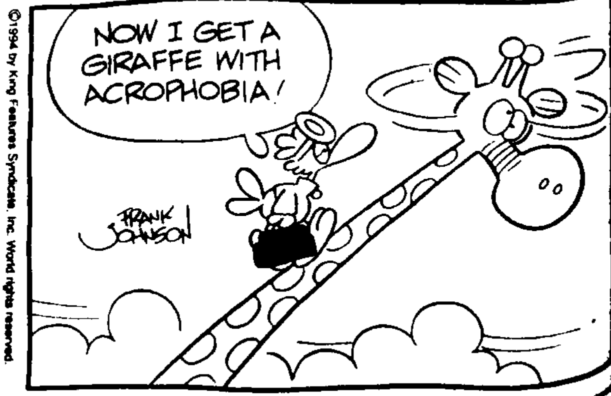

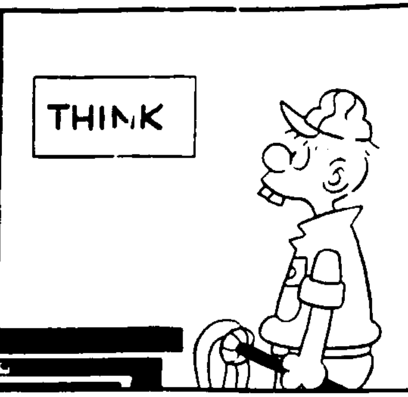

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

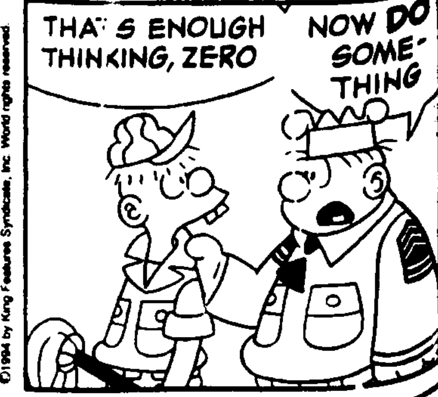

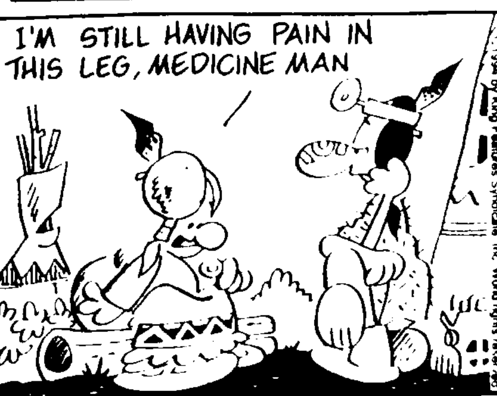
BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

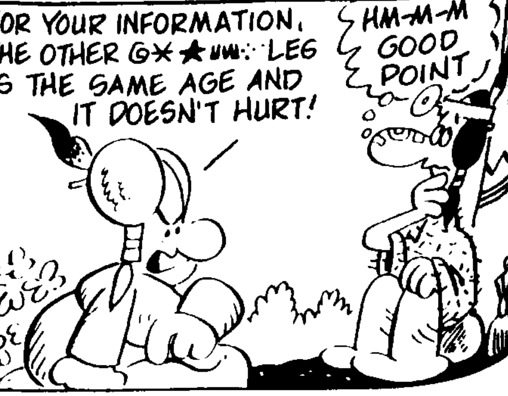

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

URAÇAO

AGENDA

ARTSEN

DOKTER E.A. WINKLAAR
(particuliere patiënen)
Coraweg 130. Tel.: 371418; spreek- zaterdag en zondag van 11.00-12.00/ 7.00-18.00 uur.

VERENIGING VAN TANDARTSEN
nstdoende arts van 12.00-13.00 **M. Mendeszoon, Jan Noorduynweg . Tel.: 688198.** Voor spoedgevallen 2621.

GENEESKUNDIGE DIENST

TADS- EN 2DE DISTRICT OST
november 1994 vanaf 07.00 uur 14 november 1994 om 07.00 r:
kter Der Meer, Sentro Mediko Sta. sa. Tel.: 676666; spreekuren: 11.00- 00/17.00-18.00 uur; **spoedgevallen tel.: 1950 b.g.g. 689266/689337.**
geldt voor patiënten van de volgende sen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy- eng, Nassy, Tseng, Ten Holt-Suiters, akman, Doran, Guerrero-Bakmeyer, ubi en Braam)

TADS- EN 2DE DISTRICT EST
november 1994 vanaf 17.00 uur 14 november 1994 om 07.00 r:
kter Elhage, Dokterskamer Seru For- a. Tel.: 684122 of 689312; spreekuren: 00-12.00/17.00-18 00 uur; **spoedge- en tel.: 673643 b.g.g. 689266/689337.**
geldt voor patiënten van de volgende sen: Swart, Goilo, Roose, Braakman- nder, De Rouw-Picus, Davelaar, age, Pablo, Nivillac, Rosales-Conces- n en De Vos)

ERDE DISTRICT BAN- ABAO
november 1994 vanaf 17.00 uur 14 november 1994 om 07.00 r:
ter Cabenda, Gezondheidscentrum ber. Tel.: 641658 of 641605; spreek- : 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; **spoed- allen tel.: b.g.g. 689266/689337.**
geldt voor patiënten van de volgende en: Schellens, Sommer, Lucasius en ed).

Patiënten van hier niet genoemde en wordt aangeraden in *spoedge-* en de eigen arts te bellen en te rmeren wie voor deze de dienst rneemt. Het verdient te allen tijde beveling een huisarts te kiezen die vonden en weekeinden bereikbaar- geregeld heeft. Vraag er naar bij uw volgend bezoek!

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING 'PRINSES MARGRIET'
a Maria 17. tel. 682344/682947, 12/682574. Kantooruren: 07.00- 0 uur.
htzuster na 17.00 uur tel. 61.
fonisch spreekuur in ieder wijk- uw dagelijks van **08.00-08.30/ 0-15.00 uur**
Huize Halman Otrobanda: tel. 628288; spreekuur: wo. van 09.00- 11.00 uur.
Sta. Maria 17: tel. 682344; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
Wijkgebouw Bonam: tel. 371865; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur. **Sokudi: tel. 367824.**
Sentro Mediko Montagne Abao: tel. 673711; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.

- Kaya Fensu 9 (Koraal Specht): tel. 618577; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Suffisant: tel. 687707; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Sta. Rosa: tel. 671628; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur.
- **Inloopspreekuur** voor zuigelingen en kleuterzorg: vr. van 08.00-10.00 uur. Hoek Vondel-/Nilda Pintostraat; tel. 373582.

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING
Kantoor Gosieweg 15. Tel. 692231/ 692232.open van 07.00-17.00 uur.
Kantoor Bandabou: Silberie Kavel 16; open van 08.00-16.00 uur. Tel. 649422.
Wachtzuster vanaf 11 november 17.00 uur t/m 18 november 07.00 uur tel. 685381 of page 310-1179.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU
Fontein 35, tel. 648077/648387; open van ma. t/m vr. van 07.00-17.00 uur. **Wachtzuster** tel. 648827 of 601760.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
Schottegatweg Noord 43. Tel. 691838/ 692510. Fax: 691683; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: elke do.van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: elke di. van 12.30-14.45 uur.

APOTHEKEN

WEEKEINDEDIENST
ZATERDAG 12
Otrobanda: Gode Hoop, Jan Noorduynweg 15. Tel.: 682857.
Punda: Sta. Rosa, Sta. Rosaweg 56. Tel.: 377679/377650.
ZONDAG 13
Otrobanda: Groot Piscadera, Jan Noorduynweg z/n (naast Thorax Centrum). Tel.: 685022/685023.
Punda: Brievengat, Corrieweg 32. Tel.: 379098/379567.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135
Artsendienst Bandabou:	641658
SOS-lijn (psych. hulp):	127
RCC (nood op zee):	637911
Dierenasiel:	654300
Dierenartsdienst:	614000
Thorax Centrum:	685917
Med. Centrum Blaauw: (24 uur bereikbaar)	695505/ 695547

VERLOF BEGRAFENIS
(afgifte van 10.00-14.00 uur)
zaterdag 12 november:
H. Andrade, Schelpwijk Kaya B-9.
zondag 13 november:
A. Michel, Dr. M.L. King Blvd 42.

STICHTING VERANTWOORD OUDERSCHAP
(Fundashon Famia Planea)
Assistentie geboorteregeling:

Kliniek Bitterstraat 1-A (tel. 611323): dagelijks open van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; dokter aanwezig op ma. en vr. van 14.00-16.00; di. t/m do. van 08.00-11.00 uur.
Kliniek Kas Chikitu (zuigelingenconsultatiebureau): open op wo. van 13.00-15.00 uur.

KERKDIENSTEN

KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned).
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 18.30 uur; zon.: 09.00 en 11.30 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 11.00 (Spaans), 17.00 en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.: 19.30 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes); zon.: 10.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONASTERIO 'MAMA DI DIOS' (Scherpenheuvel 3): maan. t/m zat.: 08.00 uur; zon.: 10.30 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
Santa Ana: zon.: 08.00 en 19.00 uur.
Santa Famia: zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30. 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SOTO; zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
SERU FORTUNA: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 uur.
TERA CORA: zon.: 18.00 UUR.
WESTPUNT (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE
MORAVIAN CHURCH
(Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
(Emmy Berthold kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

GEREFORMEERDE KERK
Groot Kwartier
08.30 uur dienst.
16.30 uur dienst.
Muizenberg/Stenenkoraal
10.00 uur dienst.
Buena Vista
10.15 uur dienst.
19.00 uur samenkomst.
Santa Rosa
10.00 uur dienst.
19.00 uur samenkomst.

VERENIGDE PROTESTANTSE GEMEENTE VAN CURAÇAO
Ebenezer Church
(Oranjestraat 111)
09.30 uur mrs. Y. Isidor
Fortkerk
(Fort Amsterdam)
09.30 uur ds. N. de Reus.
Emmakerk
(Rio Canario)
09.30 uur ds. P. v/d Waal.

VOLLE EVANGELIE GEMEENTE YUBIA BENDITA
zondag om 10.00 uur dienst (tevens crèche en zondagsschool) - Weg naar Bullenbaai z/n. (tel.: 681922).

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
Aanvangstijd van de dienst: **zondag** om 16.00 uur - Kaya G Mahuma 439.

BAKHUIS MINISTRIES
zondag om 10.00 uur dienst - Landhuis Mount Pleasant.
****

TELECURAÇAO (kanaal 8/6)

ZATERDAG: 17.00 Telefiesta met tante Irma; 18.00 Mega Top 50; 18.45 Our Environment; 19.11 Rescue 911; 20.00 Telenotisia; 20.30 Harold Lloyd's; 21.00 Wega di Number Kòrsou; 21.05 Cocktail Turístiko (presentator Captain Sterling); 22.00 All You Need is Love; 22.30 Estreno; 24.30 Sluiting.

ZONDAG: 09.00 Sala di Konsierto; 10.00 Sena di Señor; 10.45 48 Hours; 11.30 Zorro; 12.00 Djadumingu Deportivo: *Guia di Deporte* (Rein Persaud); 12.40 IAAF Festival; 13.40 Studio Sport; 15.00 Teleton ANS; 17.30 B.O.O.S.; 17.30 Man drechi di Dios; 17.00 Reisgids; 17.55 Wega di Number Kòrsou; 18.00 Di Bishita Ku.....; 18.30 Jazz Time; 19.00 Tele-Suerte; 20.00 Telenotisia; 20.30 Shete Dia; 21.00 Rikesa Universal (presentator Mavis Albertina); 22.00 Sunday Night Movie: *Touch of an Angel*; 24.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden!)

TELEARUBA (kanaal 13)

ZATERDAG: 14.46 Movie: *The Wonderful World of Brothers Grimm*; 17.04 The News; 17.27 Bionic Woman; 18.15 The Beauty and the Beast; 17.03 Style with Elsa Klensch; 19.30 Three's Company; 20.00 Nos cu Nos; 21.00 CNN News; 21.20 Movie: *That's Entertainment*; 23.26 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 12.00 Cartoons; 13.00 Ripiti y Gana; 13.30 Religious Program: *The Story of Jacob & Jospeh*; 15.15 Jacques Cousteau; 16.00 Studio Sport; 17.20 Dragrace; 18.20 Movie: *Lost in Yonkers*; 20.11 CNN News; 20.30 Week in Review; 21.15 Health Week; 21.30 Beverly Hill Buntsz; 22.00 Show-Time; 23.00 Special; 23.30 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

9 2 6 3
WEGA DI NUMBER
1 7 4 5

3451
3666
2641

TV-11 (kanaal 11)

ZATERDAG: 16.00 Cartoons; 18.00 On Pits Road; 18.30 Motorweek; 19.00 Europa Semanal; 19.30 Patcho Chittick den Farandula; 20.00 Lo Mejor de Lo Mejor; 21.00 World Today; 22.00 Sine den bo Kas; 23.30 Prime News.

ZONDAG
16.00 Cartoons; 18.00 Wrestling; 19.30 Caché (presentator Minerva Hieroms); 20.00 Future Watch; 20.30 Ku Bista Riba (presentator Reyna Joe); 21.00 Videoclips; 22.00 Sine den bo Kas; 23.30 Prime News.

CINE (kanaal 83)

ZATERDAG: 18.00 Movie: *Young Sherlock Holmes*; 20.00 Movie: *Are You Lonesome Tonight*; 21.45 Movie: *Cape Fear*.

ZONDAG: 18.00 Movie: *Little Monsters*; 20.00 Movie: *Russia House*; 22.15 Movie: *Psycho II*.

TBS (kanaal 89)

ZATERDAG: 18.05 WCW Saturday Night; 21.05 Movie: *Untold Story* (Part 2 of 2); 23.05 Movie: *Buck and the Preacher*.

ZONDAG: 18.05 WCW Main Event Wrestling; 20.00 Movie: *Winter Kill*; 22.00 National Geographic Explorer.

ABC (kanaal 77)

ZATERDAG: 16.30 College Football; 20.00 News; 20.30 Views; 21.00 Movie; 22.00 Commish.

ZONDAG: 19.00 News; 19.30 ABC News; 20.00 Home Videos; 20.30 On Our Own; 21.00 Louis & Clark; 22.00 Movie.

CBS (kanaal 75)

ZATERDAG: 16.30 College Football; 20.00 News; 20.30 To Be Announced; 21.00 Dr. Quinn, Medicine Woman; 22.00 Figure Skaking.

ZONDAG: 19.00 News; 19.30 CBS News; 20.00 60 Minutes; 21.00 Murder, She Wrote; 22.00 Movie: .

NBC (kanaal 85)

ZATERDAG: 19.00 News; 19.30 NBC News; 20.00 Crusaders; 21.00 Wilder; 21.30 Empty Nest; 22.00 Sweet Justice; 23.00 Sisters.

ZONDAG: 19.00 NFL Football; 20.00 To Be Announced; 21.00 Seaquest DSV; 21.00 Movie.

AE (kanaal 73)

ZATERDAG: 18.00 Movie: *Last Day*; 20.00 Home Again; 20.30 Home Again; 21.00 Movie: *Brian's Song*; 22.30 To Be Announced; 23.00 Comedy on the Road.

ZONDAG: 19.00 In Search Of; 20.00 In Search Of; 20.00 Ancient Mysteries; 21.00 Movie: *Last Days of Patton*.

LIFE (kanaal 91)

ZATERDAG: 18.00 Movie: *Secrets of a Mother and Daughter; 20.00 Movie: Lisa*; 22.00 Name of Love; 22.30 Girls Night Out; 23.30 Ooh La La.

ZONDAG: 19.00 Movie: *In Self Defense*; 21.00 Movie: *Eyewitness*; 23.00 Commish.

Gradecimento y Invitacion

Ta hopi dificil di por gradici boso tur personalmente, pesey pa medio di esaki nos kier a gradici tur esnan cu di un of otro manera a mustra nan atencion durante fayecimento y entierro di:

Ling Sue Lan
"Mama Ling di Ling & Sons Supermarket"

Gradicimento ta bai pa tur esnan cu a manda flor, krans, telegram, fax y tambe na tur esnan cu a haci un donacion pa "Imeldahof" y "Casa Cuna". Alavez nos kier a invitá pa tres Santo Sacrificio di Misa Diadomingo 13 di November, Diaranzon 16 di November y Diadomingo 20 di November pa 7'or di anochi na Misa San Francisco na Oranjestad.

Na nomber di su jiunan y demas famía. Aruba, November 1994.

E fiesta di lèter di Fabi

door Nel Casimiri

Gistermiddag was het feest in de Openbare Bibliotheek te Scharloo, een letterfeest. Een grote groep leerlingen van het Kolegio Erasmo zat met grote letters om hun nek in het auditorium. En niet alleen de kinderen, ook de onderwijzeressen en onderwijzers waren versierd met letters. En wie kwamen er binnen? Ompi Elis kreeg meteen een letter omgehangen, net als Roel Jungschlager en Wop Sijtsma. Rode, groene, gele, blauwe letters, het was een feestelijk gezicht. Wop Sijtsma was even bang dat het towtje niet om zijn hoofd zou passen maar dat viel mee.

Het letterfeest was georganiseerd door Sede di Papiamentu (Instituto Nashonal di Idioma) en de Openbare Bibliotheek ter gelegenheid van het uitkomen van drie nieuwe kinderboeken. Wat dat betreft zou je wensen dat het iedere week kinderboekenweek was. Veertien dagen geleden het nieuwe 'Un biahe largu pa Djeipei' en deze keer zelfs drie nieuwe boeken.

Het eerste is een herdruk van Dede Pikiña van Elis Juliana. Een boekje vol gedichtjes, door hemzelf geïllustreerd, die zich laten lezen als een 'komedia'. Dat bleek ook toen, nadat de eerste drie kinderen hun lievelingsstukje hadden mogen voorlezen, ompi Elis zelf naar voren kwam om ze voor te lezen. Toen werd het pas echt gezellig. Het is alleen altijd zo jammer als hij weer stopt! Maar het feest ging door.

Het tweede nieuwe boek heet 'Flamboyan'. Het zijn gedichtjes van Edseline Trinidad, geïllustreerd door Ronald Trinidad. Het zijn korte zinnetjes met een sterke rijm die door kinderen makkelijk uit het hoofd te leren zijn. Ook de onderwerpen liggen dicht bij huis, ik denk dat ze goed aanslaan.

Het derde boek heet 'E Fiesta di Lèter di Fabi' van Leo Regals (Roel Jungschlager), dat geïllustreerd werd door Wop Sijtsma. Deze titel diende als leidraad van het feest gistermiddag maar het verhaal vertelt over een schrijfles op school. Alle letters moeten keurig netjes rechtop geschreven worden, als soldaten in een rij. Fabi weet dat, maar haar letters gaan feest vieren. Ze dansen en springen en het is een heerlijk feest. Tot de juffrouw met haar roden pen langskomt. Zij ziet niets van het feest, zij denkt dat het een lettersoep is geworden. Dat doet Fabi natuurlijk veel verdriet. Gelukkig helpen de letters zelf haar daarna. Fabi danst met een b over haar blaadje. Het ziet eruit of het gedrukt is!

Het is een leuk boekje vooral voor kinderen die net leren lezen en schrijven. Ze zullen veel in het verhaal herkennen. Ook de illustraties van Wop Sijtsma, allemaal in kleur, sluiten goed aan bij de tekst en zijn prachtig.

Waarom bij de layout zo'n dikke zwarte streep is terechtgekomen tussen illustratie en tekst begrijp ik niet. Dat had niet gemoeten, maar dat is een kleinigheid, want het boekje zelf is verder heel goed gemaakt.

Drie nieuwe kinderboeken in het Papiamentu zijn een feest waard. Het Kolegio Erasmo maakte er een groot letterfeest van.

AMIGOE
Colofon
TGEVERIJ AMIGOE N.V.
efoon (10 lijnen): 672000
Scherpenheuvel z/n of postbus 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
ABN-Amrobank rek. nr.: 11-07-313
Maduro & Curiel's Bank rek. nr.: 74825.10
Directie:
fax: 674084
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding
Shella Rhodes (secretaresse)
Redactie:
fax: 674744
hoofdredacteur N. Hendrikse
chef lokale redactie Hennie Harinck
Overige leden redactie:
Theo Dol
Toon van Dongen,
Marjo Nederlof,
Marius Noort
Bert Pasman,
Ronnie Rens jr.,
Lulu Jimenez (secretariaat),
Solange Isselt (opmaak)
Ronny Smiet (fotograaf)
Advertentie -afdeling
fax: 674524
acquisitie: Viola Bernardus en Jolene Hollander
aanname advertenties: maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 15.30 uur binnen zijn.
Correspondenten:
Bonaire: Hubert Linkels - tel. 07-8627
Nederland: Jeannette van Ditzhuijzen
Persagentschappen: ANP en AFP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers. Foto's: AFP
Drukkerij: Rotaprint nv.
Distributie/abonnementen:
Districo nv. tel: 370503, 370504, fax: 370304
Losse nummers 80 cent
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen NAf 16,= p/m.
Aruba: NAf 17,= p/m.
Nederland: NAf. 81,15 p/m (luchtpost) of NAf. 28,- p/m (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.